

## Observações dos autores

|                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Abreviaturas</b><br><b>Negrito (bold)</b><br><b>Acentuação na pronúncia</b>                                        | <p>Não há</p> <p>Usamos para distinguir <b>ou</b> chamar a atenção</p> <p>São acentuadas <b>todas</b> as sílabas tônicas</p>                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Substantivos</b><br>Os masculinos na 1ª pessoa do singular no nominativo terminam sempre em <b>ς</b> (sigma final) | <p>São precedidos dos artigos <b>ο, η, το</b> e assim:</p> <p>a) caracterizam seu gênero:<br/> <b>ο</b> λόφος    <b>η</b> φωτιά    <b>το</b> παιδί    <b>το</b> σκυλί</p> <p>b) Distinguem-se os gêneros entre as duas línguas:<br/> <b>ο</b> λόφος    (a colina)<br/> <b>η</b> φωτιά    (o fogo)<br/> <b>το</b> παιδί    (a criança)<br/> <b>το</b> σκυλί    (o cachorro)</p> |
| <b>Adjetivos</b><br>São sempre apresentados na forma <b>-ος, -η, -ο</b> (-ός, -ή, -ό)                                 | <p>Nos dicionários aparecem somente no masculino, porque subentende-se que o feminino termina em <b>-η</b> e o neutro em <b>-ο</b> (as vezes em <b>-ή</b> ou <b>-ό</b> quando a sílaba tônica é a sílaba final)</p>                                                                                                                                                            |
| <b>Verbos</b><br>a) Voz ativa: terminam em <b>-ω</b><br>b) Voz passiva: terminam em <b>-μαι</b>                       | <p>a) Voz ativa: São sempre apresentados na 1ª pessoa do singular do presente do indicativo (Ενεστώτας) e terminam em <b>-ω</b> ou <b>-ώ</b> ou <b>-εύω</b></p> <p>b) Voz passiva: São sempre apresentados na 1ª pessoa do singular do presente do indicativo (Ενεστώτας) e terminam em <b>-μαι</b></p>                                                                        |
| <b>Os neutros que terminam em -ος</b>                                                                                 | <p>Estão em separado para serem distinguidos dos substantivos que terminam também em <b>-ος</b> ou <b>-ός</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Os nomes comuns aos dois gêneros</b>                                                                               | <p>Estão em separado (na língua portuguesa também existem: <b>ο, a</b> estudante - <b>ο, a</b> traficante)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>As palavras que têm 'incluído' o γκ e aquelas que incluem o γγ</b>                                                 | <p>As consoantes duplas <b>γκ</b> e <b>γγ</b> tem exatamente o mesmo som e nos dão muito trabalho na ortografia. Na língua portuguesa temos os <b>g</b> e <b>j</b> - <b>ç</b> e <b>ss</b>.</p>                                                                                                                                                                                 |
| <b>As palavras que têm 'incluído' o αυ com som de af e aquelas que incluem o αυ com som de av</b>                     | <p>No capítulo 'Gramática' aprenderemos quando devemos pronunciar <b>af</b> e quando <b>av</b><br/> <b>αυτός (aftós)</b> - ele<br/> <b>αυλή (avlí)</b> - pátio.</p>                                                                                                                                                                                                            |
| <b>As palavras que têm 'incluído' o ευ com som de ef e aquelas que incluem o ευ com som de ev</b>                     | <p>No capítulo 'Gramática' aprenderemos quando devemos pronunciar <b>ef</b> e quando <b>ev</b><br/> <b>ευτυχία (eftixía)</b> - felicidade.<br/> <b>Ευρώπη (Evrópi)</b> - Europa.</p>                                                                                                                                                                                           |

# Περιεχόμενα

# Conteúdo

Γραμματική 12  
Gramática

Ορθογραφία 203  
Ortografia

Διευκολύνσεις 267  
Facilidades

Καθημερινότητα 391  
Dia a dia

Συνεργάτες 536  
Colaboradores

Βιβλιογραφία 537  
Bibliografia

Βιογραφικά 538  
Curriculum vitae

Ένθετο (Παράδοξα) 540  
Suplemento (Paradoxos)

Μεταφραστές και διορθωτές 544  
Tradutores e revisores

## **Γραμματική    Gramática**

|                                            |     |
|--------------------------------------------|-----|
| Φθόγγοι και γράμματα – Fonemas a letras    | 13  |
| Οι λέξεις – As palavras                    | 25  |
| Τα μέρη του λόγου – Expressões gramaticais | 51  |
| Τα άρθρα – Os artigos                      | 55  |
| Τα ουσιαστικά – Os substantivos            | 59  |
| Τα επίθετα – Os adjetivos                  | 95  |
| Τα ρήματα – Os verbos                      | 111 |
| Οι αντωνυμίες – Os pronomes                | 147 |
| Τα επιρρήματα – Os advérbios               | 157 |
| Το ‘όχι’ – O ‘não’                         | 159 |
| Οι προθέσεις – As preposições              | 169 |
| Οι σύνδεσμοι – As conjunções               | 173 |
| Τα μόρια – As partículas                   | 177 |
| Τα επιφωνήματα – As interjeições           | 181 |
| Η μετοχή – O particípio                    | 185 |
| Το απαρέμφατο – O infinitivo               | 189 |
| Συντακτικό – Sintaxe                       | 193 |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα Descobrimdo a língua grega

## Φθόγγοι και γράμματα Fonemas e letras

|                                                          |    |
|----------------------------------------------------------|----|
| Η αλφάβητος<br>O alfabeto                                | 12 |
| Προφορά<br>Pronúncia                                     | 13 |
| Φωνήεντα και σύμφωνα<br>Vogais e consoantes              | 14 |
| Οι συλλαβές<br>As sílabas                                | 16 |
| Ο τονισμός<br>Acentuação                                 | 17 |
| Οι εγκλιτικές λέξεις<br>As palavras modais               | 19 |
| Τα ορθογραφικά σημεία<br>Os sinais ortográficos          | 20 |
| Τα πάθη των φωνηέντων<br>As transformações das vogais    | 20 |
| Τα πάθη των συμφώνων<br>As transformações das consoantes | 22 |

## Οι φθόγγοι os fonemas

Os simples sons que formam as palavras são chamados **fonemas** (fthogos).

A língua grega tem 25 fonemas que são:

α, ε, ι, ο, ου, β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, π, ρ, σ, τ, φ, χ, μπ, ντ, γκ, τσ, τζ.

## Τα γράμματα as letras

**Γράμματα** (letras) são os sinais que representam os fonemas.

As letras que usamos para escrever os fonemas da língua grega são 24 e todas juntas formam o alfabeto grego. Desde os tempos antigos as letras escrevem-se na ordem que segue e chama-se **ordem alfabética**:

|     |     |                |                 |                                                        |
|-----|-----|----------------|-----------------|--------------------------------------------------------|
| A   | α   | Άλφα           | Alfa            | A                                                      |
| B   | β   | Βήτα           | Víta            | V                                                      |
| Γ   | γ   | Γάμα           | Gáma            | Não existe correspondente latina                       |
| Δ   | δ   | Δέλτα          | Delta           | Não existe correspondente latina                       |
| E   | ε   | Έψιλον         | Epsilon         | E                                                      |
| Z   | ζ   | Ζήτα           | Zíta            | Z                                                      |
| H   | η   | Ήτα            | Ita             | I                                                      |
| Θ   | θ   | Θήτα           | Thíta           | Não existe correspondente latina                       |
| I   | ι   | Γιώτα          | Iota            | I                                                      |
| K   | κ   | Κάπα           | Kápa            | K                                                      |
| Λ   | λ   | Λάμδα          | Lámda           | L                                                      |
| M   | μ   | Μι             | Mi              | M                                                      |
| N   | ν   | Νι             | Ni              | N                                                      |
| Ξ   | ξ   | Ξι             | Csi             | CS                                                     |
| O   | ο   | Όμικρον        | Ômicron         | O                                                      |
| Π   | π   | Πι             | Pi              | P                                                      |
| P   | ρ   | Ρο             | Ro              | R                                                      |
| Σ   | σ,ς | Σίγμα          | Sigma           | S                                                      |
| T   | τ   | Ταυ            | Taf             | T                                                      |
| Υ   | υ   | Ύψιλον         | Ųpsilon         | I                                                      |
| Φ   | φ   | Φι             | Fi              | F                                                      |
| X   | χ   | Χι             | (Ch)i           | Não existe correspondente latina                       |
| Ψ   | ψ   | Ψι             | Psi             | PS                                                     |
| Ω   | ω   | Ωμέγα          | oméga           | O                                                      |
| ΑΙ  | αι  | Άλφα-γιώτα     | Alfa-ióta       | Som de <b>e</b> , mas quando <b>ai</b> então <b>ái</b> |
| ΕΙ  | ει  | Έψιλον-γιώτα   | Epsilon-ióta    | Som de <b>i</b> , mas quando <b>ei</b> então <b>éi</b> |
| ΟΙ  | οι  | Όμικρον-γιώτα  | Ômicron-ióta    | Som de <b>i</b> , mas quando <b>oi</b> então <b>ói</b> |
| ΟΥ  | ου  | Όμικρον-ύψιλον | Ômicron-ípsilon | Som de <b>u</b> , mas quando <b>ou</b> então <b>ói</b> |
| ΓΓ  | γγ  | Γάμα-γάμα      | Gáma-gáma       | Som de <b>g</b> (antes de <b>a, o</b> - gato, gol)     |
| ΓΚ  | γκ  | Γάμα-κάπα      | Gáma-cápa       | Som de <b>g</b> (antes de <b>a, o</b> - gato, gol)     |
| ΜΠ  | μπ  | Μι-πι          | Mi-pi           | Som de <b>b</b>                                        |
| ΝΤ  | ντ  | Νι-ταυ         | Ni-taf          | Som de <b>d</b>                                        |
| ΤΣ  | τσ  | Ταυ-σίγμα      | Taf-sigma       | Som de <b>ts</b>                                       |
| ΤΖ  | τζ  | Ταυ-ζήτα       | Taf-zíta        | Som de <b>dz</b>                                       |
| --- | ς   | Σίγμα τελικό   | Sigma final     | <b>Sempre</b> no final da palavra                      |

## Η προφορά των ελληνικών φθόγγων A pronúncia das letras do alfabeto grego

Das 24 letras do alfabeto grego, as 18 tem correspondente nas letras latinas que são usadas no alfabeto português.

As outras 6 são:

|      |       |       |
|------|-------|-------|
| Γ, γ | γάμα  | gama  |
| Δ, δ | δέλτα | delta |
| Θ, θ | θήτα  | teta  |
| Ξ, ξ | ξι    | csi   |
| Χ, χ | χι    | chi   |
| Ψ, ψ | ψι    | psi   |

1. Ο **Γ, γ** (γάμα, gama)
  - pronuncia-se como o **g** do português (quando o **g** está antes do **a, o, u**) muito suave. É quase como o **ya, ye, yo**.
  - corresponde ao **lla, lle, llo, llu** do espanhol.
  - pronuncia-se quase como o **y** (yes, you) do inglês.
  - corresponde ao **j** (ja, joghurt) do alemão.
2. Ο **Δ, δ** (δέλτα, delta)
  - pronuncia-se como **d** muito suave do português.
  - corresponde ao **d** do espanhol quando este está no meio ou no final da palavra (ci**dad**).
  - corresponde ao **th** (the, this, that) do inglês.
3. Ο **Θ, θ** (θήτα, teta)
  - corresponde ao **za, zo, zu, ce, ci** do espanhol
  - corresponde ao **th** (thanks, thing) do inglês
4. Ο **Ξ, ξ** (ξι, csi)
  - pronuncia-se **cs**
  - corresponde ao **x** (táxi, axioma) do português
  - corresponde ao **x** (taxi, axiom) do inglês
  - corresponde ao **x** (xylophonon) do alemão
5. Ο **Χ, χ** (χι, chi)
  - pronuncia-se quase como os dois erre (**rr**) do português (carro, cerrado, correr, curral)
  - corresponde ao **ja, jo, ju** (Juan) και **ge, gi** (gitana) do espanhol
  - corresponde ao **he, hi** (hell, hill) do inglês
  - corresponde ao **ch** (ich, mich) do alemão
6. Ο **Ψ, ψ** (Ψι, psi) pronuncia-se **ps** (psicologia)

## Φωνήεντα και σύμφωνα

vogais e consoantes

**Φωνήεντα** (vogais) são os fonemas que podem formar sílabas sozinhos:

α, ε, η, ι, ο, υ, ω.

**Σύμφωνα** (consoantes) são fonemas que não podem formar sílabas sozinhos e estão sempre juntos a uma consoante:

β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, (ς), τ, φ, χ, ψ.

## Αρχικά και τελικά γράμματα

letras iniciais e letras finais

A primeira letra de uma palavra chama-se **αρχικό** (inicial) e a última **τελικό** (final).

- Na língua grega como letras finais (**τελικό**) podem ser usadas todas as vogais.
- As consoantes que são usadas como letras finais (**τελικό**) são dois:  
το “ζ” (**σίγμα τελικό**) και  
το “ν” (**νί** → **νί** corresponde ao ene → **ν**)
- Usa-se **sempre** a letra “ζ” (**σίγμα τελικό**) no lugar do “σ”, quando este está no **final** de uma palavra.  
Isto não é válido quando as palavras são escritas com letras maiúsculas.
- Outras consoantes podem ser usadas como letras finais **somente quando** se trata de interjeições (αχ!, ουφ!) ou palavras estrangeiras (Αδάμ, Μωάμεθ, ζενίθ, Ναζαρέτ, σοφέρ e outras).

## Διπλά γράμματα

letras duplas

As letras ξ και ψ chamam-se **διπλά** (duplas) porque cada uma delas representa dois fonemas (ξ=>κσ==>cs e ψ=>πσ==>ps)

## Δίψηφα γράμματα

letras binárias

Duas letras juntas que representam um fonema chamam-se **δίψηφα γράμματα**.

a) **Δίψηφα φωνήεντα** (vogais binárias):

- O **ου** que pronuncia-se como **υ** (βουνό - vunó - montanha)
- O **αι** que pronuncia-se como **ε** (σημαία - siméa - bandeira)
- O **ει**, o **οι** e o **υι** que pronuncia-se como **ι**:

πλένει  
pléni  
lava

κάτοικος  
cáticos  
habitante

υιοθετώ  
iothetó  
adotar

b) **Δίψηφα σύμφωνα** (consoantes binárias): **μπ, γκ, ντ, τσ, τζ**

μπαίνω  
béno  
entrar

γκέμια  
guémia  
rédeas

ντάμα  
dáma  
dama

τσαμπί  
tsabí  
cacho

έτσι  
étsi  
assim

κορίτσι  
corítsi  
menina

τζίτζικας  
tzítzicas  
cigarra

τζάκι  
dzáqui  
lareira

Διαίρεση και ονομασία των συμφώνων  
divisão e nomeação das consoantes

1. Divisão das consoantes

As consoantes **dividem-se** em:

a) **άηχα** και **ηχηρά** (surdas e sonoras)

- **άηχα** (surdas): κ, π, τ, χ, φ, θ, σ, τσ
- **ηχηρά** (sonoras): γ, β, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ, μπ, ντ, γκ, τζ

b) **στιγμιαία** και **εξακολουθητικά** (instantâneas e duradouras)

- **στιγμιαία** (instantâneas): κ, π, τ, μπ, γκ, ντ, τσ, τζ
- **εξακολουθητικά** (duradouras): γ, β, δ, χ, φ, θ, σ, ζ, λ, μ, ν, ρ

2. Denominação das consoantes

Dependendo do lugar da boca onde eles se formam, as consoantes dividem-se em:

|           |                |
|-----------|----------------|
| χειλικά   | labiais        |
| οδοντικά  | dentais        |
| συριστικά | dentais duplos |
| λαρυγγικά | da laringe     |
| γλωσσικά  | linguais       |
| ρινικά    | nasais         |

Δίφθογγοι (ditongos)

Duas vogais que pronunciam-se em uma só sílaba formam um ditongo:

|         |          |       |        |
|---------|----------|-------|--------|
| νεράιδα | αηδόνι   | ρόιδο | βόηθα  |
| neráïda | aiðóni   | róïdo | noítha |
| fada    | rouxinol | romã  | ajude  |

Ditongo abusivo é a combinação do **ι, υ, ει, οι** com a vogal que o acompanha

|       |       |        |           |           |
|-------|-------|--------|-----------|-----------|
| πιάνω | γυαλί | άδειος | ποιες     | ποιους    |
| riáno | γialí | áðio   | piés      | piús      |
| tocar | vidro | vazio  | quais (f) | quais (m) |

Όμοια σύμφωνα consoantes iguais

Existem palavras onde usamos duas consoantes iguais, no entanto pronunciamos um fonema, como se fosse uma só consoante e chamam-se **όμοια σύμφωνα** (consoantes iguais) e são: **ββ, κκ, λλ, μμ, νν, ππ, ρρ, σσ, ττ**

|         |          |          |          |
|---------|----------|----------|----------|
| Σάββατο | εκκλησία | άλλος    | γράμμα   |
| Sávato  | eclissía | álos     | gráma    |
| Sábado  | igreja   | outro    | letra    |
| σύννεφο | παππούς  | άρρωστος | θάλασσα  |
| sínefo  | rapús    | árostos  | thálassa |
| nuvem   | avô      | doente   | mar      |

## Aprenda grego... você pode!

**Somente γγ** não segue a regra acima. Tem som de **g** (como o **g** quando está antes de **a, o, u** na língua portuguesa)

|         |         |         |         |
|---------|---------|---------|---------|
| έγγαμος | αγγελία | αγγούρι | εγγονός |
| égamos  | aguelía | agúri   | egonós  |
| casado  | anúncio | pepino  | neto    |

O mesmo som de γγ tem a consoante dupla γκ

|            |          |        |         |
|------------|----------|--------|---------|
| αγκάλιασμα | αγκίστρι | άγκυρα | έγκυος  |
| agáliasma  | aguístri | águira | éguios  |
| abraço     | anzol    | âncora | grávida |

Οι συνδυασμοί    αυ   και    ευ  
as combinações   αυ   e    ευ

As combinações das vogais **αυ** e **ευ** tem dupla pronúncia:

- Pronuncia-se **αβ** e **εβ** (**av** e **ev**) quando as segue **vogal** (**α, ε, η, ι, ο, υ, ω**)  
ou **consoante sonora** (ηχηρό σύμφωνο) **γ, β, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ, τζ, μπ, ντ,**

|        |        |        |       |
|--------|--------|--------|-------|
| αύριο  | τραύμα | ευωδιά | νεύρο |
| ávrio  | trávma | evodía | nénro |
| amanhã | trauma | odor   | nervo |

- Pronuncia-se **αφ** e **εφ** (**af** e **ef**) quando as segue **άηχο σύμφωνο** (consoante sem som) **κ, π, τ, χ, φ, θ, σ, τσ**

|            |          |            |           |
|------------|----------|------------|-----------|
| ναύτης     | αυτοψία  | συνέντευξη | ψεύτης    |
| náftis     | aftopsía | sinédefcsi | pséftis   |
| marinheiro | autopsia | entrevista | mentiroso |

Οι συλλαβές  
as sílabas

**Sílaba** é o nome dado a um fonema ou grupo de fonemas pronunciados de uma só emissão de voz.

**Observação:** Geralmente cada sílaba contém uma consoante e uma vogal. No entanto duas ou mais consoantes consecutivas seguem a sílaba seguinte, se assim formam a sílaba inicial de pelo menos uma palavra grega. Se isso não acontecer, a primeira consoante fica na sílaba anterior e o restante segue a sílaba seguinte.

A separação de uma palavra em sílabas chama-se **συλλαβισμός** (silabismo).

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα

## Descobrimdo a língua grega

### Οι λέξεις As palavras

#### Παραγωγή – Derivação

|                     |                          |    |
|---------------------|--------------------------|----|
| Παράγωγα ρήματα     | - Verbos derivados       | 28 |
| Παράγωγα ουσιαστικά | - Substantivos derivados | 29 |
| Παράγωγα επίθετα    | - Adjetivos derivados    | 33 |
| Παράγωγα επιρρήματα | - Advérbios derivados    | 35 |

#### Σύνθεση – Composição

|                                  |    |
|----------------------------------|----|
| Σύνθεση με αχώριστα μόρια        | 36 |
| Composição prefixal              |    |
| Σύνθεση με λόγια μόρια           | 37 |
| Composição com prefixos eruditos |    |
| Παρομοιώσεις – Comparações       | 42 |
| Συνώνυμα – Os sinônimos          | 43 |
| Ομώνυμα – Os homônimos           | 44 |
| Παρόνυμα – Os parônimos          | 45 |
| Ταυτόσημα – Os idênticos         | 46 |
| Προθέματα – επιθέματα            | 47 |

## Τα μέρη του λόγου

### Expressões gramaticais

|                                   |     |
|-----------------------------------|-----|
| Τα άρθρα<br>Os artigos            | 55  |
| Τα ουσιαστικά<br>Os substantivos  | 59  |
| Τα επίθετα<br>Os adjetivos        | 95  |
| Τα ρήματα<br>Os verbos            | 111 |
| Οι αντωνυμίες<br>Os pronomes      | 147 |
| Τα επιρρήματα<br>Os advérbios     | 157 |
| Οι προθέσεις<br>As preposições    | 169 |
| Οι σύνδεσμοι<br>As conjunções     | 173 |
| Τα μόρια<br>As partículas         | 177 |
| Τα επιφωνήματα<br>As interjeições | 181 |
| Η μετοχή – particípio             | 185 |
| Το απαρέμφατο - Infinitivo        | 189 |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα

## Descobrimdo a língua grega

### Τα ουσιαστικά

### Os substantivos

#### Ομαλά ουσιαστικά

#### Substantivos regulares

|                 |    |
|-----------------|----|
| Γενικοί κανόνες | 61 |
| Regras gerais   |    |

|                                        |    |
|----------------------------------------|----|
| Κλίση των αρσενικών ουσιαστικών        | 65 |
| Declinação dos substantivos masculinos |    |

|                                       |    |
|---------------------------------------|----|
| Κλίση των θηλυκών ουσιαστικών         | 70 |
| Declinação dos substantivos femininos |    |

|                                     |    |
|-------------------------------------|----|
| Κλίση των ουδετέρων ουσιαστικών     | 74 |
| Declinação dos substantivos neutros |    |

|                          |    |
|--------------------------|----|
| Ανώμαλα ουσιαστικά       | 77 |
| Substantivos irregulares |    |

|               |    |
|---------------|----|
| Τα αριθμητικά | 85 |
| Os numerais   |    |

Επιμέλεια του Αντώνη Δαριώτη  
Diligência de Adóni Darióti

Τρίπολη, Μάρτιος 2008

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα

## Descobrimos a língua grega

### Τα επίθετα

### Os adjetivos

|                                       |     |
|---------------------------------------|-----|
| A. Επίθετα σε -ος                     | 99  |
| Adjetivos com o masculino em -ος      |     |
| B. Επίθετα σε -ύς                     | 102 |
| Adjetivos com o masculino em -ύς      |     |
| C. Επίθετα σε -ής                     | 103 |
| Adjetivos com o masculino em -ής      |     |
| D. Επίθετα σε -ης                     | 104 |
| Adjetivos com o masculino em -ης      |     |
| E. Ανώμαλα επίθετα                    | 105 |
| Adjetivos irregulares                 |     |
| Z. Τα παραθετικά                      |     |
| Os paratéticos - (grau dos adjetivos) |     |
| 1. Introdução                         | 106 |
| 2. A formação do grau dos adjetivos   | 107 |
| 3. Grau dos adjetivos irregulares     | 108 |
| 4. Adjetivos sem grau                 | 108 |
| 5. Grau dos adjetivos do gerúndio     | 109 |
| 6. Grau dos advérbios                 | 109 |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα Descobrindo a língua grega

## Ανώμαλα ρήματα Verbos irregulares

Κλίση σε όλους τους χρόνους της οριστικής  
Conjugação em todos os tempos do subjuntivo

Επιμέλεια του Αντώνη Δαριώτη  
Diligência de Adóni Darióti

Τρίπολη, Μάρτιος 2008

## Ανώμαλα ρήματα verbos irregulares

| Ενεστώτας                 | ‘uma vez’<br>Αόριστος | ‘muitas vezes’<br>Παρατατικός | ‘uma vez’<br>Στιγμιαίος<br>Μέλλοντας | ‘muitas vezes’<br>Εξακολουθ.<br>Μέλλοντας | Παρακείμενος                   | Υπερσυντέλικος                          | Συντελεσμένος<br>Μέλλοντας |
|---------------------------|-----------------------|-------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------------|--------------------------------|-----------------------------------------|----------------------------|
| Presente                  | Pretérito<br>perfeito | Pretérito<br>imperfecto       | Futuro<br>“instantâneo”              | Futuro<br>contínuo                        | Pretérito<br>perfeito composto | Pretérito-mais-que<br>perfeito composto | Futuro<br>perfeito         |
| <b>ανεβαίνω</b><br>subir  |                       |                               |                                      |                                           |                                |                                         |                            |
| ανεβαίνω                  | ανέβηκα               | ανέβαινα                      | θα ανεβώ                             | θα ανεβαίνω                               | έχω ανεβεί                     | είχα ανεβεί                             | θα έχω ανεβεί              |
| ανεβαίνεις                | ανέβηκες              | ανέβαινες                     | θα ανεβείς                           | θα ανεβαίνεις                             | έχεις ανεβεί                   | είχες ανεβεί                            | θα έχεις ανεβεί            |
| ανεβαίνει                 | ανέβηκε               | ανέβαινε                      | θα ανεβεί                            | θα ανεβαίνει                              | έχει ανεβεί                    | είχε ανεβεί                             | θα έχει ανεβεί             |
| ανεβαίνουμε               | ανεβήκαμε             | ανεβαίναμε                    | θα ανεβούμε                          | θα ανεβαίνουμε                            | έχουμε ανεβεί                  | είχαμε ανεβεί                           | θα έχουμε ανεβεί           |
| ανεβαίνετε                | ανεβήκατε             | ανεβαίνατε                    | θα ανεβείτε                          | θα ανεβαίνετε                             | έχετε ανεβεί                   | είχατε ανεβεί                           | θα έχετε ανεβεί            |
| ανεβαίνουν                | ανέβηκαν              | ανέβαιναν                     | θα ανεβούν                           | θα ανεβαίνουν                             | έχουν ανεβεί                   | είχαν ανεβεί                            | θα έχουν ανεβεί            |
| <b>αυξάνω</b><br>aumentar |                       |                               |                                      |                                           |                                |                                         |                            |
| αυξάνω                    | αύξησα                | αύξανα                        | θα αυξήσω                            | θα αυξάνω                                 | έχω αυξήσει                    | είχα αυξήσει                            | θα έχω αυξήσει             |
| αυξάνεις                  | αύξησες               | αύξανες                       | θα αυξήσω                            | θα αυξάνω                                 | έχεις αυξήσει                  | είχες αυξήσει                           | θα έχεις αυξήσει           |
| αυξάνει                   | αύξησε                | αύξανε                        | θα αυξήσει                           | θα αυξάνω                                 | έχει αυξήσει                   | είχε αυξήσει                            | θα έχει αυξήσει            |
| αυξάνουμε                 | αυξήσαμε              | αυξάναμε                      | θα αυξήσω                            | θα αυξάνω                                 | έχουμε αυξήσει                 | είχαμε αυξήσει                          | θα έχουμε αυξήσει          |
| αυξάνετε                  | αυξήσατε              | αυξάνατε                      | θα αυξήσω                            | θα αυξάνω                                 | έχετε αυξήσει                  | είχατε αυξήσει                          | θα έχετε αυξήσει           |
| αυξάνουν                  | αύξησαν               | αύξαναν                       | θα αυξήσω                            | θα αυξάνω                                 | έχουν αυξήσει                  | είχαν αυξήσει                           | θα έχουν αυξήσει           |
| <b>αφήνω</b><br>deixar    |                       |                               |                                      |                                           |                                |                                         |                            |
| αφήνω                     | άφησα                 | άφηνα                         | θα αφήσω                             | θα αφήνω                                  | έχω αφήσει                     | είχα αφήσει                             | θα έχω αφήσει              |
| αφήνεις                   | άφησες                | άφηνες                        | θα αφήσω                             | θα αφήνω                                  | έχεις αφήσει                   | είχες αφήσει                            | θα έχεις αφήσει            |
| αφήνει                    | άφησε                 | άφηνε                         | θα αφήσω                             | θα αφήνω                                  | έχει αφήσει                    | είχε αφήσει                             | θα έχει αφήσει             |
| αφήνουμε                  | αφήσαμε               | αφήναμε                       | θα αφήσω                             | θα αφήνω                                  | έχουμε αφήσει                  | είχαμε αφήσει                           | θα έχουμε αφήσει           |
| αφήνετε                   | αφήσατε               | αφήνατε                       | θα αφήσω                             | θα αφήνω                                  | έχετε αφήσει                   | είχατε αφήσει                           | θα έχετε αφήσει            |
| αφήνουν                   | άφησαν                | άφηναν                        | θα αφήσω                             | θα αφήνω                                  | έχουν αφήσει                   | είχαν αφήσει                            | θα έχουν αφήσει            |
| <b>βάλω</b><br>pôr        |                       |                               |                                      |                                           |                                |                                         |                            |
| βάλω                      | έβαλα                 | έβαζα                         | θαβάλω                               | θα βάζω                                   | έχωβάλει                       | είχαβάλει                               | θα έχωβάλει                |
| βάλεις                    | έβαλα                 | έβαζες                        | θαβάλω                               | θα βάζω                                   | έχειςβάλει                     | είχεςβάλει                              | θα έχειςβάλει              |
| βάλει                     | έβαλε                 | έβαζε                         | θαβάλω                               | θα βάζω                                   | έχειβάλει                      | είχεβάλει                               | θα έχειβάλει               |
| βάλουμε                   | έβαλα                 | έβαζαμε                       | θαβάλω                               | θα βάζω                                   | έχουμεβάλει                    | είχαμεβάλει                             | θα έχουμεβάλει             |
| βάτε                      | έβαλα                 | έβαζατε                       | θαβάλω                               | θα βάζω                                   | έχετεβάλει                     | είχατεβάλει                             | θα έχετεβάλει              |
| βάλουν                    | έβαλα                 | έβαζαν                        | θαβάλω                               | θα βάζω                                   | έχουνβάλει                     | είχανβάλει                              | θα έχουνβάλει              |
| <b>βγάζω</b><br>tirar     |                       |                               |                                      |                                           |                                |                                         |                            |
| βγάζω                     | έβγαλα                | έβγαζα                        | θαβγάλω                              | θα βγάζω                                  | έχωβγάλει                      | είχαβγάλει                              | θα έχωβγάλει               |
| βγάζεις                   | έβγαλες               | έβγαζες                       | θαβγάλω                              | θα βγάζω                                  | έχειςβγάλει                    | είχεςβγάλει                             | θα έχειςβγάλει             |
| βγάζει                    | έβγαλε                | έβγαζε                        | θαβγάλω                              | θα βγάζω                                  | έχειβγάλει                     | είχεβγάλει                              | θα έχειβγάλει              |
| βγάζουμε                  | βγάλαμε               | βγάζαμε                       | θαβγάλω                              | θα βγάζω                                  | έχουμεβγάλει                   | είχαμεβγάλει                            | θα έχουμεβγάλει            |
| βγάτε                     | βγάλατε               | βγάζατε                       | θαβγάλω                              | θα βγάζω                                  | έχετεβγάλει                    | είχατεβγάλει                            | θα έχετεβγάλει             |
| βγάζουν                   | έβγαλαν               | έβγαζαν                       | θαβγάλω                              | θα βγάζω                                  | έχουνβγάλει                    | είχανβγάλει                             | θα έχουνβγάλει             |
| <b>βγαίνω</b><br>sair     |                       |                               |                                      |                                           |                                |                                         |                            |
| βγαίνω                    | βγήκα                 | έβγαينا                       | θαβγω                                | θα βγαίνω                                 | έχωβγει                        | είχαβγει                                | θα έχωβγει                 |
| βγαίνεις                  | βγήκες                | έβγαინες                      | θαβγεις                              | θα βγαίνεις                               | έχειςβγει                      | είχεςβγει                               | θα έχειςβγει               |
| βγαίνει                   | βγήκε                 | έβγαينه                       | θαβγει                               | θα βγαίνει                                | έχειβγει                       | είχεβγει                                | θα έχειβγει                |
| βγαίνουμε                 | βγήκαμε               | βγαίναμε                      | θαβγούμε                             | θα βγαίνουμε                              | έχουμεβγει                     | είχαμεβγει                              | θα έχουμεβγει              |
| βγαίνετε                  | βγήκατε               | βγαίνατε                      | θαβγείτε                             | θα βγαίνετε                               | έχετεβγει                      | είχατεβγει                              | θα έχετεβγει               |
| βγαίνουν                  | βγήκαν                | έβγαιναν                      | θαβγουν                              | θα βγαίνουν                               | έχουνβγει                      | είχανβγει                               | θα έχουνβγει               |
| <b>βλέπω</b><br>ver       |                       |                               |                                      |                                           |                                |                                         |                            |
| βλέπω                     | είδα                  | έβλεπα                        | θαδω                                 | θα βλέπω                                  | έχωδει                         | είχαδει                                 | θα έχωδει                  |
| βλέπεις                   | είδες                 | έβλεπες                       | θαδεις                               | θα βλέπεις                                | έχειςδει                       | είχεςδει                                | θα έχειςδει                |
| βλέπει                    | είδε                  | έβλεπε                        | θαδει                                | θα βλέπει                                 | έχειδει                        | είχεδει                                 | θα έχειδει                 |
| βλέπουμε                  | είδαμε                | έβλεπαμε                      | θαδούμε                              | θα βλέπουμε                               | έχουμεδει                      | είχαμεδει                               | θα έχουμεδει               |
| βλέπετε                   | είδατε                | έβλεπατε                      | θαδείτε                              | θα βλέπετε                                | έχετεδει                       | είχατεδει                               | θα έχετεδει                |
| βλέπουν                   | είδαν                 | έβλεπαν                       | θαδουν                               | θα βλέπουν                                | έχουνδει                       | είχανδει                                | θα έχουνδει                |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα Descobrindo a língua grega

Συντακτικό

Sintaxe

Επιμέλεια του Αντόνη Δαριώτη  
Diligência de Adóni Darióti

Τρίπολη, Μάρτιος 2008

## ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ sintaxe

### 1. Η πρόταση (a oração)

Quem fala quer expressar um sentido e para isso usa as palavras apropriadas, o tipo apropriado e em seqüência regular. O auditor ouvindo percebe o significado e as relações das palavras que formam o conjunto, e capta o sentido, isto é aquilo que o orador quer dizer.

O grupo organizado de palavras que expressa somente um sentido chama-se **πρόταση** (oração).

Uma ou mais orações que formam um sentido completo chama-se **περίοδος** (período).

### 2. Είδη προτάσεων (tipos de orações)

As orações podem ser estudadas em quatro aspectos:

- Quanto ao seu conteúdo:
  - Orações de senso** (κρίσεως) onde o orador quer informar, declarar algo, formular uma opinião ou julgar algo.
  - Orações de desejo** (επιθυμίας) onde o orador quer expressar solicitação exortação ou dar uma ordem.
  - Orações exclamativas** (επιφωνηματικές) onde o orador expressa surpresa ou admiração.
  - Orações interrogativas** (ερωτηματικές) onde o orador formula uma questão para conhecer algo que não sabe.
- Quanto à qualidade:
  - a. **Afirmativas** (καταφατικές) quando o verbo é afirmativo (não é acompanhado por um advérbio negativo).
  - b. **Negativas** (αρνητικές) quando o verbo é acompanhado por advérbio negativo.
- Quanto às suas relações com as outras:
  - Principais** ou **independentes** (κύριες ή ανεξάρτητες) são aquelas que não precisam de complementos e ligam-se entre si com conjunções.
  - Secundarias** ou **dependentes** (δευτερεύουσες ή εξαρτημένες) são aquelas que precisam de complementos e são utilizados para designar uma outra oração.
- quanto à sua estrutura  
Classificam-se em: **simples, complexas, acrescidas, elípticas**

### A. Η απλή πρόταση oração simples

**Oração simples** (απλή πρόταση)

é aquela em que utilizando-se o mínimo de palavras continua-se a ter um sentido completo:

Τα παιδιά έπαιζαν πριν λίγο ξένοιαστα μέσα στον μεγάλο κήπο.

As crianças brincavam há pouco despreocupadas no grande jardim.

Τα παιδιά έπαιζαν

### Os termos da oração (οι όροι της πρότασης)

A formulação mais simples de uma oração é aquela em que existem dois termos necessários. Estes termos são:

- **O sujeito** (το υποκείμενο) são as palavras ou a palavra que mostra a quem nos referimos dentro da oração (quem faz ou sofre algo).

Τα παιδιά έπαιζαν As crianças brincavam

- **To κατηγορήμα** (o predicado) são as palavras ou a palavra que mostra aquilo que se diz dentro da oração para o sujeito.

Τα παιδιά έπαιζαν As crianças brincavam

O sujeito e o predicado são **os termos principais** da oração. A oração que constitui-se por apenas estes termos chama-se **oração simples**.

### O sujeito (το υποκείμενο)

O sujeito, o qual achamos se respondermos à pergunta **quem** ou **qual** (ποιος, ποια, ποιο) pode ser um substantivo, um pronome, um adjetivo substantivado ou qualquer grupo de palavras ou oração quando toma o lugar de um substantivo.

Quando o sujeito está na primeira ou segunda pessoa os pronomes pessoais eu, tu, nos e vos (**εγώ, εσύ, εμείς, εσείς**) habitualmente são omitidos porque são declarados pela terminação do verbo.

### O predicado (το κατηγορήμα)

O predicado de uma oração pode:

- apresentar-se somente com formação verbal chamando-se então **κατηγορηματικό ρήμα** (predicado verbal)

Ο ήλιος λάμπει

O sol **brilha**

Οι μαθήτριες είχαν φύγει

As alunas **tinham saído**

Εσύ ντύνεσαι

Você **se veste**

- formar-se por um tipo de verbos, principalmente os **είμαι** e **γίνομαι**, (**ser** e **tornar-se**) e de um nome, substantivo ou adjetivo.

Η Μαρία είναι μαθήτρια

Maria **é aluna**

Αριστείδης έγινε στρατηγός

Aristides **tornou-se general**

Οι αιχμάλωτοι βρίσκονται δεμένοι

Os prisioneiros **encontram-se atados**

### O objeto (το κατηγορούμενο)

- O nome, substantivo ou adjetivo o qual por intermédio dos verbos principalmente dos **είμαι** (ser) e **γίνομαι** (tornar-se), mostra qual a qualidade ou o atributo do sujeito chama-se **κατηγορούμενο** (objeto)

Η Μαρία είναι μαθήτρια

Maria **é aluna**

Ο Αριστείδης έγινε στρατηγός

Aristides tornou-se **general**

ΑπRENDA grego... você pode!

- Οι αιχμάλωτοι βρίσκονται **δεμένοι** Os prisioneiros encontram-se **atados**  
• O verbo que intervém entre o sujeito e o objeto chama-se **συνδετικό ρήμα** (verbo de ligação) porque os liga.

Η Μαρία **είναι** μαθήτρια

Maria **é** aluna

Ο Αριστείδης **έγινε** στρατηγός

Aristides **tornou-se** general

Οι αιχμάλωτοι **βρίσκονται** δεμένοι

Os prisioneiros **encontram-se** atados

- Os verbos **είμαι** και **γίνομαι** são principalmente de ligação. Usa-se também como verbos de ligação os abaixo:

**βρίσκομαι** (encontrar-se), **ζω** (viver), **μένω** (permanecer, morar),  
**λέγομαι** (chamar-se), **μοιάζω** (parecer), **εκλέγομαι** (eleger-se),  
**παρουσιάζομαι** (aparecer) e outros.

- Objeto pode ser o substantivo, o adjetivo e outras palavras ou grupo de palavras como **μετοχές**, **αντωνυμίες** e **ολόκληρες προτάσεις** (particípio, pronomes e orações inteiras):

Η συνομιλία ήταν **ευχάριστη**

A conversa era **agradável**

Ο Γιάννης είναι **ευγενικός**

João é **educado**

Ο Παύλος έγινε **μηχανικός**

Paulo tornou-se **engenheiro**

Αυτό γίνεται **ότι θέλεις**

Isto torna-se **o que você quiser**

Ο Γιώργος είναι **να τον λυπάσαι**

Jorge é **de se ter pena dele**

- O **objeto** normalmente **acompanha** o **caso do sujeito**.  
Quando o objeto é substantivo, este pode expressar-se no genitivo, principalmente quando mostra propriedade, atributo ou valor.

Ο Φίλιππος είναι **έμπορος**

Felipe é **comerciante**

Το βιβλίο είναι **του Πέτρου**

O livro é **do Pedro**

Τα φαγητά είναι **έτοιμα**

As refeições estão **prontas**

Τα κιβώτια είναι **των δέκα κιλών**

Os caixões são **de dez quilos**

Οι λάμπες είναι **των δύο Ευρώ**

As lâmpadas são **de dois Euro**

- Qualquer verbo, principalmente quando se trata de movimento, pode ligar o sujeito com o objeto. O objeto chama-se **επιρρηματικό** (adverbial) e aparece em caso nominativo (ονομαστική)

Αυτός περνά **καμαρωτός**

Ele passa **envaidecido**

Η σημαία κυμάτιζε **περήφανη**

A bandeira ondulava **orgulhosa**

Τα δάκρυά της έτρεχαν **βροχή**

Suas lágrimas caíam **como chuva**

Ο Γιάννης τους δεχόταν **ορθός**

João recebia-os **em pé**

Οι λάμπες είναι **των δύο Ευρώ**

As lâmpadas são **de dois Euro**

## **B. Σύνθετη πρόταση** (oração complexa)

**Σύνθετη πρόταση** é aquela que possui mais de um sujeito ou mais de um objeto.

**Ο πατέρας, η μητέρα, ο παππούς και η γιαγιά ξύπνησαν**  
O pai, mãe, o avô e a vonó acordaram

**Ο Αριστείδης ήταν άφοβος, τίμιος και δίκαιος**  
Aristides era intrépido, honesto e justo

## **Γ. Επαυξημένη πρόταση** (oração acrescida)

**Επαυξημένη πρόταση** é a oração na qual aparecem complementos dos termos principais, isto é, do sujeito e do objeto.

Τα παιδιά παίζουν  
As crianças brincam

Τα **μικρά** παιδιά παίζουν **πολύ**  
As **pequenas** crianças brincam **muito**

Ο διευθυντής είναι οικονομολόγος  
O diretor é economista

Ο διευθυντής **της επιχείρησης** είναι **έξοχος** οικονομολόγος  
O diretor da **empresa** é **um excelente** economista

## **3. Συμφωνία των κύριων όρων των προτάσεων**

Concordância dos termos da oração

Nas orações deve haver concordância entre os seus termos principais, isto é, concordância entre:

- α.** o sujeito e o **verbo**
- β.** o sujeito e o **objeto**

### **α. Συμφωνία του ρήματος με το υποκείμενο**

Concordância verbal (entre o sujeito e o verbo)

- Em uma oração que tem sujeito, **o sujeito** concorda com o verbo **em pessoa e número**.

Quando o sujeito é substantivo coletivo, o verbo pode expressar-se no plural enquanto o sujeito está no singular.

Εγώ **είμαι** ειλικρινής  
Eu **sou** sincero

Εσύ **δουλεύεις** στο γραφείο  
Tu **trabalhas** no escritório

Οι νοικοκυρές **φτιάχνουν** τα φαγητά  
As donas de casa **preparam** as refeições

Το σόι **φοβερίζουν** να τον διώξουν από το σπίτι

## Aprenda grego... você pode!

A parentalha **ameaçam** mandá-lo embora de casa

- Em uma oração a qual tem mais de um sujeitos, o verbo expressa-se no plural e na pessoa predominante (o primeiro dos outros dois)

Εγώ και εσύ **θέλουμε** να φύγουμε  
Eu e tu **queremos** ir embora

Η Μαρία, η Σοφία και η Μάρθα **έμειναν** σπίτι  
Maria, Sofia e Marta **ficaram** em casa

Οι πρόσκοποι και ο αρχηγός τους **έφτασαν** στο δάσος  
Os escoteiros e seu chefe **chegaram** na floresta

## **β. Συμφωνία του κατηγορούμενου με το υποκείμενο**

Concordância nominal (entre o sujeito e o objeto)

### **I. Στις απλές προτάσεις** (nas orações simples)

- Se o objeto é um **adjetivo** (επίθετο), concorda com o sujeito em gênero, número e caso.

|                                   |                                     |
|-----------------------------------|-------------------------------------|
| Ο Αλέξανδρος είναι <b>δυνατός</b> | Alexandre é <b>forte</b>            |
| Η γη είναι <b>σφαιρική</b>        | A terra é <b>esférica</b> (redonda) |
| Οι κοπέλες ήταν <b>όμορφες</b>    | As moças eram <b>bonitas</b>        |
| Οι άντρες ήταν <b>γενναίοι</b>    | Os homens eram <b>valentes</b>      |

- Se o objeto é **substantivo** (ουσιαστικό), concorda em caso e sintomaticamente pode concordar em gênero e número.

|                                     |                                     |
|-------------------------------------|-------------------------------------|
| Η ερημιά είχε γίνει <b>προάστιο</b> | Ο deserto tornou-se <b>subúrbio</b> |
| Τα πολλά λόγια είναι <b>φτώχεια</b> | Ο muito bla-bla é <b>pobreza</b>    |
| Η Αθήνα είναι <b>πόλη</b>           | Atenas é <b>uma cidade</b>          |

### **II. Στις σύνθετες προτάσεις** (nas orações complexas)

As orações que tem **dois ou mais** sujeitos chamam-se orações complexas

- O objeto entra sempre no **plural** (πληθυντικό)

Ο Πέτρος και ο Παύλος είναι **ζωγράφοι**  
Pedro e Paulo são **pintores**

Η Μάρθα και η Μαρία έγιναν **ενήλικες**  
Maria e Marta tornaram-se **adultas**

- Se os sujeitos são do **mesmo gênero** (ίδιου γένους) o objeto (que é um adjetivo) expressa-se no **gênero comum** (κοινό γένος) dos sujeitos

Ο Πέτρος και ο Παύλος είναι **ζωγράφοι**  
Pedro e Paulo são **pintores**

Η Μάρθα και η Μαρία έγιναν **ενήλικες**

Maria e Marta tornaram-se **adultas**

- Se os sujeitos mostram coisas, o objeto adverbial apresenta-se no gênero **neutro** (ουδέτερο).

Οι τοίχοι και τα τόξα είναι **κίτρινα**

As paredes e as arcadas são **amarelas**

- Se os sujeitos mostram significados abstratos o objeto adverbial apresenta-se no gênero **neutro** (ουδέτερο).

Η ντροπή και ο φόβος είναι **έμφυτα**

A vergonha e o medo são **inatos**

#### 4. Σύνδεση των προτάσεων (ligação das orações)

A ligação das orações é feita por intermédio das conjunções coordenativas (συμπλεκτικούς), adversativas (αντιθετικούς), alternativas (διαχωριστικούς) e conclusivas (συμπερασματικούς)

##### 1. Com as conjunções coordenativas (συμπλεκτικούς)

- **afirmativamente** (καταφατικά): quando na oração não há negação

Μιλούσε πολύ **κι** έγραφε καλά

Falava muito **e** escrevia bem

Φύγε **και** να μην ξαναγυρίσεις

Vá embora **e** não volte mais

- **negativamente** (αρνητικά): quando há negação nas duas ou em uma

Μόνο αυτός **δεν** παίζει και **δε** χαίρεται

Somente ele **não** brinca e **não** se alegra

Μη βιάζεσαι **και** ξεχάσεις κάτι σημαντικό

Não se apresse **e** esquecer algo importante

##### 2. Com as conjunções adversativas (αντιθετικούς)

###### α) Ligação contrária **simples**

- Ligação de **orações**:

Πονούσε πολύ **αλλά** δεν έλεγε τίποτα

Sentia muita dor **mas** não dizia nada

Αυτά λέγονται **μα** δε γίνονται

Isso se diz **mas** não se faz

Obs. Quando as duas orações são negativas, então depois do **αλλά** ou do **μα** habitualmente entra também o **και**

Δεν είναι κακό, **μα και** καλό δεν είναι

Não é mal, **mas também** não é bom

- Ligação de **períodos** :

Κατάλαβε ότι ήταν ψέμα. **Ωστόσο** δεν είπε τίποτα

Entendeu que era mentira. **No entanto** não disse nada

β) Ligação contrária **επιδοτική** (epidótika)

- Com afirmação ou negação nas duas orações

**Όχι μόνο** πήγε **αλλά και** έμεινε όλη την ημέρα  
Não somente foi lá mas ficou o dia todo

**Όχι μόνο** δεν ήρθε, **μα ούτε** έγραψε ένα γράμμα  
Não somente não veio, mas nem escreveu uma carta

- Com afirmação em uma e negação na outra

**Όχι μόνο** ξαναπήγε, **αλλά και** δεν έφυγε ποτέ πια  
Não somente retornou lá, mas de lá não saiu nunca mais

**Όχι μόνο** δε με βοήθησε **αλλά και** με κατάρτεξε  
Não somente não me ajudou mas me perseguiu por cima

3. Com as conjunções alternativas (**διαχωριστικούς συνδέσμους**)

- A ligação com a conjunção **ή** a qual habitualmente entra somente **uma** vez

Όλη μέρα έγραφε **ή** διάβαζε ποιήματα  
O dia todo escrevia **ou** lia poemas

Θέλεις **ή** δε θέλεις να ταξιδέψεις;  
Queres **ou** não queres viajar

Em caso de ênfase a conjunção **ή** entra **duas** vezes

**Ή** πρέπει να δουλέψεις **ή** να σηκωθείς να φύγεις  
**Ου** vais trabalhar **ou** levanta-te e vá embora

- Ligação com a conjunção **είτε**, a qual **sempre entra duas** vezes

Δεν είπε τίποτα, **είτε** γιατί δεν ήξερε **είτε** γιατί φοβόταν  
Não disse nada, **ou** porque não sabia **ou** porque tinha medo

Έφυγε γρήγορα, **είτε** γιατί πεινούσε **είτε** γιατί διψούσε  
Saiu apressado, **ou** porque estava com fome **ou** porque estava com sede

1. Com as conjunções conclusivas (**συμπερασματικούς**)

- As conjunções (conclusivas) **συμπερασματικούς** são:

**λοιπόν, ώστε, άρα, επομένως**  
isto é, para que então por conseguinte

- Como conjunções conclusivas (**συμπερασματικούς**) são usados os advérbios: **τώρα, τότε, έπειτα, ύστερα και γι' αυτό**  
agora, então depois depois e por isso

- As conjunções conclusivas (**συμπερασματικούς**) ligam duas orações que tem ligação ente si mas separam-se por um ponto.

- Somente a conjunção **λοιπόν** entra: a) começo da oração, b) depois de uma ou mais palavras e as vezes no final de uma oração.

Όπως φαίνεται όλοι ήρθαν. **Λοιπόν**, πάμε;  
Parece que todos chegaram. Vamos **então**?

# Ορθογραφία

## Ortografia

|                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|
| Παραγωγικές καταλήξεις<br>Desinências de palavras derivadas            | 205 |
| Λέξεις που περιέχουν ‘αυ’<br>Palavras que contém ‘αυ’                  | 211 |
| Λέξεις που περιέχουν ‘ευ’<br>Palavras que contém ‘ευ’                  | 217 |
| Λέξεις που περιέχουν ‘γγ’<br>Palavras que contém ‘γγ’                  | 227 |
| Λέξεις που περιέχουν ‘γκ’<br>Palavras que contém ‘γκ’                  | 233 |
| Λέξεις με διπλά γράμματα<br>Palavras com letra dupla                   | 239 |
| Λέξεις με μια λέξη<br>Palavras em uma palavra                          | 251 |
| Λέξεις κοινές στα δύο γένη<br>Palavras comuns aos dois gêneros         | 255 |
| Ουδέτερα που λήγουν σε -ος<br>Substantivos neutros que terminam em -ος | 259 |
| Δύο λέξεις ένα νόημα<br>Duas palavras um sentido                       | 263 |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα Descobrimos a língua grega

Λέξεις που περιέχουν ‘γγ’  
Palavras que contém ‘γγ’

Επιμέλεια του Αντώνη Δαριώτη  
Diligência de Adóni Darióti

Τρίπολη, Μάρτιος 2008

|                            |                            |                        |
|----------------------------|----------------------------|------------------------|
| το αγγείο                  | vaso                       | aguío                  |
| το αγγείο                  | vaso sanguíneo             | aguío                  |
| το αγγείο ή κίρσος         | variz                      | aguío í quirsóς        |
| η αγγελία                  | anúncio                    | aguelfía               |
| η Αγγελική                 | Ángela                     | Agueliquí              |
| ο αγγελιοφόρος             | mensageiro                 | agueliofóros           |
| ο άγγελος                  | anjo                       | águelos                |
| ο άγγελος                  | belíssimo (figurado)       | águelos                |
| ο Άγγελος                  | Ángelo                     | Aguelos                |
| ο άγγελος                  | anjo África                | águelos                |
| το αγγελούδι               | anjinho                    | aguelúdi               |
| το άγγιγμα                 | toque                      | águiγma                |
| η Αγγλία                   | Inglaterra                 | Agliá                  |
| η αγγλίδα                  | inglesa                    | aglíða                 |
| η άγγλος                   | inglês                     | áglos                  |
| το αγγούρι                 | pepino                     | agúri                  |
| η αναγγελία                | anúncio                    | anaguelfía             |
| η απαγγελία                | declamação                 | apaguelfía             |
| ο αρχάγγελος               | arcanjo                    | arxáguelos             |
| ο Βαγγέλης                 | Evangelio                  | Vaguélis               |
| το βεγγαλικό ή πυροτέχνημα | fogo de artifício          | vegalicó í pirotéχnima |
| το γάγγλιο                 | gânglio                    | yágliá                 |
| η γάγγραινα                | gangrena                   | yágrena                |
| το γογγύλι                 | nabo                       | yoguúli                |
| ο γογγυσμός                | lamento                    | yoguizmós              |
| το δικέλλι                 | instrumento de cavar       | diqúeli                |
| ο δισέγγονος               | bisneto                    | ðisségonos             |
| ο δίφθογος                 | ditongo                    | ðífθogos               |
| η εγγονή                   | neta                       | egoní                  |
| το εγγόνι ή ο εγγονός      | neto                       | egóni í egonós         |
| η εγγραφή                  | inscrição                  | egrafi                 |
| το έγγραφο                 | documento                  | égrafó                 |
| η εγγύηση                  | garantia, aval             | eguf-issi              |
| ο εγγυητής                 | fiador                     | egui-itís              |
| η εισαγγελία               | procuradoria               | issaguelfía            |
| η εξαγγελία                | anúncio                    | ecsaguelfía            |
| το επάγγελμα               | profissão                  | epáguelma              |
| ο επαγγελματίας            | profissional               | epaguematías           |
| το Ευαγγέλιο               | Evangelho                  | Evaguélio              |
| ο ίλιγος                   | vertigem                   | íligos                 |
| η καταγγελία               | denúncia                   | cataguelfía            |
| η κλαγγή                   | som de batida da espada    | claguí                 |
| ο λάρυγγας ή το λαρύγγι    | laringe                    | lárigas í larígui      |
| η λарυγγίτιδα              | laringite                  | lariguítida            |
| η μαγανεία                 | sortilégio, encanto, magia | maganía                |
| το μαγγάνιο                | manganês                   | magánio                |
| το μελίγγι                 | têmpora, fronte            | melígui                |
| η μετάγγιση                | transusão                  | metáguissi             |
| το μηλίγγι                 | meninge                    | milígui í menígui      |
| η μηνιγγίτιδα              | meningite                  | miniguítida            |
| το μισοφέγγαρο             | meia-lua                   | missofégaro            |
| η Μογγολία                 | Mongolia                   | Mogolíá                |
| η Ουγγαρία                 | Hungria                    | Ugaría                 |
| ο ούγγρος                  | húngaro                    | úgros                  |
| το Παγγαίο                 | nome de uma montanha       | Paguéo                 |
| η παραγγελία               | encomenda                  | paraguelfía            |
| το παράγγελμα              | mandado                    | paráguelma             |
| η πλάστιγγα ή η ζυγαριά    | balança                    | plástiga í ziyariá     |
| ο προάγγελος               | precursor                  | proáguelos             |
| η προσέγγιση               | aproximação                | prosséguissi           |

Aprenda grego... você pode!

|    |                          |                                      |                   |
|----|--------------------------|--------------------------------------|-------------------|
| η  | σάλπιγγα                 | trombeta                             | sálpiga           |
| η  | σάλπιγγα                 | corneta                              | sálpiga           |
| η  | σάλπιγγα                 | trompa (Anatomia)                    | sálpiga           |
| η  | σήραγγα                  | túnel                                | síraga            |
| το | σπαράγγι                 | espargo                              | sparágui          |
| ο  | σπόγγος                  | esponja                              | spógos            |
| ο  | στραγγαλισμός            | estrangulamento                      | stragalizmós      |
| ο  | στραγγαλιστής            | estrangulador                        | stragalistís      |
| το | στράγγισμα               | coação, filtragem                    | stráguízma        |
| το | στραγγιστήρι             | coador                               | straguistíri      |
| η  | στρίγγλα                 | megera                               | strígla           |
| η  | συγγένεια                | parentesco                           | siguénha          |
| ο  | συγγενής                 | parente                              | siguenís          |
| η  | συγγνώμη                 | perdão                               | signómi           |
| η  | συγγνώμη                 | desculpa                             | signómi           |
| ο  | συγγραφέας               | escritor                             | sigraféas         |
| η  | σύριγγα                  | seringa                              | síriga            |
| το | σφαλάγγι ή φαλάγγι       | espécie de aranha                    | sfalágui          |
| η  | σφίγγα                   | esfinge                              | sfíga             |
| το | σφουγγάρι                | esponja                              | sfugári           |
| το | σφουγγάρισμα             | ato de passar pano no assoalho       | sfugárizma        |
| η  | σφουγγαρίστρα            | utensílio de passar pano no assoalho | sfugarístra       |
| η  | σφουγγαρίστρια           | mulher que passa pano no assoalho    | sfugarístria      |
| το | σφούγγισμα               | ato de enxugar, limpar               | sfúguizma         |
| ο  | τσιγγάνος                | cigano                               | tsigános í yíftos |
| η  | φάλαγγα                  | falange                              | fálaga            |
| το | φαράγγι                  | ravina, barranco                     | farágui           |
| ο  | φάρυγγας                 | faringe                              | fárigas           |
| η  | φαρυγγίτιδα              | faringite                            | fariguítida       |
| το | φεγγάρι ή η σελήνη       | lua                                  | fegári í selíni   |
| το | φεγγαρόφως               | luar                                 | fegarófos         |
| το | φέγγισμα                 | iluminação                           | féguizma          |
| ο  | φεγγίτης                 | clarabóia                            | feguítis          |
| η  | φερεγγυότητα             | ter crédito                          | fereguiótita      |
| ο  | φθόγγος                  | fonema                               | fthógos           |
| η  | φόρμιγγα                 | tipo de violão                       | fórmiga           |
| το | φραγγέλιο ή ο βούρδουλας | chicote                              | fraguélio         |
| το | φυσίγγι                  | cartucho                             | fissígui          |
|    |                          |                                      |                   |
|    | αγγελικός                | angelical                            | aguelicós         |
|    | αλληλέγγυος              | solidário                            | aliléguios        |
|    | ανεπάγγελτος             | sem profissão                        | anepágueltos      |
|    | έγγαμος                  | casado                               | égamos            |
|    | εγαστρίμιθος             | ventríloquo                          | egastrímiθos      |
|    | εγγλέζικος               | inglês, algo da Inglaterra           | eglézicos         |
|    | εγγράμματος              | instruído                            | egrámatos         |
|    | εγγράμματος              | letrado                              | egrámatos         |
|    | επαγγελματικός           | profissional                         | epaguelmaticós    |
|    | ουγγρικός                | húngaro                              | ugricós           |
|    | σπογγώδης                | esponjoso                            | spogódhis         |
|    | στρογγυλός               | esférico                             | stroguilós        |
|    | στρογγυλός               | redondo                              | stroguilós        |
|    | συγγενικός               | membro do parentesco                 | siguenicós        |
|    | φερέγγυος                | digno de crédito                     | feréguios         |

Aprenda grego... você pode!

|                  |                         |                   |
|------------------|-------------------------|-------------------|
| αγγαρεύω         | requisitar              | agarevo           |
| αγγέλλω          | levar mensagem          | aguélo            |
| αναγγέλλω        | anunciar                | anaguélo          |
| αποστραγγίζω     | drenar                  | apostraguízo      |
| γογγύζω          | gemer                   | γoguízo           |
| γογγύζω          | lamentar-se             | γoguízo           |
| εγγράφω          | inscrever               | egráfo            |
| εγγυώμαι         | afiançar                | eguióme í eguiúme |
| καταγγέλλω       | denunciar               | cataguélo         |
| ξεσφίγγω         | afrouxar                | csesfígo          |
| παραγγέλλω       | encomedar               | paragélo          |
| προσεγγίζω       | aproximar               | prosseguízo       |
| στραγγαλίζω      | estrangular             | stragalízo        |
| στραγγίζω        | coar                    | stragízo          |
| στραγγίζω        | filtrar                 | straguízo         |
| στρογγυλεύω      | arredondar              | stroguilévo       |
| σφίγγω           | apertar, arrochar       | sfígo             |
| σφουγγαρίζω      | passar pano no assoalho | sfugarízo         |
| σφουγγίζω        | enxugar, limpar         | sfuguízo          |
| υπερφαλαγγίζω    | contornar               | iperfalaguízo     |
| υπερφαλαγγίζω    | desviar-se de obstáculo | iperfalaguízo     |
| φεγγίζω ή φωτίζω | iluminar                | feguízo í fotízo  |
| φεγγοβολώ        | resplandecer            | fegovoló          |
| φέγγω            | iluminar                | fégo              |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα Descobrimo a língua grega

Ουδέτερα που λήγουν σε -ος

Adjetivos que terminam em -ος

Επιμέλεια του Αντώνη Δαριώτη  
Diligência de Adóni Darióti

Τρίπολη, Μάρτιος 2008

## Substantivos neutros que terminam em -ος

Existem alguns **substantivos neutros** com terminação em **-ος** que podem ser confundidos com os substantivos masculinos em **-ος**.

São os da tabela abaixo. (Obs.: O plural forma-se em **-η**)

|    | Singular | Significado      | Plural  | Pronúncia |
|----|----------|------------------|---------|-----------|
| TO | αἶσχος   | infâmia          | αἶσχη   | éschos    |
| TO | ανθός    | flor             | άνθη    | anθós     |
| TO | βάθος    | profundidade     | βάθη    | νάθος     |
| TO | βάρος    | peso             | βάρη    | város     |
| TO | βέλος    | dardo, seta      | βέλη    | vélos     |
| TO | γένος    | gênero           | γένη    | yénos     |
| TO | δάσος    | floresta         | δάση    | ḡássos    |
| TO | δέος     | temor            | ----    | ḡéos      |
| TO | έδαφος   | solo             | εδάφη   | édafos    |
| TO | έθνος    | nação            | έθνη    | éθnos     |
| TO | έλκος    | úlceras          | έλκη    | élcós     |
| TO | έλος     | pantanal         | έλη     | élos      |
| TO | έπος     | epopéia          | έπη     | épos      |
| TO | έτος     | ano              | έτη     | étos      |
| TO | θάρος    | coragem          | ----    | tháros    |
| TO | θράσος   | audácia          | ----    | tháros    |
| TO | κάλος    | beleza           | κάλη    | cálos     |
| TO | κέρδος   | lucro            | κέρδη   | quérḡos   |
| TO | κράνος   | capacete         | κράνη   | crános    |
| TO | κράτος   | país             | κράτη   | crátos    |
| TO | κύρος    | validade         | ----    | quíros    |
| TO | λάθος    | erro             | λάθη    | láθos     |
| TO | μέρος    | lugar            | μέρη    | méros     |
| TO | μήκος    | comprimento      | μήκη    | mícos     |
| TO | πάθος    | paixão           | πάθη    | ráθos     |
| TO | πάχος    | gordura          | πάχη    | ráchos    |
| TO | πέος     | pênis            | πέη     | péos      |
| TO | ρίγος    | arrepio          | ρίγη    | ríyos     |
| TO | σκάφος   | barco            | σκάφη   | xcáfos    |
| TO | στέλεχος | caule            | στελέχη | stélexos  |
| TO | στέλεχος | alto funcionário | στελέχη | stélexos  |
| TO | τείχος   | muralha          | τείχη   | tíxos     |
| TO | τέλος    | fim              | τέλη    | télos     |
| TO | ύψος     | altura           | ύψη     | ípsos     |
| TO | χείλος   | beira            | χείλη   | xílos     |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα Descobrimo a língua grega

Δύο λέξεις ένα νόημα

Duas palavras um sentido

Επιμέλεια του Αντώνη Δαριώτη  
Diligência de Adóni Darióti

Τρίπολη, Μάρτιος 2008

| Οι λέξεις<br>as palavras | Το νόημα<br>o sentido      | Η προφορά<br>a pronúncia |
|--------------------------|----------------------------|--------------------------|
| αγάλια-αγάλια            | devagar-devagar            | agálha-agálha            |
| αργά-αργά                | devagar-devagar            | argá-argá                |
| άρον-άρον                | sem preparativos           | áron-áron                |
| δρόμο-δρόμο              | somente pela estrada       | drómo-drómo              |
| έγινε-έγινε (ότι)        | o que passou, passou       | éyine-éyine (óti)        |
| ίσα-ίσα                  | exatamente                 | íssa-íssa                |
| ίσα-ίσα!!                | pelo contrario!!           | íssa-íssa                |
| κάτω-κάτω (στο)          | na pior das hipóteses      | cáto-cáto (sto)          |
| κάτω-κάτω                | bem lá embaixo             | cáto-cáto                |
| κούτσα-κούτσα            | devagar e mancando         | cútsa-cútsa              |
| μάνι-μάνι                | rapidamente                | máni-máni                |
| μούρη με μούρη           | cara à cara                | múri me múri             |
| πανί με πανί             | sem dinheiro               | paní me paní             |
| πάνω-πάνω                | bem lá em cima             | páno-páno                |
| πέρα για πέρα            | seguramente, certamente    | péra yia péra            |
| πενήντα-πενήντα          | cinquenta por cento        | penída-penída            |
| πότε-πότε                | às vezes, de vez em quando | pote-pote                |
| πού και πού              | às vezes, de vez em quando | pú que pú                |
| τουρλού-τουρλού          | misturado, tudo junto      | turlú-turlú              |
| τσάκα-τσάκα              | rapidamente                | tsáca-tsáca              |
| τσίμα-τσίμα              | sem margens                | tsíma-tsíma              |
| φιρί-φιρί (πάει)         | está doido pra...          | firi-firi (pái)          |
| φύγει-φύγει (όπου)       | desapareceu, fugiu         | fíyi-fíyi (ópu)          |

|                            |                              |                         |
|----------------------------|------------------------------|-------------------------|
| άψε-σβήσε (στο)            | imediatamente                | ápse-svísse (sto)       |
| δώθε-κειθε                 | pra cá e pra lá              | dóthe-quíthe            |
| μά και μού (όλο)           | imprecisão, meias palavras   | má que mú (ólo)         |
| μαλλιά-κουβάρια (έγιναν)   | brigaram seriamente          | malhá-cuvária (éyinan)  |
| μέλι-γάλα (είναι)          | tudo em paz                  | méli-yála (íne)         |
| μέρα-νύχτα (δουλεύω)       | dia e noite (labor contínuo) | méra-níxta (dulévo)     |
| ξανά-μανά                  | repetição cansativa, chata   | csaná-maná              |
| πάνω-κάτω ή περίπου        | mais ou menos                | páno-cáto               |
| πάνω-κάτω, πάνω-κάτω       | subindo e descendo           | páno-cáto, páno-cáto    |
| πάρε-δώσε (έχουν πολλά)    | têm negócios entre si        | páre-dósse (éxun polá)  |
| πέρα-δώθε                  | pra lá e pra cá              | péra-dóthe              |
| πρωί-βράδυ                 | direto, sem interrupção      | proí-vrádi              |
| σούρτα-φέρτα (έχουν πολλά) | vai um na casa do outro      | súrta-férta (éxun polá) |
| συχνά-πυκνά                | com freqüência               | síxna-picná             |
| τσάτρα-πάτρα               | coisa feita sem cuidado      | tsátra-pátra            |
| φάτσα-μπάτσα               | reação imediata              | fátsa-bátsa             |

|                              |                        |                               |
|------------------------------|------------------------|-------------------------------|
| γαμημένος και δαρμένος (και) | injustiçado            | yamiménos que dharménos (que) |
| κώλος και βρακί              | estreitas relações     | cólos que vraquí              |
| λόγο το λόγο                 | e conversando...       | lógo to lógo                  |
| μέρα-μεσημέρι                | diurno, com o sol alto | mera messiméri                |
| νι και με το σίγμα (με το)   | com todos os detalhes  | ní que me to sígma (me to)    |
| πάρα πέντε (στο)             | faltava bem pouco      | pára péde (sto)               |
| πάρε δρόμο                   | vá embora, desapareça  | páre drómo                    |
| πήγαιν' έλα                  | vai e vem              | píyen' éla                    |
| πήρε πόδι                    | desapareceu, fugiu     | píre pódi                     |
| πι και φι (στο)              | com rapidez            | pí que fí (sto)               |
| ποτήρι το ποτήρι (και)       | continuamos bebendo..  | potíri to potíri (que)        |
| πυρ και μανία (είναι)        | enfurecido, fora de si | pír que manía (íne)           |
| στο τσακ                     | no momento exato       | sto tsác                      |
| ψωμί κι ελιά                 | refeição frugal        | psomí quielhá                 |
| ψωμί κι ελιά (τρώγαμε)       | eram tempos difíceis   | psomí quielhá (tróygame)      |

## Διευκολύνσεις

### Facilidades

|                                                          |     |
|----------------------------------------------------------|-----|
| Αντίθετα ουσιαστικά                                      | 269 |
| Os substantivos opostos em ordem alfabética em grego     |     |
| Αντίθετα ουσιαστικά                                      | 279 |
| Os substantivos opostos em ordem alfabética em português |     |
| Αντίθετα επίθετα                                         | 289 |
| Os adjetivos opostos em ordem alfabética em grego        |     |
| Αντίθετα επίθετα                                         | 303 |
| Os adjetivos opostos em ordem alfabética em português    |     |
| Αντίθετα ρήματα                                          | 317 |
| Os verbos opostos em ordem alfabética em grego           |     |
| Αντίθετα ρήματα                                          | 325 |
| Os verbos opostos em ordem alfabética em português       |     |
| Αντίθετα επιρρήματα                                      | 333 |
| Os advérbios opostos em ordem alfabética em grego        |     |
| Αντίθετα επιρρήματα                                      | 337 |
| Os advérbios opostos em ordem alfabética em português    |     |
| Προστακτική                                              | 341 |
| Imperativo em ordem alfabética em grego                  |     |
| Προστακτική                                              | 353 |
| Imperativo em ordem alfabética em português              |     |
| Ετυμολογία                                               | 365 |
| Etimologia                                               |     |
| Τούρκικες λέξεις                                         | 373 |
| Palavras da lingua turca                                 |     |
| Αρκτικόλεξα                                              | 383 |
| Abreviaturas                                             |     |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα Descobrimos a língua grega

## Αντίθετα επιρρήματα Os advérbios opostos

Em ordem alfabética em português

Επιμέλεια του Αντώνη Δαριώτη  
Diligência de Adóni Darióti

Τρίπολη, Μάρτιος 2008

| ADVÉRBIOS E SEU OPOSTOS<br>EM PORTUGUÊS |                      | ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΘΕΤΟ<br>ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ |              |
|-----------------------------------------|----------------------|--------------------------------------------------|--------------|
| ali                                     | aqui                 | εκεί                                             | εδώ          |
| antes                                   | depois               | πριν                                             | μετά         |
| antes                                   | após                 | πριν                                             | μετά         |
| antes                                   | depois               | πριν                                             | έπειτα       |
| após                                    | antes                | μετά                                             | πριν         |
| aqui                                    | ai                   | εδώ                                              | εκεί         |
| assim                                   | de outra maneira     | έτσι                                             | αλλιώς       |
| atrás                                   | em frente            | πίσω                                             | εμπρός       |
| avulso                                  | estandarizado        | χύμα                                             | τυποποιημένο |
| bem                                     | mal                  | καλά                                             | άσχημα       |
| bem                                     | mal                  | καλά                                             | κακά         |
| bem                                     | mal                  | καλώς                                            | κακώς        |
| cedo                                    | tarde                | νωρίς                                            | αργά         |
| com                                     | sem                  | με                                               | χωρίς        |
| com                                     | sem                  | με                                               | άνευ         |
| com barulho                             | silenciosamente      | θορυβωδώς                                        | αθόρυβα      |
| com justiça                             | injustamente         | δίκαια                                           | άδικα        |
| com sucesso                             | sem sucesso          | επιτυχώς                                         | ανεπιτυχώς   |
| corajosamente                           | sem vigor            | ευθαρσώς, θαρραλέα                               | άτολμα       |
| cuidadosamente                          | sem cuidado          | επιμελώς                                         | αμελώς       |
| de barriga pra cima                     | de barriga pra baixo | ανάσκελα                                         | μπρούμυτα    |
| de outra maneira                        | assim                | αλλιώς                                           | έτσι         |
| dentro                                  | fora                 | μέσα                                             | έξω          |
| depois                                  | antes                | έπειτα                                           | πριν         |
| depois                                  | antes                | μετά                                             | πριν         |
| diretamente                             | indiretamente        | άμεσα                                            | έμμεσα       |
| direita                                 | esquerda             | δεξιά                                            | αριστερά     |
| direto                                  | torto                | ίσια                                             | στραβά       |
| em cima                                 | embaixo              | επάνω                                            | κάτω         |
| em cima                                 | em baixo             | πάνω                                             | κάτω         |
| em frente                               | atrás                | εμπρός                                           | πίσω         |
| em frente                               | atrás                | μπροστά                                          | πίσω         |
| em geral                                | especialmente        | γενικά                                           | ειδικά       |
| em lugar baixo                          | no alto              | χαμηλά                                           | ψηλά         |
| em lugar nenhum                         | em todo lugar        | πουθενά                                          | παντού       |
| em todo lugar                           | em lugar nenhum      | παντού                                           | πουθενά      |
| embaixo                                 | em cima              | κάτω                                             | επάνω        |
| esquerda                                | direita              | αριστερά                                         | δεξιά        |
| estandarizado                           | avulso               | τυποποιημένο                                     | χύμα         |
| finalmente                              | inicialmente         | τελικά                                           | αρχικά       |
| fora                                    | dentro               | έξω                                              | μέσα         |
| ilicitamente                            | licitamente          | αθέμιτα                                          | θεμιτά       |
| imoralmente                             | moralmente           | ανήθικα                                          | ηθικά        |
| indiretamente                           | diretamente          | έμμεσα                                           | άμεσα        |
| inicialmente                            | finalmente           | αρχικά                                           | τελικά       |
| injustamente                            | com justiça          | άδικα                                            | δίκαια       |
| injustamente                            | com toda a razão     | αδίκως                                           | δίκαια       |
| inquietaamente                          | quietamente          | ανήσυχα                                          | ήσυχα        |
| insuficientemente                       | suficientemente      | ανεπαρκώς                                        | επαρκώς      |
| involuntariamente                       | voluntariamente      | ακούσια                                          | εκούσια      |
| irresponsavelmente                      | responsavelmente     | ανεύθυνα                                         | υπεύθυνα     |
| junto                                   | separado             | μαζί                                             | χώρια        |
| junto                                   | separadamente        | μαζί                                             | χωριστά      |

| ADVÉRBIOS E SEU OPOSTOS<br>EM PORTUGUÊS |                    | ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΘΕΤΟ<br>ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ |           |
|-----------------------------------------|--------------------|--------------------------------------------------|-----------|
| lentamente                              | rapidamente        | αργά                                             | γρήγορα   |
| levemente                               | pesadamente        | ελαφριά                                          | βαριά     |
| licitamente                             | ilicitamente       | θεμιτά                                           | αθέμιτα   |
| longe, à distância                      | perto              | μακριά                                           | κοντά     |
| mal                                     | bem                | άσχημα                                           | καλά      |
| moralmente                              | imoralmente        | ηθικά                                            | ανήθικα   |
| muito                                   | pouco              | πολύ                                             | λίγο      |
| no alto                                 | em lugar baixo     | ψηλά                                             | χαμηλά    |
| no raso                                 | profundamente      | ρηχά                                             | βαθιά     |
| nunca                                   | sempre             | ποτέ                                             | πάντα     |
| nunca                                   | sempre             | ποτέ                                             | πάντοτε   |
| perto                                   | longe, à distância | κοντά                                            | μακριά    |
| pesadamente                             | levemente          | βαριά                                            | ελαφρώς   |
| pouco                                   | muito              | λίγο                                             | πολύ      |
| profundamente                           | no raso            | βαθεία                                           | ρηχά      |
| querendo                                | sem querer         | ηθελημένα                                        | άθελα     |
| quietamente                             | inquietaamente     | ήσυχα                                            | ανήσυχα   |
| rapidamente                             | vagarosamente      | γρήγορα                                          | αργά      |
| rapidamente                             | lentamente         | γρήγορα                                          | αργά      |
| responsavelmente                        | irresponsavelmente | υπεύθυνα                                         | ανεύθυνα  |
| sem                                     | com                | άνευ                                             | με        |
| sem                                     | com                | χωρίς                                            | με        |
| sem cuidado                             | cuidadosamente     | αμελώς                                           | επιμελώς  |
| sem querer                              | querendo           | άθελα                                            | ηθελημένα |
| sem sucesso                             | com sucesso        | ανεπιτυχώς                                       | επιτυχώς  |
| sem vigor                               | corajosamente      | άτολμα                                           | ευθαρσώς  |
| sempre                                  | nunca              | πάντα                                            | ποτέ      |
| sempre                                  | nunca              | πάντοτε                                          | ποτέ      |
| sentir-se bem                           | sentir-se mal      | όμορφα                                           | άσχημα    |
| sentir-se bem                           | sentir-se mal      | ωραία                                            | άσχημα    |
| sentir-se mal                           | sentir-se bem      | άσχημα                                           | όμορφα    |
| sentir-se mal                           | sentir-se bem      | άσχημα                                           | ωραία     |
| separadamente                           | junto              | χώρια                                            | μαζί      |
| separadamente                           | junto com          | χωριστά                                          | μαζί      |
| silenciosamente                         | com barulho        | αθόρυβα                                          | θορυβωδώς |
| suficientemente                         | insuficientemente  | επαρκώς                                          | ανεπαρκώς |
| tarde                                   | cedo               | αργά                                             | νωρίς     |
| torto                                   | direto             | στραβά                                           | ίσια      |
| tudo bem                                | tudo mal           | ωραία                                            | άσχημα    |
| vagarosamente                           | rapidamente        | αργά                                             | γρήγορα   |
| vigorosamente                           | sem vigor          | τολμηρά                                          | άτολμα    |
| voluntariamente                         | involuntariamente  | εκούσια                                          | ακούσια   |

## **Καθημερινότητα**

### **Dia a Dia**

|                                      |     |
|--------------------------------------|-----|
| Ποδόσφαιρο – Futebol                 | 393 |
| Εκπαίδευση – Educação                | 407 |
| Μαθηματικά – Matemática              | 415 |
| Καθαρεύουσα – Grego erudito          | 423 |
| Αρχαία Ελληνικά – Grego antigo       | 427 |
| Λατινικά – Latim                     | 427 |
| Χημεία – Química                     | 429 |
| Αστρονομία – Astronomia              | 435 |
| Βοτανική – Botânica                  | 441 |
| Ζωολογία – Zoologia                  | 445 |
| Μουσική – Música                     | 451 |
| Κοινωνιολογία – Sociologia           | 455 |
| Γεωγραφία – Geografia                | 461 |
| Ευχές και κατάρες – Bênçãos e pragas | 473 |
| Αγάπη και Έρωτας – Amor e paixão     | 479 |
| Ιδιωτισμοί – Expressões idiomáticas  | 485 |
| Ιδιωματισμοί – Coloquialismos        | 497 |
| Παροιμίες – Provérbios, ditos        | 503 |
| Ομάδες λέξεων – Grupos de palavras   | 511 |
| Βιβλιογραφία – Bibliografia          | 537 |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα Descobrindo a língua grega

Ποδόσφαιρο

Futebol

Επιμέλεια του Αντώνη Δαριώτη  
Diligência de Adóni Darióti

Τρίπολη, Μάρτιος 2008

## Ο αγωνιστικός χώρος    a área de jogo

| ΛΕΞΗ<br>Palavra   | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
|-------------------|-----------------------|----------------------|
| ο κανονισμός      | regulamento           | canonizmós           |
| ο κανόνας         | regra                 | canónas              |
| το παιχνίδι       | jogo                  | peχníði              |
| ο αγώνας          | jogo, luta            | agónas               |
| το γρασίδι        | gramado               | γrassíði             |
| ο χλοοτάπητας     | gramado               | χlo-o-tápitás        |
| το ταρτάν         | gramado artificial    | tartán               |
| φυσικός           | natural               | fissicós             |
| τεχνητός          | artificial            | teχnitós             |
| οι διαστάσεις     | dimensões             | ðiastássis           |
| ορθογώνιος        | retangular            | orθogónios           |
| το μήκος          | comprimento           | mícos                |
| το πλάτος         | largura               | plátos               |
| η πλάγια γραμμή   | linha lateral         | pláyia γramí         |
| η γραμμή τέρματος | linha de fundo        | γramí térmatos       |
| το μέγιστο        | máximo                | mégisto              |
| το ελάχιστο       | mínimo                | eláχisto             |
| η χάραξη          | risco (das linhas)    | χáracsi              |
| η γραμμή          | linha                 | γramí                |
| η περιοχή         | área                  | perioχί              |
| τα όρια           | limites               | ória                 |
| μεγάλος           | grande                | megálos              |
| μεγαλύτερος       | maior                 | megalíteros          |
| μικρός            | pequeno               | micrós               |
| μικρότερος        | menor                 | micróteros           |
| το τμήμα          | setor                 | tmíma                |
| το κέντρο         | centro                | quédro               |
| ο κύκλος          | círculo               | quíclos              |
| η ακτίνα          | raio (Geometria)      | actína               |
| η γιάρδα          | jarda                 | γiarða               |
| το άκρο           | extremidade           | ácro                 |
| η μικρή περιοχή   | pequena área          | micrí perioχί        |
| η μεγάλη περιοχή  | grande área           | megáli perioχί       |
| εσωτερικά         | internamente          | essotericá           |
| το εσωτερικό      | interno               | essotericó           |
| εξωτερικά         | externamente          | ecsotericá           |
| το εξωτερικό      | exterior              | ecsotericó           |
| το δοκάρι         | trave                 | ðocári               |
| το κάθετο         | vertical              | cáθeto               |
| το οριζόντιο      | horizontal            | orizódio             |
| μέσα              | dentro                | méssa                |
| έξω               | fora                  | écso                 |
| η απόσταση        | distância             | apóstassi            |
| παράλληλα         | paralelamente         | parálila             |
| το σημείο         | ponto                 | simío                |
| το πέναλτι        | pênalti               | pénalti              |
| ίσο               | mesmo tamanho         | ísso                 |
| άνισο             | tamanho diferente     | ánisso               |
| ίδιο              | igual                 | íðio                 |
| διαφορετικό       | diferente             | ðiaporeticó          |
| το τόξο           | arco                  | tócso                |
| το κοντάρι        | mastro                | codári               |
| η σημαία          | bandeira              | siméa                |

| το              | ύψος             | altura                  | ίψος                 |
|-----------------|------------------|-------------------------|----------------------|
|                 | επιτρέπεται      | é permitido             | epitrépete           |
|                 | απαγορεύεται     | é proibido              | apagorévete          |
| ΛΕΞΗ<br>Palavra |                  | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução   | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
| η               | γωνία            | ângulo                  | yonía                |
| η               | γωνία            | canto                   | yonía                |
| το              | κόρνερ           | córner                  | córner               |
| το              | τέρμα            | final                   | térma                |
| το              | τέρμα            | gol                     | térma                |
|                 | ψηλότερος        | mais alto               | psilóteros           |
|                 | χαμηλότερος      | mais baixo              | χamilóteros          |
| το              | πόδι             | pé                      | ródi                 |
| το              | δίχτυ, τα δίχτυα | rede, redes             | díxti, díxtia        |
| το              | χρώμα            | cor                     | chróma               |
|                 | άσπρος           | branco                  | áspros               |
|                 | μαύρος           | preto                   | mávros               |
|                 | κόκκινος         | vermelho                | cóquinos             |
|                 | κίτρινος         | amarelo                 | quítrinos            |
|                 | πράσινος         | verde                   | prássinos            |
| το              | ασφαλές          | seguro                  | asfalés              |
| το              | έδαφος           | solo, chão              | édafos               |
| η               | προϋπόθεση       | pré-requisito           | proipóthessi         |
| το              | μετρικό          | métrico                 | metricó              |
| το              | σύστημα          | sistema                 | sístima              |
| η               | επισκευή         | reparo                  | episqueví            |
|                 | προσωρινός       | provisório              | prossorinós          |
|                 | οριστικός        | definitivo              | oristikós            |
| η               | διακοπή          | interrupção             | diacopí              |
| η               | έναρξη           | início                  | énarcsi              |
| η               | επανάρξη         | reinício                | epanénarcsi          |
|                 | ελεύθερος        | livre                   | eléftheros           |
|                 | ελεύτερος        | livre                   | eléfteros            |
| το              | ξύλο             | madeira                 | csílo                |
| το              | μέταλλο          | metal                   | métalo               |
| η               | διατομή          | seção                   | diatomí              |
| το              | τετράγωνο        | quadrado                | tetrágono            |
|                 | κυκλικός         | circular                | quiclicós            |
|                 | ελλειπτικός      | elipsóide               | elipticós            |
| ο               | παίχτης          | jogador                 | péχtis               |
| ο               | παίκτης          | jogador                 | péctis               |
|                 | επικίνδυνος      | perigoso                | epiquínðinos         |
| ο               | κίνδυνος         | perigo                  | quínðinos            |
| η               | είσοδος          | entrada                 | íssoðos              |
| η               | ομάδα            | time                    | omáða                |
| η               | ομαδάρα          | timão                   | omaðára              |
|                 | μέχρι            | até                     | méχri                |
| η               | αποχώρηση        | abandono (o)            | apoxórisi            |
| η               | είσοδος          | entrada                 | ísoðos               |
| η               | έξοδος           | saída                   | écsoðos              |
| η               | ανάπαυλα         | repouso                 | anápavla             |
| το              | ημίχρονο         | meio tempo              | imíχροno             |
| το              | ημίχρονο         | intervalo futebolístico | imíχροno             |
| η               | διαφήμιση        | publicidade             | ðiafímissi           |
| η               | πραγματική       | real                    | praymatiquí          |
| η               | εικονική         | icônica, artificial     | iconiquí             |
| το              | έμβλημα          | emblema                 | émvlima              |
| ο               | χώρος            | região, área            | χóros                |
| ο               | χρόνος           | tempo                   | χρόnos               |

## Η μπάλα a bola

| ΛΕΞΗ<br>Palavra            | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução         | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia  |
|----------------------------|-------------------------------|-----------------------|
| ΤΟ σουτ                    | chute                         | sút                   |
| ΤΟ λάκτισμα                | chute                         | láktsima              |
| Η κλωτσιά                  | chute                         | clotsiá               |
| ΤΟ χτύπημα με το πόδι      | batida, chute                 | χτίpima me to pódi    |
| Η επιφάνεια                | superfície                    | epifánia              |
| Η προδιαγραφή              | norma                         | proδιαγραφί           |
| Η εξαίρεση                 | exceção                       | ecséressi             |
| Η ποιότητα                 | qualidade                     | pi-ótita              |
| ΟΙ διαστάσεις              | dimensões                     | diastássis            |
| ΤΟ σχήμα                   | forma                         | σχίma                 |
| σφαιρικός                  | esférico                      | sfericós              |
| σφαιρικός ή στρογγυλός     | redondo                       | sfericós í stroguilós |
| Η κατασκευή                | construção                    | catasqueví            |
| ΤΟ υλικό                   | material                      | ilicó                 |
| ΤΟ δέρμα                   | couro, pele                   | δέρma                 |
| πλαστικός, ή, -ό           | plástico                      | plasticós             |
| Η περιφέρεια               | perímetro                     | periféria             |
| Η πίεση                    | pressão                       | πίessi                |
| Η ατμόσφαιρα               | atmosfera                     | atmósfera             |
| Η λίβρα                    | libra                         | λίvra                 |
| ΤΟ τ. εκ - cm <sup>2</sup> | cm <sup>2</sup> (cm quadrado) | tetraγonicó ecatostó  |
| ΤΟ βάρος                   | peso                          | város                 |
| ΤΟ κιλό                    | quilo                         | quiló                 |
| ΤΟ γραμμάριο               | grama                         | γramário              |
| Η αντικατάσταση            | substituição                  | adicatástassi         |
| έσκασε                     | estourou                      | éscasse               |
| Η διακοπή                  | interrupção                   | διαcopί               |
| Η συνέχεια                 | continuamente                 | sinéχia               |
| Η συνέχιση                 | continuação                   | sinéχissi             |
| Η αλλαγή                   | troca                         | αlayί                 |
| Η αλλαγή                   | substituição                  | αlayί                 |
| ΤΑ πλάγια                  | lateral                       | πλάγia                |
| χρησιμοποιώ                | uso (verbo usar)              | χrissimopi-ó          |
| εξαρτάται                  | depende                       | ecsartáte             |
| δοκιμάζω                   | testo, provo                  | δοquimázo             |
| Η δοκιμή                   | teste, prova                  | δοquimí               |
| Ο πίνακας                  | quadro                        | πίnacas               |
| Η πινακίδα                 | tabela                        | pinaquiða             |
| Ο ειδικός                  | especialista                  | iðicós                |
| ειδικά                     | especialmente                 | iðicá                 |
| βρίσκω                     | acho, encontro                | vρίσκο                |
| Η χρήση                    | uso (o)                       | χρίssi                |
| ΤΟ υπόλοιπο                | resto, restante               | ipólipo               |
| Η αιγίδα                   | égide                         | eyíða                 |
| ΤΟ μέλος                   | membro                        | mélos                 |
| επάνω, πάνω                | sobre, em cima                | epáno, páno           |
| κάτω                       | embaixo                       | cáto                  |
| Ο κατασκευαστής            | construtor, fabricante        | catasquevastís        |
| ΤΟ κοντρόλ                 | controle                      | codról                |
| ΤΟ φάλτσο                  | falso                         | fáltso                |
| ΤΟ τάκλιν                  | carrinho                      | táklin                |
| Ο τρίγωνο                  | triângulo                     | tríyono               |

Οι παίκτες os jogadores

| ΛΕΞΗ<br>Palavra  | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
|------------------|-----------------------|----------------------|
| έντεκα           | onze                  | édeca                |
| δέκα             | dez                   | ḗeca                 |
| εννιά, εννέα     | nove                  | enhá, enéa           |
| οκτώ, οχτώ       | oito                  | octó, ochtó          |
| επτά, εφτά       | sete                  | eptá, eftá           |
| έξι              | seis                  | écsi                 |
| πέντε            | cinco                 | péde                 |
| τέσσερις         | quatro (masculino)    | tésseris             |
| τέσσερες         | quatro (feminino)     | tésseres             |
| τέσσερα          | quatro (neutro)       | téssera              |
| τρεις            | três (masculino)      | trís                 |
| τρεις            | três (feminino)       | trís                 |
| τρία             | três (neutro)         | tría                 |
| δύο, δυό         | dois                  | ḗío, ḗió             |
| ο ένας           | um (masculino)        | énas                 |
| η μία            | uma (feminino)        | mía                  |
| το ένα           | um (neutro)           | éna                  |
| το μηδέν         | zero                  | miḗén                |
| κανένας          | ninguém               | canénas              |
| καμία ή καμιά    | nenhuma               | camía í camιά        |
| κανένα           | nenhum                | canéna               |
| ο τερματοφύλακας | goleiro               | termatofilacas       |
| ακροδάχτυλα      | ponta dos dedos       | acroḗáχtila          |
| φιλικός          | amistoso              | filicós              |
| επίσημος         | oficial               | epíssimos            |
| οι επίσημοι      | oficiais              | epíssimi             |
| τακτικός         | regular               | tacticós             |
| ταχτικός         | regular               | taχticós             |
| βασικός          | básico                | vassicós             |
| αναπληρωματικός  | reserva, substituto   | anapliromaticós      |
| το πλήθος        | quantidade de pessoas | plíḗos               |
| το πλήθος        | povo                  | plíḗos               |
| ο οπαδός         | torcedor de um time   | opaḗós               |
| ο φίλαθλος       | amante dos desportos  | filaḗlos             |
| ο άνδρας         | homem                 | ádras                |
| η γυναίκα        | mulher                | γινéca               |
| δηλώνω           | declaro               | ḗilóno               |
| συμφωνώ          | concordo              | simfonó              |
| συμφωνώ, δέχομαι | aceito                | simfonó              |
| ο τρόπος         | modo, maneira         | trópos               |
| οποιοσδήποτε     | qualquer um           | opiosḗípote          |
| οποιαδήποτε      | qualquer uma          | opiaḗípote           |
| εισέρχομαι       | entro                 | issérχome            |
| μπαίνω           | entro                 | béno                 |
| εξέρχομαι        | saio, abandono        | ecsérχome            |
| πριν             | antes                 | prín                 |
| προηγούμενως     | antes                 | proiγuménos          |
| η στιγμή         | momento               | stiyímí              |
| ανεξάρτητα       | independentemente     | anecsártita          |
| παραμένω         | permanço, fico        | paraméno             |
| εγκαταλείπω      | abandono              | egatalípo            |
| η θέση           | posição               | ḗési                 |
| πρέπει           | deve-se               | prépi                |
| η οδηγία         | instrução             | oḗiyía               |
| συμπεριφέρομαι   | comporto-me           | siberiférome         |
| υπεύθυνα         | responsavelmente      | ipéfḗina             |

## Εξοπλισμός των παικτών equipamento dos jogadores

| ΛΕΞΗ<br>Palavra          | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução    | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
|--------------------------|--------------------------|----------------------|
| το παντελονάκι           | calção                   | padelonáqui          |
| η φανέλα                 | camisa                   | fanéla               |
| το μανίκι                | manga                    | maníqui              |
| το κοντομάνικο           | de manga-curta           | codománico           |
| το μακρυμάνικο           | de manga-comprida        | macrimánico          |
| χωρίς μανίκι             | sem-manga                | χorís maníqui        |
| το εσώρουχο              | roupa interna            | essóruχο             |
| η κάλτσα                 | meia                     | cálsa                |
| το παπούτσι ποδοσφαιρικό | chuteira                 | papútsi              |
| το παπούτσι              | sapato                   | papútsi              |
| η τάπα, τάπες            | trava, travas            | tapa, tápes          |
| οι επικαλαμίδες          | proteção de canelas      | epicalamídes         |
| επικίνδυνος              | perigoso                 | epiquínδinos         |
| για τον ίδιο             | para ele mesmo           | γiα ton íδiο         |
| για τους άλλους          | para os outros           | γiα tus álus         |
| διαφορετικός             | diferente                | διαforeticós         |
| διαφορετικά              | de outra maneira         | διαforeticá          |
| το χρώμα                 | cor                      | χróma                |
| ξεχωρίζω                 | separo, distingo, isolo  | csechorízo           |
| οι υπόλοιποι             | o resto (os que ficaram) | ipólipi              |
| διορθώνω                 | corrijo                  | διορθόno             |
| οι πολιτικές             | políticas                | politiqués           |
| οι θρησκευτικές          | religiosas               | θrisqueftikés        |
| οι προσωπικές            | peessoais                | prossopiqués         |
| οι δηλώσεις              | declarações              | δilóssis             |

## Διάρκεια του αγώνα duração do jogo

| ΛΕΞΗ<br>Palavra     | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução        | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
|---------------------|------------------------------|----------------------|
| χρονική             | de tempo                     | χroniquí             |
| η περίοδος          | período                      | períodos             |
| ίσες                | iguais                       | ísses                |
| η διάρκεια          | duração                      | διάρquia             |
| το λεπτό, τα λεπτά  | minuto, minutos              | lepto, leptá         |
| η τροποποίηση       | modificação                  | tropopí-issi         |
| το πρώτο ημίχρονο   | primeiro tempo               | próto imíχροno       |
| το δεύτερο ημίχρονο | segundo tempo                | δέftero imíχροno     |
| ο φωτισμός          | iluminação                   | fotismós             |
| νυχτερινός          | noturno                      | niχterinós           |
| επαρκής             | suficiente                   | eparquís             |
| ανεπαρκής           | insuficiente                 | aneparquís           |
| η διακοπή           | interrupção                  | διαcopí              |
| χαμένος χρόνος      | tempo perdido                | χαμένος              |
| η καθυστέρηση       | demora (fazer cêra)          | caθisteríssi         |
| οι καθυστερήσεις    | minutos após o tempo regular | caθisteríssis        |
| σαράντα             | quarenta                     | saráda               |
| πέντε               | cinco                        | péde                 |
| ενενήντα            | noventa                      | enenída              |
| εκατό               | cem                          | ecatón               |
| είκοσι              | vinte                        | ícossi               |

Ο διαιτητής o arbitro (juiz)

| ΛΕΞΗ<br>Palavra       | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução       | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia    |
|-----------------------|-----------------------------|-------------------------|
| η σφυρίχτρα           | o apito (o objeto)          | sfiríχtra               |
| το σφύριγμα           | o apito (ato de apitar)     | sfíriγma                |
| η εξουσία             | autoridade                  | ecsussía                |
| ο έλεγχος             | controle                    | éleyχhos                |
| η παράβαση            | transgressão                | parávassi               |
| το παράπτωμα          | erro, deslize               | paráptoma               |
| η ποινή               | punição                     | piní                    |
| η παρατήρηση          | observação                  | paratírissi             |
| η αποβολή             | expulsão                    | apovolí                 |
| η αντικατάσταση       | substituição                | adicatástassi           |
| η έναρξη              | início                      | énarcsi                 |
| ο τερματισμός         | final, encerramento         | termatismós             |
| η επανεκκίνηση        | reinício                    | epanequinissi           |
| εγκαταλείπω           | abandonar                   | egatalípo               |
| η ευθύνη              | responsabilidade            | efθíni                  |
| η αρμοδιότητα         | idoneidade, dever (o)       | armoδιótita             |
| το καθήκον, καθήκοντα | dever, deveres              | caθícon, caθícoda       |
| η συνεργασία          | cooperação                  | sinervassía             |
| το φάουλ              | falta                       | fául                    |
| ο βοηθός, οι βοηθοί   | auxiliar, os auxiliares     | voiθός, i voiθί         |
| το χρονόμετρο         | cronômetro                  | χρονόμετρο              |
| χρονομετρώ            | cronometrar                 | χρονometró              |
| καταγράφω             | registrar, anotar           | catayráfω               |
| το συμβάν             | acontecimento               | simván                  |
| ο αντίπαλος           | oponente                    | adípalos                |
| σοβαρός               | sério                       | sovarós, sovarí, sovaró |
| σοβαρός               | grave (caso de contusão)    | sovarós, sovarí, sovaró |
| ελαφρά                | levemente, superficialmente | elafrá                  |
| ο τραυματισμός        | contusão                    | travmatizmós            |
| εξωτερικός            | exterior                    | ecsotericós             |
| η παρέμβαση           | intervenção                 | parémvassi              |
| επιτρέπω              | permito                     | epitrépo                |
| το πλεονέκτημα        | vantagem                    | pleonéctima             |
| η πειθαρχία           | disciplina                  | πιθaryχía               |
| πειθαρχικά            | disciplinar                 | πιθaryχicá              |
| το μέτρο              | metro                       | métro                   |
| τα μέτρα              | metros                      | métra                   |
| η κάρτα               | cartão                      | cáрта                   |
| η κίτρινη             | amarela (cartão amarelo)    | quítrini                |
| η κόκκινη             | vermelha (cartão vermelho)  | cóquini                 |
| η άδεια               | vazia                       | άδία                    |
| η άδεια               | permissão                   | άδία                    |
| ελάχιστος             | mínimo                      | eláχistos               |
| μέγιστος              | máximo                      | mévistos                |
| η άποψη               | opinião                     | ápopsi                  |
| παραμένω              | permaneço                   | paraméno                |
| η διεύθυνση           | direção                     | διéφθinsi               |
| οι αξιωματούχοι       | diretoria                   | acsiomatúχι             |
| οι πληροφορίες        | informações                 | pliroforíes             |
| η απόφαση             | decisão                     | apófasi                 |
| το γεγονός            | fato, acontecimento         | γeyonós                 |
| τα γεγονότα           | fatos, acontecimentos       | γeyonóta                |
| η σχέση               | relação                     | sxéssi                  |
| οι σχέσεις            | relações                    | sxéssis                 |
| οριστικός             | definitivo                  | oristicós               |

Aprenda grego... você pode!

| ΛΕΞΗ<br>Palavra | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução  | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
|-----------------|------------------------|----------------------|
| οριστικά        | definitivamente        | oristicá             |
| προσωρινός      | provisório             | prossorínós          |
| προσωρινά       | provisoriamente        | prossoríná           |
| ο πρώτος        | primeiro               | prótos               |
| η πρώτη         | primeira               | próti                |
| ο δεύτερος      | segundo                | δέfteros             |
| η δεύτερη       | segunda                | δέfteri              |
| ο τρίτος        | terceiro               | trítos               |
| η τρίτη         | terceira               | tríti                |
| ο τέταρτος      | quarto                 | tétartos             |
| η τέταρτη       | quarta                 | tétarti              |
| η κατάσταση     | situação               | catástassi           |
| οι καταστάσεις  | situações              | catastássis          |
| ο λόγος         | razão, motivo          | lóγος                |
| η παρέμβαση     | intervenção            | parémvassi           |
| οι θεατές       | torcedores, público    | θεatés               |
| η απομάκρυνση   | afastamento            | apomácrinsi          |
| η περίθαλψη     | assistência, medicação | períthalpsi          |
| το φύλλο αγώνα  | relatório do arbitro   | fílo αγóna           |
| ο παρατηρητής   | observador do jogo     | paratiritís          |

### Οι βοηθοί διαιτητές os auxiliares (bandeirinhas)

| ΛΕΞΗ<br>PALAVRA | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>TRADUÇÃO     | PRONUNCIA<br>ΠΡΟΦΟΡΑ |
|-----------------|---------------------------|----------------------|
| η επαναφορά     | reposição                 | epanaforá            |
| επαναφέρω       | reponho                   | epanaféro            |
| το κόρνερ       | corner                    | córner               |
| το φάουλ        | falta                     | fául                 |
| το οφσάιτ       | impedimento (of side)     | ofsáit               |
| η ακύρωση       | anulação                  | aquírossi            |
| η επικύρωση     | confirmação               | epiquírossi          |
| εκτός           | do lado de fora           | ectós                |
| έξω             | fora                      | écso                 |
| εντός           | do lado de dentro         | edós                 |
| μέσα            | dentro                    | méssa                |
| το γήπεδο       | gramado                   | γίπεδο               |
| βλέπω           | vejo                      | vlépo                |
| ακούω           | ouço                      | acúo                 |
| πληροφορώ       | informo                   | pliroforó            |
| διώχνω          | afasto                    | διόχνο               |
| αφήνω           | deixo                     | afíno                |
| η αλήθεια       | verdade                   | alíθia               |
| το ψέμα         | mentira                   | pséma                |
| τα ψέματα       | mentiras                  | psémata              |
| κοροϊδεύω       | engano, zombo             | coroiδέvo            |
| τρέχω           | corro                     | τρέχο                |
| σταματώ         | paro                      | stamató              |
| περπατώ         | ando                      | perpató              |
| σηκώνω          | levanto                   | sicóno               |
| κατεβάζω        | abaixo (verbo abaixar)    | catevázο             |
| δένω            | amarro                    | δέno                 |
| λύνω            | desato, desamarro         | líno                 |
| φτύνω           | cuspo                     | ftíno                |
| κλαίω           | choro                     | cléo                 |
| χαίρομαι        | estou contente, alegre-me | χέrome               |

**Το γκόλ (τέρμα) o gol (goal)**

| ΛΕΞΗ<br>Palavra   | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
|-------------------|-----------------------|----------------------|
| η κεφαλιά         | cabeçada              | quefaliá             |
| το στήθος         | peito                 | stíthos              |
| το γόνατο         | joelho                | γόνato               |
| η κνήμη           | tíbia                 | cními                |
| το καλάμι         | canela (popularmente) | calámi               |
| η πλάτη           | costas                | pláti                |
| η κοιλιά          | barriga               | quiliá               |
| το χέρι           | mão                   | χέρι                 |
| το πόδι           | pé                    | πόδι                 |
| ο αγκώνας         | cotovelo              | agónas               |
| ο ώμος            | ombro                 | ómos                 |
| όμορφο            | belo, bonito          | ómorfo               |
| άσχημο            | feio                  | ásximo               |
| τυχαίο ή από τύχη | por sorte             | tixéo í από tíxi     |
| η με κλάση        | com classe            | me clássi            |

**Έναρξη παιχνιδιού início do jogo**

| ΛΕΞΗ<br>Palavra | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
|-----------------|-----------------------|----------------------|
| η τύχη          | sorte                 | tíxi                 |
| η ατυχία        | azar                  | atixía               |
| το κέρμα        | moeda                 | quérma               |
| η κορώνα        | cara                  | coróna               |
| τα γράμματα     | coroa                 | γράmata              |
| σφύριγμα        | apito (ato de apitar) | sfíriyma             |
| το εναρκτήριο   | inicial               | enarctírio           |
| το λάκτισμα     | tiro, batida, chute   | láctisma             |
| μισός           | meio                  | misós                |
| ολόκληρος       | completo              | olócliros            |
| υπερασπίζομαι   | defendo               | iperaspízome         |
| εν κινήσει      | em movimento          | en quínissi          |
| ακίνητος        | parado                | aquínitos            |
| προς τα μπρός   | pra frente            | pros ta brós         |
| προς τα πίσω    | pra trás              | pros ta písso        |
| αγγίζω          | toco levemente        | aguízo               |
| ακουμπώ         | toco                  | acubó                |
| στο γάμα        | no ângulo             | sto γama             |
| συρτό           | rasteiro              | sirtós               |
| ψηλά            | alto                  | psilá                |
| χαμηλά          | baixo                 | χamilá               |
| η ντρίμπλα      | drible                | dríbla               |
| σέρνεται        | arrasta-se            | sérnete              |
| κουτσαίνει      | está mancando         | cutséni              |

**Ομάδα βοηθών grupo de auxiliares**

| ΛΕΞΗ<br>Palavra   | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
|-------------------|-----------------------|----------------------|
| ο προπονητής      | treinador             | proponitis           |
| ο γιατρός         | médico                | γiatrós              |
| ο φυσιοθεραπευτής | fisioterapeuta        | fisiotherapeftís     |
| ο τραυματιοφορέας | carregadores          | travmatioforís       |
| ο αντιπρόσωπος    | representante         | adipróssopos         |
| ο διερμηνέας      | intérprete            | ðierminéas           |

Aprenda grego... você pode!

## Αποτελέσματα resultados

| ΛΕΞΗ<br>Palavra       | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
|-----------------------|-----------------------|----------------------|
| η <b>νίκη</b>         | vitória               | níki                 |
| ο <b>νικητής</b>      | vencedor              | nikítis              |
| η <b>νικήτρια</b>     | vencedora             | nikíttria            |
| η <b>ήττα</b>         | derrota               | íta                  |
| <b>νικημένος</b>      | derrotado, perdedor   | niquiménos           |
| <b>ηττημένος</b>      | derrotado, perdedor   | itiménos             |
| η <b>ισοπαλία</b>     | empate                | issopalía            |
| <b>ισόπαλος</b>       | empatado              | issópalos            |
| η <b>αναβολή</b>      | adiamento             | anavolí              |
| <b>αναβλήθηκε</b>     | adiou-se              | anavlíthique         |
| η <b>ακύρωση</b>      | cancelamento          | aquírossi            |
| <b>ακυρώθηκε</b>      | cancelou-se           | aquiróthique         |
| η <b>διακοπή</b>      | interrupção           | diacopí              |
| <b>διακόπηκε</b>      | interrompeu-se        | diacórique           |
| <b>χαρούμενος</b>     | alegre, contente      | charúmenos           |
| <b>θλιμμένος</b>      | triste                | thliménos            |
| <b>στεναχωρημένος</b> | triste, preocupado    | stenaxoriménos       |

## Οργανισμοί ποδοσφαίρου organismos de futebol

| ΛΕΞΗ<br>Palavra                      | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução            | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
|--------------------------------------|----------------------------------|----------------------|
| η <b>FIFA</b> <b>ΦΙΦΑ</b>            | Fed. Internacional de Futebol    | FIFA                 |
| η <b>UEFA</b> <b>ΟΥΕΦΑ</b>           | Fed. Européia de Futebol         | UEFA                 |
| η <b>IFAB</b> <b>ΙΦΑΜΠ</b>           | Fed. Internacional se Arbitragem | IFAB                 |
| η <b>ΕΠΟ</b>                         | Fed. Grega de Futebol            | EPO                  |
| η <b>ΠΑΕ</b>                         | S.A. Futebolística               | PAE                  |
| ο <b>ΤΑΠ</b>                         | Setor amador de um time          | TAP                  |
| η <b>SUPER LEAGUE</b>                | Super league                     | SUPER LEAGUE         |
| η <b>σούπερ λίγκα</b> (super league) | organiza o futebol profissional  | super líga           |
| το <b>σωματείο</b>                   | corporação                       | somatío              |
| ο <b>σύλλογος</b>                    | associação                       | síloγos              |
| <b>ποδοσφαιρικός</b>                 | futebolístico                    | poðosfericós         |
| <b>ερασιτεχνικός</b>                 | amador                           | erassiteχnicós       |
| η <b>ομοσπονδία</b>                  | federação                        | omosponδία           |
| η <b>συνομοσπονδία</b>               | confederação                     | sinomosponδία        |
| η <b>κατηγορία</b>                   | categoria                        | catiγoría            |
| η <b>1<sup>η</sup> εθνική</b>        | primeira divisão                 | próti eθniquí        |
| η <b>2<sup>η</sup> εθνική</b>        | segunda divisão                  | ðeftéra eθniquí      |
| η <b>3<sup>η</sup> εθνική</b>        | terceira divisão                 | trítí eθniquí        |
| η <b>ερασιτεχνική</b>                | amadorística                     | erassiteχniquí       |
| ο <b>ερασιτέχνης</b>                 | amador                           | erassitéχnis         |
| ο <b>επαγγελματίας</b>               | profissional                     | epaguelmatías        |
| το <b>πρωτάθλημα</b>                 | campeonato                       | protáθlima           |
| το <b>κύπελλο</b>                    | copa                             | quípelo              |
| ο <b>επίσημος αγώνας</b>             | jogo oficial                     | epíssimos αγónas     |
| ο <b>φιλικός αγώνας</b>              | jogo amistoso                    | filicós αγónas       |
| το <b>τουρνουά</b>                   | torneio                          | turnuá               |

**Θέσεις ποδοσφαιριστών** posições dos jogadores

| ΛΕΞΗ<br>Palavra               | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução  | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
|-------------------------------|------------------------|----------------------|
| ο <b>τερματοφύλακας</b>       | goleiro (guarda valas) | termatofilakas       |
| ο <b>αμυντικός</b>            | defensor               | amidicós             |
| οι <b>αμυντικοί</b>           | defensores             | amidiquí             |
| ο <b>επιθετικός</b>           | atacante               | epitheticós          |
| οι <b>επιθετικοί</b>          | atacantes              | epithetiquí          |
| ο <b>κυνηγός</b> (caçador)    | atacante               | quiniyós             |
| οι <b>κυνηγοί</b> (caçadores) | atacantes              | quiniyí              |
| <b>μέσος</b>                  | meio-campista          | méssos               |
| οι <b>μέσοι</b>               | meio-campistas         | méssi                |
| το <b>χαφ</b>                 | meio campista          | χaf                  |
| ο <b>αριστερός μπάκ</b>       | beque esquerdo         | aristerós bac        |
| ο <b>δεξιός μπάκ</b>          | beque direito          | ðecsiós bac          |
| ο <b>κεντρικός αμυντικός</b>  | zagueiro central       | quedricós amidicós   |
| ο <b>αριστερός εξτρέμ</b>     | extrema esquerda       | aristerós ecstrém    |
| ο <b>δεξιός εξτρέμ</b>        | extrema direita        | ðecsiós ecstrém      |
| το <b>δεκάρι</b>              | o de numero dez        | ðecári               |
| ο <b>σέντερ φορ</b>           | centro avante          | séder for            |
| ο <b>κρυφός κυνηγός</b>       | falso atacante         | crifós quiniyós      |
| <b>ειδικός</b>                | especialista           | iðicós               |
| το <b>χέρι στη μπάλα</b>      | mão na bola            | χéri sti bála        |
| η <b>μπάλα στο χέρι</b>       | bola na mão            | bála sto χéri        |
| <b>μακριά</b>                 | longe                  | macriá               |
| <b>κοντά</b>                  | perto                  | contá                |
| <b>απ' ευθείας</b>            | direto, sem parar      | ap' efthías          |
| <b>άμεσο</b>                  | direto                 | ámesso               |
| <b>έμμεσο</b>                 | indireto               | émesso               |
| <b>παραδίδομαι</b>            | rendo-me               | paraðíðome           |
| <b>παραδόθηκαν</b>            | renderam-se            | paraðóthican         |
| ο <b>κενός χώρος</b>          | ponto futuro           | quenós chóros        |
| ο <b>κενός χώρος</b>          | região vazia           | quenós chóros        |
| η <b>παιχνιδάρια</b>          | jogão                  | peχniðára            |
| η <b>βολίδα</b>               | pelotazo               | volíða               |
| η <b>βολίδα</b>               | foguetão               | volíða               |
| το <b>τοίχος</b> (muro)       | barreira               | tíχos (to)           |
| η <b>κερκίδα</b>              | geral, arquibancada    | querquíða            |
| το <b>χορτάρι</b>             | grama                  | χortári              |
| <b>γεμάτος</b>                | cheio, completo        | γemátos              |
| <b>άδειος</b>                 | vazio                  | áðios                |
| το <b>κενό</b>                | vazio                  | quenó                |
| η <b>τακτική</b>              | tática                 | tactiquí             |
| η <b>στρατηγική</b>           | estratégica            | stratiquí            |
| η <b>επίθεση</b>              | ataque                 | epíthessi            |
| η <b>άμυνα</b>                | defesa                 | ámina                |

**Ανάρμοστη συμπεριφορά** mau comportamento

| ΛΕΞΗ<br>Palavra     | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução          | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
|---------------------|--------------------------------|----------------------|
| το <b>φερ πλέει</b> | educação esportiva             | fer pléi             |
| το <b>φερ πλέει</b> | comportamento superior, altivo | fer pléi             |
| <b>χτυπώ</b>        | bato                           | χtipó                |
| το <b>χτύπημα</b>   | batida                         | χtipima              |
| η <b>τιμωρία</b>    | punição                        | timoría              |
| <b>επιχειρώ</b>     | tento                          | epixiró              |
| <b>πηδώ σε</b>      | pulo em                        | piðó se              |
| <b>σπρώχνω</b>      | empurro                        | spróχno              |

Aprenda grego... você pode!

|    | ΛΕΞΗ<br>Palavra | ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ<br>Tradução  | ΠΡΟΦΟΡΑ<br>Pronúncia |
|----|-----------------|------------------------|----------------------|
| το | τάκλιν          | carrinho               | táclin               |
|    | κρατάω          | seguro                 | cratáo               |
|    | κρατώ           | seguro                 | crató                |
| το | φτύσιμο         | ato de cuspir, cuspida | ftíssimo             |
|    | πιάνω           | pego                   | piáno                |
|    | με το χέρι      | com a mão              | me to χéri           |
| ο  | τρόπος          | maneira, modo          | trópos               |
|    | παρεμποδίζω     | impeço                 | pareboδίzo           |
|    | παίρνω          | tomo                   | pérno                |
|    | παίρνω πάσα     | recebo passe           | pérno                |
|    | δίνω            | dou                    | δίno                 |
| η  | ασφάλεια        | segurança              | asfália              |
|    | σύμφωνα με      | de acordo com          | símfona me           |
|    | διατάσσω        | dou ordem              | diatáссо             |
|    | διατάζω         | dou ordem              | diatázo              |
|    | εκούσιο         | propositadamente       | ecússio              |
|    | ακούσιο         | despropositadamente    | acússio              |
| η  | πάσα            | passe                  | pássa                |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα Descobrimo a língua grega

Ευχές

Votos - Bênçãos

Επιμέλεια του Αντόνη Δαριώτη  
Diligência de Adóni Darióti

Τρίπολη, Μάρτιος 2008

| Ευχές                                                                                                                                                                                                                                                         | Bênçãos - Votos                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>στους αρραβώνες:</b><br>Η ώρα η καλή<br>Να ζήστε<br>Καλά στέφανα                                                                                                                                                                                           | <b>na festa de noivado:</b><br>A boa hora - Esperamos o grande momento<br>Desejo que vivam (felizes)<br>Boas grinaldas e um casamento feliz                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>στο γάμο:</b><br>Να ζήστε<br>Συγχαρητήρια - Καλή ζωή<br>Να ζήστε να γεράσετε<br>Και στα παιδιά σας (απάντηση)<br>Και στα δικά σας (απάντηση)<br>Στις χαρές σας οι ανύπαντροι (απάντηση)<br>Να σας ζήσουν (στους γονείς)<br>Να τους χαίρεστε (στους γονείς) | <b>na cerimônia nupcial:</b><br>Desejo que vivam (felizes)<br>Parabéns - Que tenham uma vida de felicidades<br>Que vivam com amor e envelheçam felizes<br>Aos seus filhos também (resposta dos noivos)<br>Desejamos para vocês o mesmo (felicidade)<br>Aos solteiros desejamos o mesmo e rápido<br>Desejamos que vivam felizes - (aos pais)<br>Que tenham alegrias - (aos pais) |
| <b>στα βαφτίσια:</b><br>Να σας ζήσει (στους γονείς)<br>Πάντα άγιος (στον κουμπάρο)                                                                                                                                                                            | <b>no batizado:</b><br>Que viva feliz (aos pais)<br>Sempre digno de tais eventos (ao padrinho)                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>κατά την αναχώρηση:</b><br>Στο καλό - Καλό ταξίδι - Καλή επιστροφή<br>Ο Θεός μαζί σου - Καλή αντάμωση<br>Ας πάει στο καλό - Με το καλό να φθάσει                                                                                                           | <b>na despedida</b><br>Vá ao bem - Boa viagem - Bom retorno<br>Deus te acompanhe - Bom reencontro<br>Que vá ao bem - Que tudo corra bem                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>στη γιορτή κάποιου:</b><br>Χρόνια πολλά - Να χαίρεσαι τη γιορτή σου<br>Χιλιόχρονος - Πολύχρονος - Να σε χαιρόμαστε                                                                                                                                         | <b>na onomástica:</b><br>Muitos anos - Alegrias na sua onomástica<br>Mil anos - Muitos anos - Que tenhamos alegrias                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>στα παιδιά:</b><br>Καλή πρόοδο<br>Και σ' ανώτερα                                                                                                                                                                                                           | <b>aos jovens:</b><br>Bom progresso<br>Sempre mais alto                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>στις κοπέλες:</b><br>Καλή τύχη<br>Στις χαρές σου                                                                                                                                                                                                           | <b>para as moças:</b><br>Que tenha boa sorte<br>Que tenha alegrias (um bom casamento)                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>στον άρρωστο:</b><br>Περαστικά<br>Σιδερένιος                                                                                                                                                                                                               | <b>στον άρρωστο:</b><br>Que tudo passe rápido e tenhamos um bom final<br>Que tenhas corpo de ferro (sempre saudável)                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>στους συγγενής του θανούντος:</b><br>Συλλυπητήρια, ζωή σε λόγου σας<br>Καλή υπομονή - Καλό κουράγιο<br>Θεός σ' χώρέστον<br>Ο Θεός ας τον αναπαύσει                                                                                                         | <b>para os parentes do falecido:</b><br>Meus pêsames, longa vida pra vocês<br>Que tenham paciência - Tenham coragem<br>Que Deus perdoe os pecados dele<br>Que Deus o deixe descansar                                                                                                                                                                                            |
| <b>στη νοικοκυρά:</b><br>Γειά στα χέρια σας                                                                                                                                                                                                                   | <b>para a dona de casa:</b><br>Que suas mãos estejam sempre saudáveis                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>διάφορες:</b><br>Καλή τύχη - Γειά χαρά<br>Καλώς όρισε - Καλώς σας βρήκα<br>Καλή όρεξη - Εις υγείαν<br>Καλορίζικα - Ότι επιθυμείς<br>Του Αβραάμ τα καλά<br>Χώμα να πιάνεις, μάλαμα να γίνεται                                                               | <b>diversas:</b><br>Boa sorte - Saúde e alegria (na chegada)<br>Seja bem vindo - Alegro-me por encontrá-los bem<br>Bom apetite - Que tenha saúde<br>Que corra tudo bem - Que tenhas o que desejas<br>Que tenhas os bens de Abraão<br>O barro que você pegar que vire ouro                                                                                                       |

| Κατάρες                            | Pragas                                         |
|------------------------------------|------------------------------------------------|
| χαΐρι και προκοπή να μη δεις       | que não tenha progresso                        |
| μάλαμα να πιάνεις, χώμα να γίνεται | o ouro que você pegar, que vire barro          |
| να καταπιείς τη γλώσσα σου         | que engula a sua língua                        |
| να μη χρονιάσεις                   | que não complete ano (a partir de hoje)        |
| κακό χρόνο να 'χεις                | que tenha um ano muito ruim                    |
| κακός περίδρομος                   | que tenha fortes cólicas                       |
| βγάλε τον περίδρομο                | que te pegue cólicas                           |
| να βγάλεις κακό σπυρί              | que pegue a ruim borbulha, espinha             |
| κακό συναπάντημα                   | que tenha um mau encontro (morte)              |
| αΐ στο διάολο                      | vá pro diabo. se manda daqui. desapareça.      |
| αΐ στον αγύριστο                   | vá pro diabo                                   |
| αΐ στον κόρακα                     | vá pro diabo (diz-se brincando)                |
| αΐ στην οργή!                      | não me digas! não acredito! (diz-se brincando) |
| τρομάρα να σου 'ρθει               | que tenha um grande susto, choque              |
| στραβωμάρα!                        | estas cego meu.... abra os olhos!              |
| σκατά στην ψυχή σου                | merda na sua alma (te odeio ainda que morto)   |
| απ' το θεό να το 'βρεις            | que deus te castigue                           |
| στους γιατρούς να τα δώσεις        | que seu dinheiro seja gasto nos médicos        |
| λαχτάρα να σου 'ρθει               | que lhe venha algo que te choque               |
| χάσου από μπροστά μου              | desapareça da minha frente                     |
| να το βρεις απ' τα παιδιά σου      | que os seus filhos lhe tratem assim            |
| να σε 'δω και να σε λυπηθώ         | que eu o veja e tenha pena de ti               |
| ποτέ σώσεις                        | nem ligo se você o fará ou não                 |
| μη σώσεις και φτάσεις              | nem ligo se você o fará ou não                 |
| οχιά να σε φάει                    | espero que um mal te aconteça                  |
| βγάλ' το κόρακα                    | cale a boca                                    |
| εξι και ξερός                      | que caia seco                                  |

| Όρκoi                      | Juras                               |
|----------------------------|-------------------------------------|
| μα το θεό                  | juro por Deus                       |
| μα την παναγιά             | juro por Nossa Senhora              |
| μα το χριστό               | pelo nome de Cristo                 |
| να μη χαρώ τη μάνα μου     | que não "viva" a minha mãe          |
| να μη χαρώ τα παιδιά μου   | que não "vivam" os meus filhos      |
| να με κάψει ο σταυρός      | que a cruz me queime                |
| να μην ξημερωθώ            | que não amanheça (que eu morra)     |
| να στραβωθώ                | que eu fique cego                   |
| να μου βγουν τα μάτια      | que eu fique cego                   |
| να μη μ' εύρει ο χρόνος    | que tenha morrido antes do ano novo |
| να πέσει φωτιά να με κάψει | que eu morra queimado, assado       |
| στην ψυχή της μάνας μου    | juro na alma da minha mãe           |
| ορκίζομαι σε ότι έχω ιερό  | juro em tudo que é sagrado          |

| Επικρίσεις              | Broncas                                          |
|-------------------------|--------------------------------------------------|
| δάγκω τη γλώσσα σου     | morda sua língua! não pronuncie tais palavras    |
| σείσου από τον τόπο σου | mexa-se do seu lugar!                            |
| χτύπα ξύλο              | toque em madeira! (para afastar o mal)           |
| τα 'κανες μούσκεμα      | fizestes grande besteira difícil de concertar!   |
| αΐ να φας λαψάνες       | vá comer lapsánes (legume barato, sem valor)     |
| έλα να μου τον ηδεΐς    | vem vê-lo agora (o meu pênis)! perdeste tudo     |
| κολοκύθια στα πάτερα    | abobrinhas nas juntas da cobertura (sem import.) |

Aprenda grego... você pode!

| κολοκύθια τούμπανα  |                  | abobrinhas inchadas (coisa sem importância)      |
|---------------------|------------------|--------------------------------------------------|
| κολοκύθια με ρίγανη |                  | abobrinhas com orégano (coisa sem importância)   |
| Βρισιές             |                  | Xingamentos                                      |
| ανεπρόκοπος         |                  | aquele que não progride na vida                  |
| αχαϊρευτος          |                  | aquele que não progride na vida                  |
| αντροχωρίστρα       |                  | aquela que separa casal. Que toma o marido       |
| βρομιάρα            | παλιο-βρομιάρα   | aquela que não se asseia. Mulher suja            |
| ζωντόβολο           | παλιο-ζωντόβολο  | homem idiota. Não inteligente                    |
| σεργούνι            | παλιο σεργούνι   | que não tem boa fama. Foi difamado               |
| σαχλαμάρας          | παλιο-σαχλαμάρα  | aquele que diz besteiras                         |
| στρίγκλα            | παλιο-στρίγκλα   | mulher malvada. Megera                           |
| τσογλάνι            | παλιο-τσόγλανε   | rapaz ou menino traquinas                        |
| τομάρι              | παλιοτόμαρο      | homem sem vergonha. Sem honra. Sem valor         |
| κρεμανταλάς         | παλιο-κρεμανταλά | desajeitado quanto a altura. Torto e sem jeito   |
| μπουνταλάς          | παλιο-μπουνταλά  | abestalhado. Sem modos                           |
| γιδοξούρι           | παλιο-γιδοξούρι  | homem do campo. Sem maneiras. grosseiro          |
| χαραμοφάνης         |                  | parasita. Vive às custas dos outros              |
| φαφλατάς            |                  | fala muito dizendo besteiras                     |
| μπάσταρδος          |                  | bastardo. Filho de mãe solteira                  |
| ρεμπεσκές           |                  | preguiçoso que provoca, que não se corrige       |
| χάχας               |                  | que ri sem razão. Ri muito, sem motivo. Ri à toa |
| ρουφιάνος           |                  | rufião. aquele que denuncia alguém               |

| Απειλές                                     |        | Ameaças                                      |
|---------------------------------------------|--------|----------------------------------------------|
| θα δεις ρε                                  | ή μωρή | voce vai ver!                                |
| θα σε σκίσω ρε                              | ή μωρή | vou te arrebentar                            |
| θα σε ξεσκίσω ρε                            | ή μωρή | vou te esfaquear                             |
| θα σε γαμήσω ρέ                             | ή μωρή | vou te fuder, te lascar, te arrebentar       |
| θα σε φάω ρέ                                | ή μωρή | vou acabar com você                          |
| θα σου σπάσω τα μούτρα                      |        | vou te quebrar a cara                        |
| θα σε πνίξω σα γατί                         |        | vou te estrangular que nem gato              |
| τώρα θα δεις ρε γαμιόλη!                    |        | agora você vai ver seu porra                 |
| θα μου κλάσεις τ' αρχίδια                   |        | você não pode me fazer mal, e não me ameace  |
| μη μου κουνιέσαι εμένα!                     |        | não me ameace. Não me provoque               |
| θα σε πηγαίνω γαμιόντας!                    |        | serei implacável e por muito tempo.          |
| θα σου αστράψω καμιά!                       |        | vais levar uma bofetada!                     |
| θα σου την αστράψω!                         |        | vais levar a bofetada e é agora!             |
| θα σου γαμήσω τη μάνα!                      |        | vou te fazer sofrer. Vou te humilhar         |
| θα σου γαμήσω την πίστη!                    |        | vou te fazer sofrer. Vou te humilhar         |
| θα σου γαμήσω τα πρέκια!                    |        | vou te fazer sofrer. Vou te humilhar         |
| θα σε πατήσω κάτω!                          |        | vou te pisar no chão. Não terei misericórdia |
| θα σε κάνω λιώμα!                           |        | vou te fazer unção. Serei implacável         |
| γαμώ το κέρατό σου...                       |        | vou te lascar (diz-se brincando)             |
| γαμώ τη μάνα σου..                          |        | vou te lascar (diz-se brincando)             |
| ρε γαμημένη θα σε.. ή μωρή γαμημένη θα σε.. |        | seu porra vou te...                          |
| πού θα μου πας; δε θα σε πετύχω πουθενά;    |        | se eu te encontrar, vais ver!                |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα Descobrimo a língua grega

Αγάπη - Έρωτας - Σεξ

Amor - paixão - sexo

| Αγάπη, έρωτας, πόθος, σεξ | Amor, paixão, desejo, sexo | Προφορά<br>pronúncia |
|---------------------------|----------------------------|----------------------|
| η αγάπη                   | amor                       | agápi                |
| ο έρωτας                  | paixão                     | érotas               |
| ο πόθος                   | desejo                     | póthos               |
| το σεξ, συνουσία          | sexo, cópula               | sex, sinussía        |
| το φυσιολογικό            | natural                    | fissiologyicó        |
| το αφύσικο                | não natural                | afísico              |
| το ομαλό                  | normal                     | omaló                |
| το ανώμαλο                | anormal                    | anómalo              |
| η αναπαραγωγή             | reprodução                 | anaparayoyí          |
| τα γεννητικά όργανα       | órgãos genitais            | yenitícíá órgana     |
| τα προκαταρκτικά          | preliminares               | procatartícíá        |
| η θωπεία                  | afago sexual               | thopía               |
| θωπεύω                    | afagar                     | thopévo              |
| το χάδι                   | carícia                    | chádi                |
| χαϊδεύω                   | acariciar                  | chaiðévo             |
| ο ερεθισμός               | excitação                  | ereθizmós            |
| ο ερεθισμένος             | excitado                   | ereθizménos          |
| το πέος                   | pênis                      | péos                 |
| το αιδόιο                 | vagina                     | eðío                 |
| το τρίψιμο                | fricção                    | trípsimo             |
| ο σκληρός                 | duro                       | sclirós              |
| ο μαλακός                 | mole                       | malacós              |
| σηκώνομαι                 | levantar                   | sicónome             |
| το σήκωμα                 | levantamento, erecção      | sícoma               |
| η στύση                   | ereção                     | stíssi               |
| το ζευγάρι                | casal                      | zevyári              |
| το ζευγάρισμα             | acasalamento               | zevyároma            |
| η λίπανση                 | lubrificação               | lipansi              |
| λιπαίνω                   | lubrificar, untar          | lipéno               |
| το σάλιο                  | saliva                     | sálho                |
| σαλιώνω                   | pôr saliva em              | salhóno              |
| η συνουσία                | coito, cópula              | sinussía             |
| βάζω, εισάγω              | meter, introduzir          | vázo, issáygo        |
| σπρώχνω                   | empurrar                   | spróχno              |
| το σπρώξιμο               | ato de empurrar, empurrão  | sprócsimo            |
| η είσοδος                 | entrada                    | ísoðos               |
| μπαίνω                    | entrar                     | béno                 |
| διδεισδύω                 | penetrar                   | ði-isðío             |
| η διείσδυση               | penetração                 | ði-isðissi           |
| βαράω                     | bater                      | varáo                |
| χτυπάω ή χτυπώ            | bater                      | χtipáo í χtipó       |
| η τριβή                   | fricção                    | triví                |
| η ανάσα                   | respiração                 | anássa               |
| ανασαίνω                  | respirar                   | anasséno             |
| βαριανασαίνω              | respirar fortemente        | varianasséno         |
| ιδρώνω                    | suar                       | iðróno               |
| ο ιδρώτας                 | suor                       | iðrótas              |
| η καρδιά                  | coração                    | carðía               |
| η ταχυπαλμία              | taquicardia                | taxipalmía           |
| ο οργασμός                | orgasmo                    | oryazmós             |
| οι πολλαπλοί οργασμοί     | orgasmos múltiplos         | polaplí oryasmí      |
| εκσπερματώνω              | ejacular                   | ecspermatóno         |
| η εκσπερμάτωση            | ejaculação                 | ecspermátossi        |
| η ευτυχία                 | felicidade                 | eftixía              |
| η ευχαρίστηση             | contentamento              | efχarístissi         |
| η ικανοποίηση             | satisfação                 | icanopoí-issi        |
| η εξάντληση               | extenuação                 | ecsádlissi           |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα Descobrindo a língua grega

Ιδιωτισμοί και ιδιωματισμοί  
Expressões idiomáticas - Coloquialismos

Επιμέλεια του Αντώνη Δαριώτη  
Diligência de Adóni Darióti

Τρίπολη, Μάρτιος 2008

| χαρακτήρες ανθρώπων            | relativos ao caráter                              |
|--------------------------------|---------------------------------------------------|
| αρπάζεται εύκολα               | fica facilmente nervoso - pronto pra brigar       |
| βράζει στο ζουμί του           | tem remorsos - sofre pelos próprios erros         |
| έγινε τούρκος!                 | ficou brabo demais                                |
| είναι βαρεμένος                | está alucinado, perturbado                        |
| είναι βλάκας                   | imbecil, idiota                                   |
| είναι βούρλο                   | é uma besta, um imbecil                           |
| είναι βράχος                   | é forte e seguro de si - imperturbável            |
| είναι γερή πένα                | escreve com vigor, clareza, facilidade - convence |
| είναι γερό σκαρί               | de estrutura excelente - fisicamente perfeito     |
| είναι για δέσιμο               | está louco - ta de amarrar                        |
| είναι γλάστρα                  | encontra-se no local devido a sua beleza          |
| είναι γλυκός άνθρωπος          | peessoa doce, amável, agradável                   |
| είναι γλείφτης                 | bajulador                                         |
| είναι γύφτος                   | é mal-vestido, sujo e sem modos                   |
| είναι εβραίος                  | avarento, sovina - desumano                       |
| είναι η πέτρα του σκανδάλου    | a causa do escândalo                              |
| είναι καβαλάρης τώρα           | tomou as rédeas - ninguém mexe com ele            |
| είναι κακός μπελάς             | o que nos causa problemas                         |
| είναι καρφί..                  | peessoa que denuncia alguém                       |
| είναι κοιμισμένος              | sem iniciativa, sem reações, sem brio             |
| είναι κοκορόμυαλος             | lelé da cuca - tem idéias supérfluas              |
| είναι κωλοπετσωμένος           | ele resolve - dá sempre um jeito                  |
| είναι λείψανο                  | está nas últimas.                                 |
| είναι λόρδος                   | muito elegante esnobe                             |
| είναι μάγκας                   | bom malandro                                      |
| είναι μαϊντανός                | aparece em todo lugar para se promover            |
| είναιμανούλα                   | é jeitoso, consegue o que quer                    |
| είναι μαστροχαλαστής           | faz de tudo no entanto faz malfeito               |
| είναι με το 'να πόδι στον τάφο | está a morrer - com um pé na cova                 |
| είναι μια αλεπού αυτός!..      | aquele que é astuto, esperto, malicioso           |
| είναι μια πατσαβούρα!..        | mulher sem escrúpulos - sem pudor                 |
| είναι μια σιγανοπαπαδιά!..     | serena e pura de mentirinha                       |
| είναι μια χαμπηλοματούσα!..    | tímida de mentirinha                              |
| είναι μια ψηλομύτα             | orgulhosa - pensa que é grande coisa              |
| είναι μίζερος                  | é um cara amarrado, miserável                     |
| είναι μόνο λόγια               | só tem conversa                                   |
| είναι μπατίρης                 | não tem dinheiro                                  |
| είναι μπούφος                  | não sabe nada e não entende nada                  |
| είναι νάρκισσος                | narciso - gosta muito de si                       |
| είναι ντελάλης                 | não guarda segredo                                |
| είναι πολύ μη μου άππου        | muito delicado - todo 'não me toque'              |
| είναι στα μέσα και στα έξω     | tem conexões fortes                               |
| είναι τάφος!                   | guarda segredo muito bem                          |
| είναι τζάμι                    | de muito bom caráter                              |
| είναι της κακιάς ώρας          | objeto ou equipamento de má qualidade             |
| είναι τούβλο                   | não consegue aprender nada - não sabe nada        |
| είναι του χεριού της           | faz o que quer com ele                            |
| είναι τσαχπίνα                 | dengosa - mulher erótica                          |
| είναι τσιράκι                  | serviçal de alguém - bajulador                    |
| είναι φευγάτος                 | deseja muito afastar-se - está em outra           |
| είναι φραγκοφονιάς             | mede até o centavo - avarento                     |
| είναι χάρμα!                   | alegra o coração e os olhos                       |
| είναι ψυχούλα                  | muito bondoso, afável - não faz mal a ninguém     |
| είσαι ντούρος;                 | estás bem? está tudo ok?                          |
| είσαι τρέλα!                   | você é uma loucura!                               |
| έμεινε εκεί, μπάστακας         | não sai do canto e incomoda os outros             |
| εννιά 'χει ο μήνας             | não liga pra nada - é irresponsável               |
| έχει μπάρμπα στην Κορώνη       | tem conexões fortes                               |

| <b>γενικά</b>                           | <b>generalidades</b>                              |
|-----------------------------------------|---------------------------------------------------|
| παρουσιάστηκε σαν φάντης μπαστούνι      | apareceu de onde ninguém esperava                 |
| πάρτ' αβγό και κούρευτο (χαμένος κόπος) | é trabalho perdido - cansaço sem resultado        |
| περνάει τα μύρια όσα                    | está sofrendo muito - passa uma situação difícil  |
| πες 'τα Χρυσόστομε!!!                   | diga-lhes as verdades - muito bem amigo!          |
| ποιος είδε το Θεό και δεν φοβήθηκε      | estava tão brabo que morremos de medo             |
| ποιος Θανάσης;                          | a quem te referes? a mim?                         |
| πολλά σούρτα-φέρτα                      | muito vai-vem                                     |
| που πάς ρε Καραμήτρο!;                  | não faça besteira!                                |
| πριτς...                                | não faço de jeito nenhum - mudei de idéia         |
| πρώτα ο Θεός                            | se Deus quiser - primeiro Deus                    |
| ρε ούστ!...                             | vá embora jumento! - vá embora besta! - animal!   |
| σε έχω χαλαρό!                          | não sou exigente contigo - deixei-te folgado      |
| στα κλεφτά                              | às escondidas - sem que os outros percebam        |
| στη ζούλα                               | às escondidas - sem que os outros percebam        |
| στο άλλο άκρο                           | no outro extremo - divergência total              |
| στο άψε-σβήσε                           | rapidamente - imediatamente                       |
| στο πι και φι                           | rapidamente - imediatamente                       |
| στο παρα πέντε                          | no último momento - faltava pouco                 |
| στο τσακ!                               | no último momento - faltava pouco                 |
| στόκος ο τύπος                          | o cara é imprudente                               |
| στριμμένο άντερο                        | homem difícil - problemático - insuportável       |
| σφίξιμο στο στομάχι                     | aperto no estômago devido à má notícia            |
| τα πολλά τα λόγια είναι φτώχεια         | muito bla-bla-bla cansa os outros                 |
| τα σέα μου τα μέα μου                   | as minhas coisas - os meus pertences              |
| τελεία και παύλα!                       | e fim de papo! - não se fala mais sobre isto      |
| τέλος καλό, όλα καλά                    | se tudo terminou bem, então tudo está bem         |
| τέτοια ώρα, τέτοια λόγια                | não é hora de se falar nisso - esquece            |
| την έβαψες!                             | vais ter problemas sérios                         |
| την έκανε μπράφτ                        | desapareceu imediatamente e sem avisar            |
| την κοπάνησε                            | desapareceu mas não devia fazê-lo                 |
| μπάζει από παντού                       | tem buraco por todo lado - não tem mais jeito     |
| την πάτησε!                             | tomou a decisão errada ou fez algo e errou        |
| της ξίνισε...                           | é muito exigente e rejeitou-o                     |
| τι κάνει το χαρέμι σου;                 | como está seu harém - suas mulheres?              |
| τι χαμπάρια;                            | quais as novidades?                               |
| το 'κανε καλοκαιρινό                    | destruiu tudo                                     |
| το 'κανε ανατολικό θέμα                 | tornou o assunto extremamente importante          |
| το 'πε και το 'κανε                     | dito e feito                                      |
| το γοργόν και χάριν έχει                | não deixar nada pra depois                        |
| το καλό το παλικάρι ξέρει κι άλλο       | sempre existe mais de uma solução                 |
| το μοναστήρι ναν' καλά...               | ninguém é insubstituível                          |
| το παίζει μάγκας                        | quer mostrar que é bom malandro - que é alguém    |
| το παίζει..                             | quer mostrar que é algo (mas não é)               |
| το χαβά του αυτός                       | não muda de ritmo, de tom (figurado) - de opinião |
| τούτος είναι γενίτσαρος                 | homem muito brabo - de ações extremas             |
| τραβάει ζόρια..                         | está se apertando - está em dificuldades          |
| τραβάτε με κι ας κλαίω                  | outra coisa diz e outra coisa sente               |
| τρεις λαλούν και δυο χορεύουν           | não conseguem se entender - há divergências       |
| τώρα και στ' απότρυγα...                | agora, não tem mais jeito - não insista           |
| τώρα!... τρέχα γύρευε...                | agora, não tem mais jeito - não insista           |
| υπολόγιζε χωρίς τον ξενοδόχο            | tomou decisões sem consultar o interessado        |
| φωνάζει ο κλέφτης...                    | em vez de calar-s ainda grita por cima            |
| φώτισε στον απάνω κόσμο..               | ficou demasiadamente magro                        |
| χορεύει όπως του βαράνε                 | age de acordo com as circunstâncias               |
| χύθηκε στον εχθρό (όρμισε πάνω)         | lançou-se sobre o inimigo como um rio             |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα Descobrimdo a língua grega

Παροιμίες  
Provérbios - Ditos

Επιμέλεια του Αντώνη Δαριώτη  
Diligência de Adóni Darióti

Τρίπολη, Μάρτιος 2008

| Παροιμία - provérbio-dito                            | Νόημα - Significado                                           |
|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| αγάλια-αγάλια γίνεται η αγουριδα μέλι                | devemos ter paciência. não precisa ter pressa                 |
| αγάπαε το φίλο σου με το ζακόνι πόχει                | devemos aceitar os defeitos dos outros                        |
| άδουλος δουλειά δεν έχει το βρακί του λει και δένει  | quem não quer trabalhar, faz-se que trabalha                  |
| ακόμα δεν τον είδαμε Γιάννη τον βαφτίσαμε            | não devemos nos precipitar em caracterizar                    |
| άκουε πολλά και λέγε λίγα                            | devemos ouvir muito e falar pouco                             |
| ακριβοί στα πίτουρα και φτηνοί στ' αλεύρι            | não devemos superestimar coisas fúteis                        |
| αλί που το 'χει η κούτρα του να κατεβάζει ψείρες     | é inevitável mudar a situação                                 |
| άλλα τα μάτια του λαγού κι άλλα της κουκουβάγιας     | devemos saber diferenciar (e não confundir) as coisas         |
| άλλαξε ο Μανωλιός κι έβαλε τα ρούχα του αλλιώς       | algumas mudanças são superficiais e não profundas             |
| άλλο που να ιδείς και άλλο που ν' ακούσεις           | há muita diferença em ouvir falar e ver com os próprios olhos |
| άλλος έχει τ' όνομα κι άλλος έχει τη χάρη            | uns realmente merecem e outros recebem as honrarias           |
| αλλού ο παπάς κι' αλλού τα ράσα του                  | as coisas devem ter uma seqüência lógica                      |
| αλλού τ' όνειρο κι' αλλού το θάμα                    | as coisas não são como parecem                                |
| αλλού τα κακαρίσματα κι' αλλού γεννάν οι κότες       | as coisas vêm de onde não se espera                           |
| άμα δε βρέξεις κώλο, δεν τρως ψάρια                  | devemos lutar para conseguir nossos objetivos                 |
| αν βρεξ' Απρίλης δυό νερά κι' ο Μάης άλλο ένα        | sempre temos desejos, esperamos, rezamos                      |
| αν δε σκούζει το παιδί δεν του δίνει η μάνα του βυζί | devemos exigir nossos direitos                                |
| αν δεν εμοιάζαμε δεν εσυμπθεριάζαμε                  | nos damos bem porque temos experiências comuns                |
| αν δεν κουνήσει η σκύλα την ουρά της...              | temos sucesso quando trabalhamos para consegui-lo             |
| αν δεν παινέψεις το στίτι σου πέφτει και σε πλακώνει | os outros esperam (exigem) os elogios que merecem             |
| αν είσαι και παπάς με την αράδα σου θα πας           | devemos sempre aguardar com paciência nossa vez               |
| αν έχεις τύχη διάβαινε και ριζικό περπάτα            | a sorte é fator importante na nossa vida                      |
| αν ρωτάς και για το Γιάννη, ότι ξύλο θέλεις κάνει    | ele é um gênio. Faz tudo que se exigir dele                   |
| αν σε ούλα είναι νόμος, εις τα μάτια δεν είν' όμως   | infelizmente a lei não é igual para todos                     |
| ανεμομαζώματα διαβολοσκορπίσματα                     | o que vem fácil, se vai fácil                                 |
| άνθρωπος αγράμματος ξύλο απτελέκητο                  | o analfabeto (que não tem cultura) sofre na vida              |
| ανύπαντρος προξενητής για λόγου του γυρεύει          | todos fazem as coisas por interesse próprio                   |
| απ' όξω από το χορό πολλά τραγούδια ξέρει            | tudo é fácil pra quem vê as coisas de fora                    |
| από Μαρτιού πουκάμισο κι' απ' Αύγουστο σεγκούνι      | cada época do ano exige-nos coisas determinadas               |
| από μικρό κι' από τρελό θα μάθεις την αλήθεια        | saberás da verdade ou por uma criança ou por um louco         |
| από μπονώρα στη δουλειά, κι αποβραδís στο στίτι      | se quisermos progredir devemos levantar cedo                  |
| από όξω κούκλα κι από μέσα πανούκλα                  | as aparências enganam                                         |
| από ρόδο βγαίνει αγκάθι κι απ' αγκάθι βγαίνει ρόδο   | de maus pais podem vir filhos bons                            |
| από τ' αυτή και στο δάσκαλο                          | ele deve ser punido imediatamente                             |
| από τ' ολότελα καλή είν' κι η παναγιώταινα           | às vezes devemos nos satisfazer com o pouco                   |
| από την πίτα που δεν τρως άστηνε κι ας καίγεται      | não te preocupes com coisas que não te tocam                  |
| από την πόλη έρχομαι και στην κορφή κανέλλα          | diz coisas que não tem sentido                                |
| από τις συκιάς το γάλα κι από του κάβουρα το ζουμί   | coisas que não valem nada                                     |
| από το στόμα σου και στου θεού τ' αφτί               | que Deus te ouça - Deus queira                                |
| από τότε που δέναν τα σκυλιά με τα λουκάνικα         | eram tempos muito bons - tempos de fartura                    |
| από κάθε καρυδιάς καρύδι                             | gente de toda espécie - de toda raça                          |
| άρες- μάρες- κουκουνάρες                             | diz coisas que não tem sentido                                |
| άρπαξε να φας και κλέψε να 'χεις                     | o esfomeado toma (somente comida), o ladrão pega e leva       |
| ας τον κι ας κουρεύεται                              | não nos interessa o que ele diz                               |
| ας τον να βράζει με το ζουμί του                     | é um ranzinza - um chato                                      |
| άσκοπος νους διπλός κόπος                            | quem não tem cabeça (juízo) trabalha o dobro                  |
| αυτά που λες βερεσέ τ' ακούω                         | não levo em consideração o que dizes                          |
| αυτός βγάζει από τη μύγα ξύγκι                       | consegue lucro (proveito) de onde isso é impossível           |
| αυτός δε χαλάει τη ζαχαρένια του                     | é calmo - não se perturba                                     |
| αυτός είναι του σκοινιού και του παλουκιού           | é capaz de tudo de ruim                                       |
| αυτός έχει μπάρμπα στην Κορώνη                       | com os conhecimentos que tem, consegue tudo                   |
| αυτός έχει το διάβολο μέσα του                       | é um chato - não se dá bem com ninguém                        |
| βάλανε το ζουρλό να βγάλει το φίδι από την τρύπα     | só um louco insiste em conseguir fazer o impossível           |
| βάλανε το λύκο να φυλάξει τα πρόβατα                 | o inimigo declarado não protegerá os seus bens                |
| βασιλικός κι αν μαραθεί τη μυρουδιά την έχει         | o valores permanecem, mesmo depois da desgraça                |
| βρέχει καρεκλοπόδαρα                                 | está chovendo aos cântaros                                    |
| βρήκε ο Φίλιππος το Ναθαναήλ                         | são companheiros inseparáveis                                 |
| γάτος γαμάει και γάτος σκούζει                       | tem todas as regalias e ainda reclama                         |
| γεια σου γέρο - κουκιά σπέρνω                        | a quem não ouve bem (quase surdo) devemos falar mais alto     |

ΑπRENDA grego... você pode!

| <b>Παροιμία</b> - provérbio-dito                         | <b>Νόημα</b> - Significado                                |
|----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| καθαρός ουρανός αστραπές δε φοβάται                      | quem não deve não teme                                    |
| κάθε μέρα δεν είναι τ' αγιαννιού                         | não é todo dia, dia de santo                              |
| κάθε πέρσι και καλύτερα                                  | a cada ano a coisa piora                                  |
| κάθε πράμα στον καιρό του κι ο κολιός τον Αύγουστο       | tudo na sua hora                                          |
| και τα καλά δεχόμενα και τα κακά δεχόμενα                | devemos aceitar as coisas boas e as coisas ruins          |
| και την πίτα ολόκληρη και το σκύλο χορτάτο               | não podemos ter tudo                                      |
| και το πολύ κύριε ελέησον κι ο Θεός το βαριέται          | o persistente aborrece sempre                             |
| καινούργιο κοσκινάκι μου και που να σε κρεμάσω           | cuidamos exageradamente bem das coisas novas              |
| καλά τα φαρδομάνικα, μα 'ναι για τους παπάδες            | algumas coisas são destinadas a determinadas pessoas      |
| κάλλιο αργά παρά ποτέ                                    | melhor tarde do que nunca                                 |
| κάλλιο γαϊδουρόδενε παρά γαϊδουρογύρευε                  | melhor prevenir que remediar                              |
| κάλλιο να βγει το μάτι σου παρά τ' όνομά σου             | a reputação na praça é melhor que a luz dos olhos!        |
| κάλλιο πέντε και στο χέρι παρά δέκα και καρτέρει         | é melhor aceitar o pouco a esperar o muito                |
| καλομελέτα κι έρχεται                                    | falamos dele e ele aparece repentinamente                 |
| κάμε το καλό και ρίχτο στο γιαλό                         | faça o bem sem exigir recompensa                          |
| κάνει το λογαριασμό χωρίς τον ξενοδόχο                   | não devemos decidir sozinhos                              |
| καρφί δεν του καίγεται                                   | não se preocupa com nada - não reage aos fatos            |
| κατά μάνα κατά κόρη κατά γιούς και θυγατέρα              | a hereditariedade faz-se sempre presente                  |
| κατά φωνής κι ο γάιδαρος                                 | falamos dele e ele aparece repentinamente                 |
| κάτι λάκκο έχει η φάβα                                   | isto é uma armadilha                                      |
| κάτινους εχάριζαν γάιδαρο και τον κοίταγε στα δόντια     | quando nos dão presentes devemos aceitar com prazer       |
| κι η μυλωνού τον άντρα της με τουςπραματευτάδες          | não comparar coisas diferentes como lhe convém            |
| κι ο άγιος φοβέρα θέλει                                  | às vezes é preciso agir com vigor                         |
| κλαιν' οι χήρες κλαίν' κι οι παντρεμένες                 | quem tem tudo não deve reclamar                           |
| κόβει τον σκυλιών κλαρί                                  | se ocupa com coisas inúteis                               |
| κολοκύθια τούμπανα κι αυγά τηγανισμένα                   | coisas sem valor nenhum - que não tem nexo                |
| κοντά στα ξερά καίγονται και τα χλωρά                    | às vezes alguém é prejudicado porque é parte de um grupo  |
| κοντός ψαλμός αλληλούια                                  | acontecerá já - já - não precisamos esperar muito         |
| κόρακας κοράκου μάτι δε βγάζει                           | não se faz mal a alguém do nosso grupo                    |
| κρατάει τον παπά από τα γένια                            | por meio de chantagem exerce pressão                      |
| κύλησε ο τέντζερης και βρήκε το καπάκι                   | encontrou o parceiro (parceira, mulher) ideal             |
| κώλος που κλάνει γιατρό δε φοβάται                       | quando os órgãos funcionam bem não precisam de medico     |
| λαγός τη φτέρη έσειε κακό του κεφαλιού του               | não devemos levar a público nossas intenções              |
| λάθος ιατρού θέλημα θεού                                 | quando o médico erra é vontade de Deus                    |
| λίγο κάτσε και πολύ να ιδείς                             | fique pouco veja (preste atenção) muito                   |
| μ' ένα σμπάρο δυό τρυγόνια                               | consegui com uma ação atingir dois objetivos              |
| μ' όποιο δάσκαλο καθίσεις τέτοια γράμματα θα μάθεις      | as companhias influenciam as pessoas                      |
| μάζεψε κι ας είν' και ρώγες                              | não despreze as pequenas coisas pequenas                  |
| μάθε τέχνη κι άστηνε κι αν πεινάσεις πιάστηνε            | tudo que aprendemos, algum dia precisaremos               |
| μαθημένα είν' τα βουνά απ' τα χιόνια                     | não tenho medo das dificuldades - já passei por isso      |
| Μάρτης γδάρτης και παλουκοκαύτης                         | o frio de Março às vezes é muito maior                    |
| μάτια που δε βλέπονται γρήγορα λησμονιούνται             | esquecemos rapidamente as pessoas que não mais vemos      |
| με τα πολλά στη φυλακή και με τα λίγα μέσα               | se fizer algo de ruim, faça-o bem feito                   |
| με το συγγενή σου φάε και πιέ, νιτερίσιο μόνο μην κάνεις | não se aconselha negócios entre parentes                  |
| με τον ήλιο τα βγάζω με τον ήλιο τα μπάζω...             | faço tudo que é necessário mas não obtenho o resultado    |
| μεροδούλι μεροφάι                                        | trabalha muito e só consegue o suficiente para sobreviver |
| μην προσπαθείς να κρυφτής πίσω από το δάχτυλό σου        | não se esconda da realidade                               |
| μια στο καρφί και μια στο πέταλο                         | muda de procedimento rapidamente e opostamente            |
| μικρό λαγούμι μεγάλος λαγός                              | nos pequenos buracos escondem-se as grandes presas        |
| μου 'κατσε στο σβέρκο                                    | não consigo me desfazer dele - grudou em mim              |
| μπάτε σκύλοι κι αλέστε κι αλεστικά μη δίνετε             | aqui cada um faz o que quer - não há ordem                |
| μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα                              | situação muito difícil - sem escolha ou perspectiva       |
| να σε φυλάει ο Θεός από καινούργιο άρχοντα...            | Deus te livre de novo-rico e ex-pedinte                   |
| να τρώει η μάνα και του παιδιού να μη δίνει              | coisa tão boa que não dividimos com ninguém               |
| να τρώει η μύγα σίδερο και το κουνούπ' ατσάλι            | será uma batalha (labor) muito difícil                    |
| νηστεύει ο δούλος του θεού γιατί δεν έχει τι να φάει     | estou em jejum (religioso) porque não tenho o que comer   |
| νηστικό αρκούδι δε χορεύει                               | o esfomeado não pode alegrar-se, dançar, divertir-se      |
| ξένα γαμήσια δικά μας βάσανα                             | pagar pelos erros ou divertimentos dos outros             |
| ξύνεται στου τσοπάνου το ραβδί                           | tá doido pra apanhar - tá querendo apanhar                |

# Ανακαλύπτοντας την ελληνική γλώσσα Descobrimdo a língua grega

Ομάδες λέξεων

Grupos de palavras

Επιμέλεια του Αντώνη Δαριώτη  
Diligência de Adóni Darióti

Τρίπολη, Μάρτιος 2008

ΑπRENDA gREGO... VOCÊ pode!

| ΟΙ ΕΠΟΧΕΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ | AS EPOCAS DO ANO | i epoχές to chrónu |
|----------------------|------------------|--------------------|
| η άνοιξη             | primavera        | ánicsi             |
| το καλοκαίρι         | verão            | caloquéri          |
| το φθινόπωρο         | outono           | fθinóporo          |
| ο χειμώνας           | inverno          | χimónas            |

| ΟΙ ΗΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ | OS DIAS DA SEMANA | i iméres tís evdomádas |
|-------------------------|-------------------|------------------------|
| Δευτέρα                 | Segunda feira     | Δeftéra                |
| Τρίτη                   | Terça feira       | Tríti                  |
| Τετάρτη                 | Quarta feira      | Tetárti                |
| Πέμπτη                  | Quinta eira       | Pémti                  |
| Παρασκευή               | Sexta feira       | Parasqueví             |
| Σάββατο ή Σαββάτο       | Sábado            | Sávato í Saváto        |
| Κυριακή                 | Domingo           | Quiriaquí              |
| το σαββατοκύριακο       | final de semana   | savatoquíriaco         |

| ΟΙ ΜΗΝΕΣ    |            | OS MESES  | I mínes     |            |
|-------------|------------|-----------|-------------|------------|
| Ιανουάριος  | Γενάρης    | Janeiro   | Ianuários   | Γienáris   |
| Φεβρουάριος | Φλεβάρης   | Fevereiro | Fevruários  | Fleváris   |
| Μάρτιος     | Μάρτης     | Março     | Mártios     | Mártis     |
| Απρίλιος    | Απρίλης    | Abril     | Aprílios    | Aprílis    |
| Μάιος       | Μάης       | Maiο      | Máios       | Máis       |
| Ιούνιος     | Ιούνης     | Junho     | Iúnios      | Iúnis      |
| Ιούλιος     | Ιούλης     | Julho     | Iúlios      | Iúlis      |
| Αύγουστος   | Αύγουστος  | Agosto    | Ávγustos    | Ávγustos   |
| Σεπτέμβριος | Σεπτέμβρης | Setembro  | Septémvrios | Septémvris |
| Οκτώβριος   | Οκτώβρης   | Outubro   | Octóvrios   | Octóvris   |
| Νοέμβριος   | Νοέμβρης   | Novembro  | Noémvrios   | Noémvris   |
| Δεκέμβριος  | Δεκέμβρης  | Dezembro  | Δequémvrios | Δequémvris |

| ΟΙ ΓΙΟΡΤΕΣ              | AS FESTAS              | γiortés               |
|-------------------------|------------------------|-----------------------|
| τα γενέθλια             | aniversário            | γενέθlia              |
| η εθνική γιορτή         | feira nacional         | eθnikí γiortí         |
| η επέτειος              | bodas                  | epétios               |
| η επέτειος γάμου        | bodas de casamento     | epétios γámu          |
| τα Θεοφάνια             | Epifania               | Θeofánia              |
| καλά Χριστούγεννα       | boas festas            | calá Xristúgena       |
| καλή Χροιά              | bom ano                | calí Xroniá           |
| καλό Πάσχα              | feliz Páscoa           | caló Pásχα            |
| η Κυριακή των Βαΐων     | Domingo de Ramos       | Quiriaquí Vaíon       |
| η Μεγάλη εβδομάδα       | Semana Santa           | Μεγάli evdomáda       |
| η Μεγάλη Πέμπτη         | Quinta feira Santa     | Μεγάli Pémti          |
| η Μεγάλη Παρασκευή      | Sexta feira Santa      | Μεγάli Parasqueví     |
| η ονομαστική γιορτή     | onomástica             | onomastiquéi γiortí   |
| η παραμονή πρωτοχρονιάς | véspera de ano novo    | paramoní protoχronhás |
| το Πάσχα                | Páscoa                 | Pásχα                 |
| η Πεντηκοστή            | Pentecostes            | Pedicostí             |
| η πρωτομαγιά            | Primeiro de Maio       | Protomagιά            |
| η πρωτοχρονιά           | Ano novo               | Protoχronhá           |
| η σαρακοστή             | Quaresma               | Saracostí             |
| των Αγίων Πάντων        | Dia de todos os santos | Ton Ayíon Pádon       |
| τα Χριστούγεννα         | Natal                  | Xristúgena            |
| χρόνια πολλά            | muitos anos            | Xrónia polá           |

| ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΑ | PONTOS CARDEAIS | simía tu orízoda |
|---------------------|-----------------|------------------|
| η ανατολή           | este            | anatolí          |
| η δύση              | oeste           | δíssi            |
| ο βορράς            | norte           | vorás            |
| ο νότος             | sul             | Nótos            |

| ΤΑ ΧΡΩΜΑΤΑ    | AS CORES    | χρόματα   |
|---------------|-------------|-----------|
| ΤΟ άσπρο      | branco      | áspro     |
| ΤΟ γαλάζιο    | azul claro  | yalázio   |
| ΤΟ γκρι       | cinza       | grí       |
| ΤΟ καφέ       | café        | café      |
| ΤΟ κίτρινο    | amarelo     | quítrino  |
| ΤΟ κόκκινο    | vermelho    | cóquino   |
| ΤΟ μαύρο      | preto       | mávro     |
| ΤΟ μπλε       | azul escuro | blé       |
| ΤΟ μωβ, λιλά  | lilás       | món, lilá |
| ΤΟ πορτοκαλί  | laranja     | portocalí |
| ΤΟ ΤΟ πράσινο | verde       | prássino  |
| ΤΟ ροζ        | cor-de-rosa | roz       |

| Οι Θεοί της Αρχαίας Ελλάδας | Os Deuses da Grécia Antiga | Προφορά Pronúncia |
|-----------------------------|----------------------------|-------------------|
| ο Δίας                      | Júpiter                    | Δίας              |
| ο Άρης                      | Marte                      | Áris              |
| ο Ποσειδώνας                | Netuno                     | Possiδónas        |
| ο Ήφαιστος                  | Hefestos                   | Ίfestos           |
| ο Ερμής                     | Mercúrio                   | Ermís             |
| ο Απόλλωνας                 | Apolo                      | Apólonas          |
| η Ήρα                       | Juno ou Hera               | Ίra               |
| η Αθηνά                     | Minerva                    | Aθinά             |
| η Αφροδίτη                  | Vênus                      | Afroδíti          |
| η Δήμητρα                   | Demiter                    | Δίmitra           |
| η Άρτεμη                    | Diana                      | Άrtemi            |
| η Εστία                     | Histia                     | Estía             |

| Ωροσκόπιο - ζώδια | Horóscopo - signos | Oroscópio - ta zóδια |
|-------------------|--------------------|----------------------|
| ο Κριός           | Áries              | Criós                |
| ο Ταύρος          | Touro              | Távros               |
| οι Δίδυμοι        | Gêmeos             | Δίδimi               |
| ο Καρκίνος        | Câncer             | Carquínos            |
| ο Λέων            | Leão               | Léon                 |
| η Παρθένος        | Virgem             | Parθénos             |
| ο Ζυγός           | Libra              | Zιγός                |
| ο Σκορπιός        | Escorpião          | Scorpiós             |
| ο Τοξότης         | Sagitário          | Tocsótis             |
| ο Αιγόκερως       | Capricórnio        | Eγόqueros            |
| ο Υδροχόος        | Aquário            | Ιδροχό-os            |
| οι Ιχθύες         | Peixes             | Ιχθies               |

| Πίνακας σκληρότητας - (Mohs) - Escala de dureza |               |            |                     |
|-------------------------------------------------|---------------|------------|---------------------|
|                                                 | Υλικό         | Material   | Προφορά - Pronúncia |
| 1                                               | ΤΟ ταλκ       | talco      | tálc                |
| 2                                               | ο γύψος       | gipsita    | γίpsos              |
| 3                                               | ο ασβεστίτης  | calcita    | asvestítis          |
| 4                                               | ο φθορίτης    | fluorita   | fθorítis            |
| 5                                               | ο απατίτης    | apatita    | apatítis            |
| 6                                               | ΤΟ ορθόκλαστο | ortoclásio | orθóclasto          |
| 7                                               | ο χαλαζίας    | quartzo    | χαlazías            |
| 8                                               | ΤΟ τοπάζιο    | topázio    | topázio             |
| 9                                               | ΤΟ κορούνδιο  | coríndon   | corúnδιο            |
| 10                                              | ΤΟ διαμάντι   | diamante   | δiamádi             |

ΑπRENDA gREGO... VOCÊ pode!

| Σειρά           | Οι πλανήτες  | Os planetas | Προφορά - Pronúncia |
|-----------------|--------------|-------------|---------------------|
| 1 <sup>ος</sup> | ο Ερμής      | Mercúrio    | Ermís               |
| 2 <sup>η</sup>  | η Αφροδίτη   | Vênus       | Afroḗti             |
| 3 <sup>η</sup>  | η Γη         | Terra       | Γi                  |
| 4 <sup>ος</sup> | ο Άρης       | Marte       | Áris                |
| 5 <sup>ος</sup> | ο Δίας       | Júpiter     | Δίας                |
| 6 <sup>ος</sup> | ο Κρόνος     | Saturno     | Crónos              |
| 7 <sup>ος</sup> | ο Ουρανός    | Urano       | Uranós              |
| 8 <sup>ος</sup> | ο Ποσειδώνας | Netuno      | Possiḗonas          |

| ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ       | SAUDAÇÕES                     | χαιρετισμί         |
|-------------------|-------------------------------|--------------------|
| αντίο             | adeus                         | adío               |
| γεια              | ola                           | γιά                |
| γεια σας          | ola (vocês)                   | γιάσσας            |
| γεια σου          | ola (tu)                      | γιάssu             |
| εις υγείαν        | saúde para todos              | issiyían           |
| έτσι κι έτσι      | assim-assim                   | étsi quétsi        |
| θα σας δω αύριο   | até amanhã                    | ḡa sas ḡó ávrio    |
| καλά, ευχαριστώ   | bem, obrigado - bem, obrigada | calá, efcharistó   |
| καλή αντάμωση     | bom reencontro                | calí adámossi      |
| καλή διασκέδαση   | bom divertimento              | calí ḡiasquéḡassi  |
| καλή νύχτα        | boa noite                     | calí nýxta         |
| καλημέρα          | bom dia                       | caliméra           |
| καλησπέρα         | boa tarde                     | calispéra          |
| καλό απόγευμα     | boa tardezinha                | caló apógevma      |
| καλό ταξίδι       | boa viagem                    | caló tacsíḡi       |
| καλώς ήρθατε      | bem vindós                    | calós írḡate       |
| όχι και τόσο καλά | não muito bem                 | ḡxi que tósso calá |
| πολύ καλά         | muito bem                     | polí calá          |
| στην υγείά σας    | à vossa saúde                 | stin iyíassas      |
| στο επανιδείν     | até a próxima                 | stó epaniḡín       |
| τι κάνετε;        | como estás - como estão       | tí cánete;         |
| χαιρετίσματα      | saudações                     | χeretízmata        |

| ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ                     | PERGUNTAS                 | erotíssis      |
|-------------------------------|---------------------------|----------------|
| τι;                           | o que?                    | ti?;           |
| πώς;                          | como?                     | pós?           |
| ποιος; (αρσενικό)             | quem? (masculino)         | piós?          |
| ποια; (θηλυκό)                | qual? (feminino)          | pia?           |
| ποιο; (ουδέτερο)              | qual? (neutro)            | pió?           |
| ποιοι; (αρσενικό πληθυντικός) | quais? (masculino plural) | pií?           |
| ποιες; (θηλυκό πληθυντικός)   | quais? (feminino plural)  | piés?          |
| ποια; (ουδέτερο πληθυντικός)  | quais? (neutro plural)    | piá?           |
| πόσο;                         | quanto?                   | pósso?         |
| γιατί;                        | porque?                   | γiatí?         |
| πού;                          | onde?                     | pú?            |
| πότε;                         | quando?                   | póte?          |
| γιατί όχι;                    | porque não?               | γiatí ḡxi?     |
| είναι μακριά;                 | é longe?                  | íne macríá?    |
| πόσο κοστίζει;                | quanto custa?             | pósso costízi? |
| πόσο κάνει;                   | quanto custa?             | pósso cáni?    |
| τι είναι αυτό;                | o que é isto?             | ti íne aftó?   |
| τι συμβαίνει;                 | o que aconteceu?          | ti simvéni?    |
| τι θέλετε;                    | o que deseja?             | ti ḡélete?     |

| ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΧΡΟΝΟΥ        | EXPRESSOES DE TEMPO      | ecfrássis chrónu       |
|-------------------------|--------------------------|------------------------|
| απόψε                   | esta noite               | apópse                 |
| αύριο                   | amanha                   | ávrio                  |
| αύριο το απόγευμα       | amanha à tarde           | avrio to apógevma      |
| αύριο το μεσημέρι       | amanha ao meio dia       | avrio to messiméri     |
| αύριο το πρωί           | amanha de manha          | avrio to proí          |
| αυτή την εβδομάδα       | esta semana              | aftí tin evdomáda      |
| αυτό το μήνα            | este mês                 | aftó to mína           |
| η μέρα                  | o dia                    | i méra                 |
| η νύχτα                 | a noite                  | i níxta                |
| κάθε απόγευμα           | toda tarde               | cáthe apógevma         |
| κάθε δυο μέρες          | a cada dois dias         | cáthe díο méres        |
| κάθε εβδομάδα           | toda semana, cada semana | cáthe 'vdomáda         |
| κάθε μέρα               | todo dia, cada dia       | cáthe méra             |
| κάθε μήνα               | todo mês, cada mês       | cáthe mína             |
| κάθε πρωί               | toda manha, cada manha   | cáthe proí             |
| κάθε τόσο               | de vez enquanto          | cáthe tósso            |
| κάθε χρόνο              | a cada ano, todo ano     | cáthe chróno           |
| καθημερινά              | diariamente              | caθimeriná             |
| μεθαύριο                | depois de amanhã         | meθávrio               |
| πέρυσι ή πέρσι          | no ano passado           | périssi í pérsi        |
| πόσες του μηνός έχουμε; | a quanto do mês estamos? | pósses tu minós éxume? |
| πόσο έχει ο μήνας;      | a quanto do mês estamos? | póssso éxi o mínas?    |
| πριν δυο μέρες          | dois dias atrás          | prín díο méres         |
| πριν ένα μήνα           | um mês atrás             | prín éna mína          |
| πριν ένα χρόνο          | ha um ano atrás          | prin éna chróno        |
| πριν μερικές μέρες      | ha alguns dias atrás     | prín meriqués méres    |
| πριν τρεις μέρες        | três dias atrás          | prín trís méres        |
| προχτές                 | anteontem                | proxtés                |
| σε δύο μέρες            | daqui a dois dias        | se díο méres           |
| σε ένα μήνα             | daqui a um mês           | se éna mína            |
| σε ένα χρόνο            | daqui a um ano           | se éna chróno          |
| σε μερικές μέρες        | dentro de alguns dias    | se meriqués méres      |
| σήμερα είναι Τρίτη      | hoje é terça feira       | símera íne Tríti       |
| σήμερα το απόγευμα      | hoje à tarde             | símera to apógevma     |
| σήμερα το μεσημέρι      | hoje ao meio dia         | símera to messiméri    |
| σήμερα το πρωί          | hoje de manha            | símera to proí         |
| τα απογεύματα           | às tardes                | ta apogévματα          |
| τα πρωινά               | pelas manhas             | ta proiná              |
| την ερχόμενη εβδομάδα   | na próxima semana        | tin erxómeni 'vdomáda  |
| την περασμένη εβδομάδα  | na semana passada        | tin perasméni 'vdomáda |
| τι ημερομηνία έχουμε;   | que data é hoje?         | ti imerominía éxume?   |
| τι μέρα είναι σήμερα;   | que dia é hoje?          | ti méra íne símera?    |
| το απόγευμα             | à tarde                  | to apógevma            |
| το βράδυ                | à noite                  | to vráði               |
| το μεσημέρι             | ao meio dia              | to messiméri           |
| το πρωί                 | de manhã                 | to proí                |
| τον επόμενο μήνα        | no próximo mês           | ton epómeno mína       |
| τον ερχόμενο μήνα       | no mês que vem           | ton erxómeno mína      |
| τον περασμένο μήνα      | no mês passado           | ton perazménno mína    |
| του χρόνου              | no ano que vem           | tu chrónu              |
| φέτος                   | este ano                 | fétos                  |
| χτες                    | ontem                    | xtés                   |

ΑπRENDA gREGO... VOCÊ pode!

| ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΕΥΓΕΝΙΑΣ            | EXPRESSOES DE TRATAMENTO  | ecfrássis evyenías         |
|-------------------------------|---------------------------|----------------------------|
| ευχαριστώ, επίσης             | obrigado, igualmente      | efcharistó, epíssis        |
| ευχαρίστως                    | com muito prazer          | efcharístos                |
| θα ήθελα αυτό                 | queria isto               | θα íthela aftó             |
| καθίστε, παρακαλώ             | sente-se, faz favor       | caθíste, paracaló          |
| λυπάμαι πολύ                  | sinto muito               | lipáme polí                |
| μου επιτρέπετε;               | permite-me?               | mu epitrépete?             |
| μπορείτε να με βοηθήσετε;     | pode me ajudar?           | boríte na me voiθíssete?   |
| μπορείτε να μου δείξετε αυτό; | pode me mostrar isto?     | boríte na mu dícsete aftó? |
| μπορείτε να μου πείτε κάτι;   | pode me dizer uma coisa?  | boríte na mu píte cáti?    |
| μπορώ να καθίσω εδώ;          | posso sentar-me aqui?     | boró na caθísso eδό?       |
| μπορώ να κοιτάξω;             | posso ver?                | boró na quitácso?          |
| μπορώ να μιλήσω με...;        | posso falar com...        | boró na milísso me...?     |
| μπορώ να περάσω..             | posso passar?             | boró na perásso?           |
| μπορώ να σας εξυπηρετήσω;     | posso ser útil?           | boró na sas ecsipiretísso? |
| μπορώ να σας ρωτήσω κάτι;     | posso vos perguntar algo? | boró na sas rotísso cáti?  |
| ναι, παρακαλώ                 | sim, por favor            | né, paracaló               |
| ορίστε παρακαλώ               | tome, faça favor          | oríste paracaló            |
| παρακαλώ                      | por favor, de nada        | paracaló                   |
| περάστε, παρακαλώ             | entre, por favor          | peráste, paracaló          |

| Η ΩΡΑ                  | AS HORAS              | í óra                 |
|------------------------|-----------------------|-----------------------|
| το ρολόι               | relógio               | rolói                 |
| το ξυπνητήρι           | despertador           | csipnitíri            |
| η ώρα                  | hora                  | óra                   |
| το λεπτό               | minuto                | leptó                 |
| το δευτερόλεπτο        | segundo               | ðefterólepto          |
| το ένα τέταρτο         | um quarto de hora     | éna tétarto           |
| η μισή ώρα             | meia hora             | missí óra             |
| η μια ώρα              | uma hora              | mía óra               |
| τα πέντε λεπτά         | cinco minutos         | péde leptá            |
| τα δέκα λεπτά          | dez minutos           | ðéca leptá            |
| τι ώρα είναι;          | que horas são?        | ti óra íne?           |
| είναι μία η ώρα        | é uma hora            | íne mía i óra         |
| είναι...               | é ..., são...         | íne...                |
| τρεις και πέντε        | três e cinco          | trís que péde         |
| τρεις και δέκα         | três e dez            | trís que ðéca         |
| τέσσερις και τέταρτο   | quatro e quinze       | tesseris que tétarto  |
| πέντε και είκοσι       | cinco e vinte         | péde que ícossi       |
| πέντε και μισή         | cinco e meia          | péde que missí        |
| έξι παρά είκοσι πέντε  | vinte cinco pras seis | écsi para ícossi péde |
| έξι παρά είκοσι        | vinte pras seis       | écsi para ícossi      |
| εφτά παρά τέταρτο      | quinze pras sete      | eftá para tétarto     |
| εφτά παρά δέκα         | dez pras sete         | eftá para ðéca        |
| δέκα η ώρα             | dez horas             | ðéca i óra            |
| δέκα ακριβώς           | dez em ponto          | ðéca acrivós          |
| στις πέντε και τέταρτο | às cinco e quinze     | stis péde que tétarto |
| στις εννιά και είκοσι  | às nove e vinte       | stis enhá que ícossi  |
| στις πέντε το πρωί     | às cinco da manha     | stis péde to proí     |
| στις πέντε το απόγευμα | às cinco da tarde     | stis péde to apógevma |
| πριν το μεσημέρι       | antes de almoço       | prín to messiméri     |
| μετά το μεσημέρι       | depois do almoço      | metá to messiméri     |
| τα μεσάνυχτα           | à meia noite          | ta messánihta         |
| το βράδυ               | à noitinha            | to vráði              |
| είναι νωρίς            | é cedo                | íne norís             |
| είναι αργά             | é tarde               | íne arýá              |
| δεν έχουμε χρόνο       | não temos tempo       | ðen éxume xróno       |
| βιαζόμαστε             | temos pressa          | viazómaste            |

| Ο ΚΑΙΡΟΣ                 | O TEMPO (meteorologia)       | o querós             |
|--------------------------|------------------------------|----------------------|
| ο αέρας                  | ar                           | aéras                |
| ο άνεμος                 | vento                        | ánemos               |
| η αστραπή                | relâmpago                    | astrapí              |
| ο κεραυνός               | trovão                       | queravnós            |
| βρέχει                   | chove - está chovendo        | vréχι                |
| δε βρέχει                | não está chovendo            | ḍen vréχι            |
| η βροχή                  | chuva                        | vroχί                |
| ο δροσερός καιρός        | tempo com frescor, agradável | ḍrosserós querós     |
| η δροσιά                 | frescura                     | ḍrochá               |
| ζεσταίνομαι              | sinto calor                  | zesténome            |
| η ζέστη                  | calor                        | zésti                |
| κάνει ζέστη              | faz calor                    | cáni zésti           |
| δεν κάνει ζέστη          | não faz calor                | ḍen cáni zésti       |
| ο ήλιος                  | sol                          | ílhos                |
| λιάζομαι                 | tomo banho de sol            | lházome              |
| η θερμοκρασία            | temperatura                  | ḥermocrassía         |
| η υψηλή θερμοκρασία      | temperatura alta             | ipsilí ḥermocrassía  |
| η χαμηλή θερμοκρασία     | temperatura baixa            | χamilí ḥermocrassía  |
| ο βαθμός θερμοκρασίας    | grau de temperatura          | vaḥmós ḥermocrassías |
| ιδρώνω                   | estou suando, transpirando   | iḍróno               |
| ιδρώτας                  | suor                         | iḍrótas              |
| ο καιρός                 | tempo                        | querós               |
| ο άσχημος καιρός         | mau tempo                    | ásχimos querós       |
| ο ψυχρός καιρός          | frio intenso                 | psixrós querós       |
| κάτω από το μηδέν        | abaixo de zero               | cáto apó to miḍén    |
| ο καλός καιρός           | tempo bom                    | querós calós         |
| ο καύσωνας               | calor abrasador, intenso     | cáfsonas             |
| καταιγίδα                | tempestade, temporal         | cateyída             |
| κρυώνω                   | estou com frio               | crióno               |
| το κρύο                  | frio                         | crío                 |
| κάνει κρύο               | faz frio                     | cáni crío            |
| δεν κάνει κρύο           | não faz frio                 | ḍen cáni crío        |
| ο ουρανός                | céu                          | uranós               |
| ο καθαρός ουρανός        | céu limpo                    | caḥarós uranós       |
| ο συννεφιασμένος ουρανός | céu nublado                  | sinefiazménos uranós |
| η υγρασία                | umidade                      | iyrassía             |
| πολύ υγρασία             | umidade alta                 | polí iyrassía        |
| το χιόνι                 | neve                         | χίόνι                |
| χιονίζει                 | está nevando                 | χιονízi              |
| δε χιονίζει              | não está nevando             | ḍe χιονízi           |
| η χιονοθύελλα            | nevasca, nevão               | χionoθίela           |
| το ουράνιο τόξο          | arco-íris                    | uránio tócsó         |

| ΤΑ ΑΘΛΗΜΑΤΑ            | OS ESPORTES           | aθlímata             |
|------------------------|-----------------------|----------------------|
| οι αγώνες αυτοκινήτου  | automobilismo         | ayónes aftoquinítu   |
| οι αγώνες μοτοσικλέτας | motociclismo          | ayónes motossiclétas |
| η άρση βαρών           | levantamento de pesos | ársi varón           |
| το βόλεϊ               | vôlei                 | vólei                |
| η ιππασία              | equitação, hipismo    | ipassía              |
| η κολύμβηση            | natação               | colímviissi          |
| το κρίκετ              | críquete              | críquet              |
| η κωπηλασία            | desporto de remo      | copilassía           |
| το μπάσκετ             | basquete              | básquet              |
| το μπόουλιν            | boliche               | bóulin               |
| το ουίντσερφ           | wind-surf             | uíd-serf             |
| το πινγκ-πονγκ         | pingue-pongue         | píng-póng            |
| η ποδηλασία            | ciclismo              | poḍilassía           |
| το ποδόσφαιρο          | futebol               | poḍósfero            |
| το πόλο                | pólo                  | pólo                 |

Aprenda grego... você pode!

| ΤΑ ΑΘΛΗΜΑΤΑ   | OS ESPORTES        | aθlímata   |
|---------------|--------------------|------------|
| ΤΟ σερφ       | surf               | serf       |
| ΤΟ σκι        | esqui              | squí       |
| ΤΟ σκοποβολή  | tiro ao alvo       | scopovolí  |
| Ο στίβος      | pista de atletismo | stívos     |
| ΤΟ τένις      | tênis              | ténis      |
| Η τοξοβολία   | arco e fecha       | tocsovolía |
| ΤΟ τραμπολίνο | trampolim          | trabolíno  |
| ΤΟ χόκεϊ      | hóquei             | χόquei     |

| ΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ           | AS PROFISSÕES               | epaguélmata             |
|--------------------------|-----------------------------|-------------------------|
| Ο αθλητής                | atleta                      | aθlitís                 |
| Ο αρχιτέκτονας           | arquiteto                   | arxitéctonas            |
| Ο αστυνομικός            | policial                    | astinomicós             |
| Ο βιομήχανος             | industrial                  | viomíchanos             |
| Ο γεωπόνος               | engenheiro agrônomo         | γεopónos                |
| Ο γιατρός                | médico                      | γiatrós                 |
| Ο γλύπτης                | escultor                    | γlíptis                 |
| Ο γραμματέας             | secretaria                  | γramatéas               |
| Ο δάσκαλος               | professor primário          | δáscalos                |
| Ο διαιτητής              | juiz de futebol             | διeitítis               |
| Ο δικαστής               | juiz de direito             | δicastís                |
| Ο δικηγόρος              | advogado                    | δiquigóros              |
| Ο ελαιοχρωματιστής       | pintor de paredes           | eleoxromatistís         |
| Ο έμπορος                | comerciante                 | éboros                  |
| Ο εργάτης                | trabalhador braçal          | eryátis                 |
| Ο ηθοποιός               | ator, artista de cinema     | iθopiós                 |
| Ο ηλεκτρολόγος           | eletricista                 | ilectrolóγος            |
| Ο ηλεκτρολόγος μηχανικός | engenheiro eletricista      | ilectrolóγος mīchanicós |
| Ο θυρωρός                | porteiro                    | θiorós                  |
| Η καθαρίστρια            | faxineira                   | caθarístria             |
| Ο καθηγητής              | professor secundário        | caθiγitís               |
| Ο κομμωτής               | cabeleireiro                | comotís                 |
| Ο μάγειρας               | cozinheiro                  | máyiras                 |
| Ο μαραγκός               | carpinteiro                 | maragós                 |
| Ο μηχανολόγος μηχανικός  | engenheiro mecânico         | mīchanolóγος mīchanicós |
| Η μοδίστρα               | costureira                  | moδístria               |
| Ο μόδιστρος              | costureiro de alta costura  | móδistros               |
| Ο ναύτης                 | marujo                      | naftis                  |
| Ο ναυτικός               | marinheiro                  | nafticós                |
| Η νοσοκόμα               | enfermeira                  | nossocóma               |
| Ο ξενοδόχος              | hoteleiro                   | cseoδóχος               |
| Ο οδοντίατρος            | dentista                    | oδodiatros              |
| Ο παπουτστής             | sapateiro                   | paputsís                |
| Ο περιβαλλοντολόγος      | engenheiro do meio ambiente | perivadolóγος           |
| Ο ποδοσφαιριστής         | jogador de futebol          | poδosferistís           |
| Ο πολιτικός              | político                    | politicós               |
| Ο πολιτικός μηχανικός    | engenheiro civil            | politicós mīchanicós    |
| Ο πωλητής                | vendedor                    | politís                 |
| Ο σερβιτόρος             | garçom                      | servitóros              |
| Ο στρατιωτικός           | oficial do exercito         | stratioticós            |
| Ο ταξιτζής               | motorista de táxi           | tacsitzís               |
| Ο ταχυδρόμος             | carteiro                    | taxiδróμος              |
| Ο τραπεζικός             | bancário                    | trapezicós              |
| Ο τραπεζίτης             | banqueiro                   | trapezítis              |
| Ο υδραυλικός             | encanador                   | iδravlicós              |
| Ο υπάλληλος              | funcionário                 | ipálilos                |
| Ο φαρμακοποιός           | farmacêutico                | farmacopiós             |
| Ο φωτογράφος             | fotografo                   | fotoγráfos              |
| Ο χτίστης                | pedreiro                    | χtístis                 |

| ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ                | OS ALIMENTOS            | trófima     |
|---------------------------|-------------------------|-------------|
| το αλάτι                  | sal                     | aláti       |
| το αλεύρι                 | farinha                 | alevri      |
| τα αυγά, το αυγό          | ovos                    | avγά        |
| το βούτυρο                | manteiga                | vútiro      |
| το γάλα                   | leite                   | γάλα        |
| το γαρύφαλλο              | cravo                   | γarífalο    |
| ο γλυκάνισος              | anis                    | γlicánisso  |
| ο δυόσμος                 | hortelã                 | διόςmos     |
| οι ελιές, η ελιά          | azeitonas, a azeitona   | elhés       |
| η ζάχαρη                  | açúcar                  | záχari      |
| η κανέλα                  | canela                  | canéla      |
| ο καφές                   | café                    | cafés       |
| το κοτόπουλο              | frango                  | cotópulo    |
| το κρέας                  | carne                   | créas       |
| το λάδι (ελαιόλαδο)       | azeite                  | ládi        |
| τα λαχανικά, το λάχανο    | legumes, o legume       | laχanicá    |
| τα μακαρόνια, το μακαρόνι | macarrões, o macarrão   | macarónha   |
| η μαργαρίνη               | margarina               | maryaríni   |
| ο μεζές                   | petiscos                | mezés       |
| το μέλι                   | mel                     | méli        |
| το μοσχαρίσιο             | vitela (carne de)       | mosχarícho  |
| τα μπιφτέκια, το μπιφτέκι | almôndegas, a almondega | biftéquia   |
| οι πατάτες, η πατάτα      | batatas, a batata       | patátes     |
| το πιπέρι                 | pimenta                 | pipéri      |
| η ρίγανη                  | orégão ou orégano       | ρίγani      |
| το ρύζι                   | arroz                   | rízi        |
| η σπανακόπιτα             | pastel de espinafre     | spanacópita |
| το τσάι                   | chá                     | tsái        |
| το τυρί                   | queijo                  | tirí        |
| η τυρόπιτα                | pastel de queijo        | tirópita    |
| το φρούτα, το φρούτο      | frutas, o fruto         | fruta       |
| το χοιρινό                | porco (carne de)        | χirinó      |
| τα ψάρια, το ψάρι         | peixes, o peixe         | psária      |
| το ψωμί                   | pão                     | psomí       |

| ΤΑ ΠΟΤΑ             | AS BEBIDAS         | potá                |
|---------------------|--------------------|---------------------|
| το κρασί            | vinho              | crassí              |
| άσπρο, λευκό        | branco             | áspro, lefcó        |
| κόκκινο, ροζέ       | tinto, rosé        | cóquino, rozé       |
| το γάλα             | leite              | γάλα                |
| η λεμονάδα          | limonada           | lemonáda            |
| η μπύρα             | cerveja            | bíra                |
| το νερό             | água               | neró                |
| τα οινοπνευματώδη   | bebidas alcoólicas | inopnevmatódi potá  |
| με πάγο, χωρίς πάγο | com gelo, sem gelo | me págo, xoris págo |
| το ουίσκι           | uísque             | uísqui              |
| το ρούμι            | rum                | rumi                |
| η βότκα             | vodka              | vótca               |
| η σόδα              | soda               | sóda                |
| η πορτοκαλάδα       | laranjada          | portocaláda         |
| ο χυμός μήλου       | suco de maçã       | χimós mílu          |
| ο χυμός πορτοκάλι   | suco de laranja    | χimós portocáli     |

| ΤΑ ΚΡΕΑΤΑ   | AS CARNES           | ta créata |
|-------------|---------------------|-----------|
| το αρνίσιο  | carneiro (carne de) | arnícho   |
| το βοδινό   | vaca (carne de)     | voðinó    |
| η γλώσσα    | língua              | γlóssa    |
| ο κιμάς     | carne picada        | quimás    |
| το κουνέλι  | coelho (o)          | cunéli    |
| το πιτσούνι | pombinho            | pitsúni   |

## Aprenda grego... você pode!

|                                |                         |                  |
|--------------------------------|-------------------------|------------------|
| <b>ΤΑ ΚΡΕΑΤΑ</b>               | <b>AS CARNES</b>        | <b>ta créata</b> |
| <b>κρέας...</b>                | carne...                | créas...         |
| <b>στη σχάρα</b>               | grelhada                | sti sxára        |
| <b>στο φούρνο</b>              | no forno                | sto fúrno        |
| <b>ο λαγός</b>                 | lebre                   | laγός            |
| <b>το λουκάνικο</b>            | lingüiça                | lucánico         |
| <b>το μοσχαρίσιο</b>           | vitela (carne de )      | mosχαρίcho       |
| <b>το μπέικον</b>              | presunto                | béicon           |
| <b>το μπιφτέκι</b>             | almôndegas              | biftéqui         |
| <b>τα παιδάκια, το παιδάκι</b> | costeletas, a costeleta | paiḍáquia        |
| <b>το φιλέτο</b>               | bife                    | filéto           |
| <b>το χοιρινό</b>              | carne de porco          | χirinó           |
| <b>ψητό</b>                    | assado                  | psitó            |

| ΤΑ ΨΑΡΙΑ - ΤΑ ΟΣΤΡΑΚΟΕΙΔΗ | OS PEIXES - OS CRUSTÁCEOS | psária-ostracoiðí |
|---------------------------|---------------------------|-------------------|
| ο αστακός                 | lagosta                   | astacós           |
| η γαρίδα                  | o camarão                 | γariða            |
| το καβούρι                | caranguejo, santola       | cavúri            |
| το καλαμάρι               | lula                      | calamári          |
| η караβίδα                | lagostim                  | caraviða          |
| ο καρχαρίας               | tubarão                   | carxarías         |
| ο κέφαλος                 | tainha                    | quéfalos          |
| το λυθρίνι                | salmonete                 | liθríni           |
| η μουρούνα                | pescada                   | múruna            |
| ο μπακαλιάρος             | bacalhau                  | bacalháros        |
| το μύδι                   | amêijoa                   | míði              |
| ο ξιφίας                  | espadarte                 | csifias           |
| η πέστροφα                | truta                     | péstrofa          |
| η ρέγκα                   | orenque                   | réga              |
| η σαρδέλα                 | sardinha                  | sarðéla           |
| το σκουμπρί               | cavala                    | scubrí            |
| ο σολομός                 | salmão                    | solomós           |
| η σουπιά                  | calamar                   | supiá             |
| το στρείδι                | ostra                     | striðia           |
| ο τόνος                   | atum                      | tónos             |
| το χταπόδι                | polvo                     | χtapóði           |

|              |          |           |
|--------------|----------|-----------|
| ΤΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ | AS AVES  | pulericá  |
| η γαλοπούλα  | peru     | yalopúla  |
| το κοτόπουλο | frango   | cotópulo  |
| η κότα       | galinha  | cóta      |
| η πάπια      | pato     | pápia     |
| η πέρδικα    | perdiz   | pérðica   |
| το περιστέρι | pomba    | peristéri |
| το πιτσούνι  | pombinho | pitsúni   |
| η χήνα       | ganso    | χína      |
| ο φασιανός   | faisão   | fachanós  |

|                |                   |             |
|----------------|-------------------|-------------|
| ΤΑ ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ   | AS ESPECIARIAS    | baxaricá    |
| ΤΟ ΑΛΑΤΙ       | sal               | aláti       |
| ΤΟ ΠΙΠΈΡΙ      | pimenta           | pipéri      |
| ΤΟ ΓΑΡÚΦΑΛΛΟ   | cravo             | γarífalo    |
| Ο ΔΥÓΣΜΟΣ      | hortelã           | διόςσμος    |
| ΤΟ ΘΥΜΆΡΙ      | tominho           | θimári      |
| Η ΚΑΝΈΛΑ       | canela            | canéla      |
| Η ΚΆΠΑΡΗ       | alcaparras        | cápari      |
| ΤΟ ΚΈΤΣΑΠ      | ketchup           | quétsap     |
| ΤΟ ΜΟΣΧΟΚΆΡΥΔΟ | noz moscada       | mosxocáriδο |
| Η ΜΟΥΣΤΆΡΔΑ    | mostarda          | mustárδα    |
| Η ΡÍΓΑΝΗ       | orégão ou orégano | ρίγani      |

| TA ΦΡΟΥΤΑ             | AS FRUTAS       | frúta              |
|-----------------------|-----------------|--------------------|
| το αβοκάντο           | abacate         | avocádo            |
| το αμύγδαλο ή μύγδαλο | amêndoa         | amíγδαλο í míγδαλο |
| ο ανανάς              | abacaxi         | ananás             |
| το αχλάδι             | pêra            | axhláði            |
| το βερίκοκο           | damasco         | verícoco           |
| το δαμάσκηνο          | ameixa          | ðamásquino         |
| το καρπούζι           | melancia        | carpúzi            |
| η καρύδα              | coco            | caríða             |
| το καρύδι             | noz             | caríði             |
| το κεράσι             | cereja          | queráchi           |
| το κυδώνι             | marmelo         | quiðóni            |
| το λεμόνι             | limão           | lemóni             |
| το μάνγκος            | manga           | mángos             |
| το μήλο               | maçã            | mílo               |
| τα μούρα, το μούρο    | amoras, a amora | mura               |
| η μπανάνα             | banana          | banána             |
| το πεπόνι             | melão           | pepóni             |
| το πορτοκάλι          | laranja         | portocáli          |
| το ροδάκινο           | pêssego         | roðáquino          |
| το ρόδι               | romã            | róði               |
| η σταφίδα             | passa           | staffíða           |
| το σταφύλι            | uva             | staffli            |
| το σύκο               | figo            | chíco              |
| η φράουλα             | morango         | fráula             |
| ο χουρμάς             | tâmara          | χurmás             |

| TA ΛΑΧΑΝΙΚΑ                | AS VERDURAS  | laxanicá    |
|----------------------------|--------------|-------------|
| το αγγούρι                 | pepino       | agúri       |
| η αγκινάρα                 | alcachofra   | aguinára    |
| το καρώτο                  | cenoura      | caróto      |
| το κολοκύθι                | abóbora      | coloquíði   |
| το κουνουπίδι              | couve-flor   | cunupíði    |
| το κρεμμύδι                | cebola       | cremíði     |
| το λάχανο                  | couve-branca | láchano     |
| ο μαϊντανός                | salsa        | maidanós    |
| το μαρούλι                 | alface       | marúli      |
| η μελιτζάνα                | berinjela    | melidzána   |
| η μπάμια                   | quiabo       | bámia       |
| τα μπιζέλια, το μπιζέλι    | ervilha      | bizélha     |
| τα παντζάρια, το πατζάρι   | beterraba    | padzária    |
| οι πιπεριές, η πιπεριά     | pimentões    | piperiés    |
| τα πράσα, το πράσο         | alho francês | prassa      |
| τα ραπανάκια, το ραπανάκι  | rabanetes    | rapanáquia  |
| τα σέλινια, το σέλινιο     | aipo         | sélina      |
| τα σκόρδα, το σκόρδο       | alho         | scórða      |
| τα σπαράγγια, το σπαρράγγι | aspargos     | sparáguia   |
| οι φακές, η φακή           | lentilhas    | faqués      |
| τα φασολάκια, το φασολάκι  | feijão verde | fassoláquia |
| τα φασόλια, το φασόλι      | feijão       | fassólia    |

| TA ΡΟΥΧΑ            | AS ROUPAS      | rúxa      |
|---------------------|----------------|-----------|
| το αδιάβροχο        | impermeável    | aðiávroxo |
| τα γάντια, το γάντι | luvas          | yádia     |
| η γούνα             | casaco de pele | yúna      |
| η γραβάτα           | gravata        | yравáta   |

ΑπRENDA gREGO... VOCÊ pode!

| TA ΡΟΥΧΑ                 | AS ROUPAS           | ρούχα     |
|--------------------------|---------------------|-----------|
| τα εσώρουχα, το εσώρουχο | roupa interna       | essóruχα  |
| η ζακέτα                 | casaco curto        | zaquéta   |
| η ζώνη                   | cinto               | zóni      |
| το καλσόν                | collans             | calsón    |
| οι κάλτσες               | meias               | cáltses   |
| το κοστούμι              | terno               | costumi   |
| η κυλόττα                | calcinha            | quilóta   |
| το μαγιό                 | maiô, fato de banho | mayió     |
| το μαντήλι               | lenço               | madíli    |
| το μέγεθος               | tamanho             | méγεθος   |
| η μπλούζα                | blusa               | blúza     |
| το νυχτικό               | camisola            | niχτικό   |
| το παλτό                 | casaco comprido     | paltó     |
| το παντελόνι             | calças              | padelóni  |
| οι παντόφλες             | pantufas, chinelos  | padóflēs  |
| οι πιτζάμες              | pijamas             | pitzámes  |
| η ποδιά                  | avental             | poδιά     |
| το πουκάμισο             | camisa              | pucámisso |
| το πουλόβερ              | pulôver             | pulóver   |
| η ρόμπα                  | robe                | róba      |
| το σακάκι                | casaco, blazer      | sacáqui   |
| το σλιπ                  | slip                | slip      |
| το σουτιέν               | soutien             | sutién    |
| οι τιράντες              | suspensórios        | tirádes   |
| η τσάντα                 | bolsa de mão        | tsáda     |
| το ύφασμα                | tecido              | ífasma    |
| η φανέλα                 | camisa interna      | fanéla    |
| το φόρεμα                | vestido             | fórema    |
| το φουστάνι              | vestido             | fustáni   |
| η φούστα                 | saia                | fústa     |

| TA ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ   | OS MEIOS DE TRANSPORTE      | méssa metaforás |
|---------------------|-----------------------------|-----------------|
| το αεροπλάνο        | avião                       | aeropláno       |
| το αερόστατο        | balão guia                  | aeróstato       |
| το αλεξίπτωτο       | para-quedas                 | alecsíptoto     |
| το αυτοκίνητο, Ι.Χ. | automóvel, carro particular | aftoquínitō     |
| το αυτοκίνητο       | carro                       | aftoquínitō     |
| το βαν              | van                         | van             |
| η βάρκα             | canoa                       | várca           |
| το ελικόπτερο       | helicóptero                 | elicóptero      |
| η θαλαμηγός         | iate                        | thalamiyós      |
| το κάρο             | charrua                     | cáro            |
| το λεωφορείο        | ônibus                      | leoforío        |
| το μοτοσικλέτα      | motocicleta                 | motossicléta    |
| το περιπολικό       | carro de policia            | peripolicó      |
| το πλοίο            | navio                       | plío            |
| το φορτηγό πλοίο    | navio cargueiro             | plío fortiγó    |
| το ποδήλατο         | bicicleta                   | poḍílatō        |
| το ρυμουλκό         | rebocador                   | rimulcó         |
| το σκάφος           | barco                       | scáfōs          |
| το τάνκερ           | petroleiro                  | tánquer         |
| το ταξί             | táxi                        | tacsí           |
| το τζετ-σκι         | jet-ski                     | tzet-squí       |
| το τρένο            | trem                        | tréno           |
| το υπερωκεάνιο      | transatlântico              | iperoqueánio    |
| το υποβρύχιο        | submarino                   | ipovríχio       |
| το φορτηγό          | caminhão                    | fortiγó         |
| το ωτομοτρίς        | automotriz                  | otomotrís       |

| ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ                      | A VIAGEM                    | to tacsídi                       |
|--------------------------------|-----------------------------|----------------------------------|
| το αεροδρόμιο                  | aeroporto                   | aeroδρόμιο                       |
| το αεροπλάνο                   | avião                       | aeropláno                        |
| η αεροπορική γραμμή            | linha aérea                 | aeroporiquí γramí                |
| η αεροσυνοδός                  | aeromoça                    | aerossinoδός                     |
| ο αριθμός πτήσης               | número de vôo               | ariθμός ptíssis                  |
| η επιβίβαση                    | embarque                    | epivívassi                       |
| η αποβίβαση                    | desembarque                 | apovívassi                       |
| η προσγείωση                   | pousar                      | prosyíossi                       |
| η απογείωση                    | levantar vôo                | apoyíossi                        |
| οι αποσκευές                   | bagagem                     | aposquevéis                      |
| το εισιτήριο                   | bilhete                     | issitírio                        |
| το απλό                        | de ida                      | apló                             |
| το μετ' επιστροφής             | de ida e volta              | met' epistrofís                  |
| ο ελεγκτής                     | inspetor                    | eleyctís                         |
| η αποβάθρα                     | cais                        | apováθra                         |
| το λιμάνι                      | porto                       | limáni                           |
| ο επιβάτης                     | passageiro                  | epivátis                         |
| πρώτης θέσης                   | de primeira classe          | prótis θéssis                    |
| δεύτερης θέσης                 | de segunda classe           | δέfteris θéssis                  |
| τρίτης θέσης                   | de terceira classe          | trítis θéssis                    |
| η καμπίνα...                   | cabina..., compartimento... | cabína...                        |
| η εσωτερική                    | interior                    | essoteriqué                      |
| η εξωτερική                    | exterior                    | ecsoteriqué                      |
| η μονή                         | individual                  | moní                             |
| η διπλή                        | dupla                       | diplí                            |
| το κατάστρωμα                  | coberta                     | catástroma                       |
| οι πληροφορίες, η πληροφορία   | informações                 | plioforíes                       |
| η αναχώρηση                    | partida                     | anaxórisi                        |
| η πλατφόρμα                    | plataforma                  | platfórma                        |
| ο σιδηροδρομικός σταθμός       | estação de trem             | siðiroðromicós staθμός           |
| ο σταθμός ηλεκτρικού           | estação do metro            | staθμός ilectricú                |
| η στάση λεωφορείου             | ponto de ônibus             | stássi leoforiú                  |
| η στάση του τρόλεϊ             | ponto de ônibus elétrico    | stássi tu trólei                 |
| η στάση των ταξί ή πιάτσα ταξί | praça dos táxi              | stássi ton tacsí í piátssa tacsí |

| ΤΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ                 | OS PONTOS TURISTICOS | acsioθέata          |
|------------------------------|----------------------|---------------------|
| η ακαδημία                   | academia             | acaðimía            |
| η βιβλιοθήκη                 | biblioteca           | vivlioθíqui         |
| η βουλή                      | parlamento           | vulí                |
| το δημαρχείο                 | prefeitura           | ðimarχío            |
| τα δικαστήρια, το δικαστήριο | tribunal             | ðicastíria          |
| η εθνική βιβλιοθήκη          | biblioteca nacional  | eθniqué vivlioθíqui |
| το εθνικό μουσείο            | museu nacional       | eθnicó mussío       |
| το εθνικό πάρκο              | parque nacional      | eθnicó párcο        |
| η εκκλησία                   | igreja               | eclissía            |
| ο ζωολογικός κήπος           | jardim zoológico     | zoologícós quípos   |
| ο ιππόδρομος                 | hipódromo            | ipóðromos           |
| η μητρόπολη                  | catedral             | mitrópolis          |
| το μοναστήρι                 | mosteiro             | monastíri           |
| το μουσείο                   | museu                | mussío              |
| το νεκροταφείο               | cemitério            | necrotafío          |
| το νοσοκομείο                | hospital             | nossocomío          |
| το πανεπιστήμιο              | universidade         | panepistímio        |
| το πάρκο                     | parque               | párcο               |
| η πλατεία                    | praça                | platía              |
| το στάδιο                    | estádio              | stáðio              |

ΑπRENDA gREGO... VOCÊ pode!

| ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΣΩΜΑ        | Ο CORPO HUMANO            | to anθrópino sóma   |
|--------------------------|---------------------------|---------------------|
| ο αγκώνας                | cotovelo                  | agónas              |
| το αίμα                  | sangue                    | éma                 |
| τα έντερα, τα άντερα     | intestinos                | édera í ádera       |
| οι αρθρώσεις             | articulações              | arθróssis           |
| η αρτηρία                | artéria                   | artiría             |
| το αφτί                  | orelha                    | aftí                |
| οι βλεφαρίδες            | pestanas                  | vlefaríðes          |
| το βλέφαρο, τα βλέφαρα   | pálpebra                  | vléfaro             |
| το γεννητικά όργανα      | órgãos genitais           | genitικά órgana     |
| η γλώσσα                 | língua                    | glóssa              |
| το γόνατο, τα γόνατα     | joelho                    | gónato              |
| ο γοφός, οι γοφοί        | anca                      | gofós               |
| το δάκτυλο ή δάχτυλο     | dedos                     | ðáctila í ðáχtila   |
| το δέρμα                 | pele                      | ðérma               |
| το δόντι, τα δόντια      | dente, os dentes          | ðódi, ðódia         |
| ο θώρακας                | tórax                     | θórakas             |
| η καρδιά                 | coração                   | carðιά              |
| το κεφάλι                | cabeça                    | quefáli             |
| η κοιλιά                 | abdômen                   | quilhá              |
| το κόκαλο, τα κόκαλα     | osso, ossos               | cócalo, cócala      |
| το κρανίο                | crânio                    | cranío              |
| ο λαιμός                 | pescoço                   | lemós               |
| ο λάρυγγας               | garganta                  | lárigas             |
| το μάγουλο               | bochechas                 | máγulo              |
| τα μαλλιά                | cabelos                   | malhá               |
| η γνάθος ή η μασέλα      | maxilar                   | γνάθος, masséla     |
| η μασχάλη                | sovaco                    | masxáli             |
| το μάτι, τα μάτια        | olho, olhos               | máti, mátia         |
| τα μέλη (τα)             | partes (pernas e braços)  | méli (ta)           |
| Η μέση                   | cintura                   | méssi               |
| το μέτωπο                | testa                     | métopo              |
| Ο μηρός                  | fêmur                     | mirós               |
| το μυαλό                 | miolo, cerebro            | mialó               |
| Ο μυς                    | músculo                   | mis (o)             |
| Η μύτη                   | nariz                     | míti                |
| το νεύρο                 | nervo                     | névro               |
| το νεφρό                 | rim                       | nefró               |
| το νύχι, τα νύχια        | unha, unhas               | níχι, níχia         |
| τα ούλα                  | gengivas                  | úla                 |
| ο ουρανίσκος             | palato, paladar           | uraníscos           |
| η παλάμη                 | palma                     | palámi              |
| η πλάτη                  | costas                    | pláti               |
| το πλευρό                | costela                   | plevró              |
| το πνευμόνι, ο πνεύμονας | pulmão                    | pnevμόni, pnévmonas |
| το πόδι, τα πόδια        | pé, pés                   | róði, róðia         |
| το πρόσωπο               | rosto, face               | próssopo            |
| η μούρη                  | cara                      | múri                |
| το σαγόνι                | queixo                    | sagóni              |
| ο σβέρκος                | nuca                      | zvércos             |
| ο σκελετός               | esqueleto                 | squeletós           |
| η σπονδυλική στήλη       | coluna vertebral          | sponðiliquí stíli   |
| το στήθος                | peito                     | stíθos              |
| το στόμα                 | boca                      | stóma               |
| το στομάχι               | estômago                  | stomáχι             |
| το συκώτι                | fígado                    | chicóti             |
| το σώμα                  | corpo                     | sóma                |
| η φλέβα, οι φλέβες       | veia, veias               | fléva, fléves       |
| το φρύδι, τα φρύδια      | sobrancelha, sobrancelhas | fríði, fríðia       |
| η φτέρνα, οι φτέρνες     | calcanhar, calcanhares    | ftérna, ftérnes     |

| ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΓΕΙΑΣ           | ESTADO DE SAÚDE    | catástassi iyías      |
|----------------------------|--------------------|-----------------------|
| η αδιαθεσία                | má disposição      | aðiaθessía            |
| η αιμορραγία               | hemorragia         | emoraγία              |
| οι αιμορροΐδες             | hemorróidas        | emoroíðes             |
| η αλλεργία                 | alergia            | aleryía               |
| η αναγούλα                 | náuseas            | anayúla               |
| η αναιμία                  | anemia             | anemía                |
| η αναισθησία, ο αναίσθητος | desmaio, desmaiado | anesθissía, anésθitos |
| η ανεμοβλογιά              | varicela           | anemovlogiá           |
| η αποβολή ή η άμβλωση      | rejeição, aborto   | apovolí               |
| το απόστημα                | abscesso           | apóstima              |
| η αρτηριοσκλήρωση          | arteriosclerose    | artiriosclírossi      |
| το άσθμα                   | asma               | ásθma                 |
| η αϋπνία                   | insônia            | aipnía                |
| τα αφροδίσια νοσήματα      | doenças venéreas   | afroðíssia nossímata  |
| ο βήχας                    | tosse              | víχas                 |
| η βρογχίτιδα               | bronquite          | vroyχítiða            |
| η νάρκωση                  | anestesia          | nárcossi              |
| η γενική νάρκωση           | anestesia geral    | yeniquí nárcossi      |
| η τοπική νάρκωση           | anestesia local    | topiquí nárcossi      |
| η γρίπη                    | gripe              | γρίpi                 |
| η δηλητηρίαση              | intoxicação        | ðilitiríassi          |
| ο διαβήτης                 | diabetes           | ðiavítis              |
| ο διαβητικός               | diabético          | ðiaviticós            |
| η διάρροια                 | diarréia           | ðiária                |
| η διφθερίτιδα              | difteria           | ðiθerítiða            |
| η δυσκοιλιότητα            | prisão de ventre   | ðisquilhótita         |
| το έγκαυμα                 | queimadura         | égavma                |
| η εγκυμοσύνη               | gravidez           | eguimossíni           |
| η έγκυος                   | grávida            | éguios                |
| η έκτρωση                  | aborto             | éctrossi              |
| το έλκος                   | úlceras            | élcas                 |
| ο εμβολιασμός              | vacinação          | emvoliasmós           |
| ο εμετός                   | vômitos            | emetós                |
| το έμφραγμα                | enfarte            | émfrayγma             |
| το εξάνθημα                | erupção cutânea    | ecsánθima             |
| η επιδημία                 | epidemia           | eðiðimía              |
| η επιληψία                 | epilepsia          | epilipsía             |
| η ερυθρά                   | rubéola            | eriθρά                |
| η ευλογία                  | varicela           | evloyiá               |
| η ζάλη, ή η ζαλάδα         | tonturas           | záli, zaláða          |
| η ηλίαση                   | insolação          | ilíassi               |
| η ημικρανία                | enxaqueca          | imicranía             |
| η θρόμβωση                 | trombose           | θrómvossi             |
| ο ίκτερος                  | icterícia          | ícteros               |
| η ιλαρά                    | sarampo            | ilará                 |
| η ισχιαλγία                | ciática            | isχialγiá             |
| ο κάλλος                   | calo, calosidade   | cálos                 |
| η καούρα                   | ardor              | caúra                 |
| η καρδιακή πάθηση          | cardiopatia        | carðiaquí páθissi     |
| ο καρκίνος                 | câncer             | carquínos             |
| το κρυολόγημα              | resfriado          | criolóγima            |
| η κυστίτιδα                | cistites           | quistítiða η          |
| ο κωλικός                  | cólica             | colicós               |
| η μόλυνση                  | infecção           | mólinisi              |
| η μυωπία                   | miopia             | miopía                |
| η ναυτία                   | náusea             | naftía                |
| ο νεκρός                   | morto              | necrós                |
| η οσφυαλγία                | lumbago            | osfialγiá             |
| το παραλήρημα              | delírio            | paralírima            |

ΑπRENDA gREGO... VOCÊ pode!

| ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΓΕΙΑΣ    | ESTADO DE SAÚDE        | catástassi iyías |
|---------------------|------------------------|------------------|
| η παράλυση          | paralisia              | parálissi        |
| ο παράλυτος         | paralisado, paralítico | parálitos        |
| η πίεση             | pressão                | piéssi           |
| η υψηλή πίεση       | tensão arterial        | ipsilí piéssi    |
| η χαμηλή πίεση      | pressão arterial baixa | χamili piéssi    |
| η πλευρίτιδα        | pleurisia              | plevrítis        |
| η πνευμονία         | pneumonia              | pnevmonía        |
| ο πόνος             | dor                    | pónos            |
| το πρήξιμο          | inchaço                | prícσιμο         |
| ο πυρετός           | febre                  | piretós          |
| τα ρευματικά        | reumatismo             | revmaticá (ta)   |
| η σκαρλατίνα        | escarlatina            | scarlatína       |
| ο σκωληκοειδίτης    | apêndice               | scolicoiðítis    |
| οι σπασμοί          | espasmos               | spasmí           |
| τα σπυριά, το σπυρί | borbulhas              | spiriá           |
| το συνάχι           | constipação, catarro   | sináχι           |
| η σύφιλη            | sífilis                | sífilis          |
| η ταχυκαρδία        | taquicardia            | taxícarðia       |
| ο τέτανος           | tétano                 | tétanos          |
| ο τοκετός           | parto, parir           | toquetós         |
| το τραύμα           | trauma, ferida         | trávma           |
| ο τύφος             | tifo                   | tífos            |
| η φαγούρα           | coceira, comichão      | faγúra           |
| η φλεγμονή          | inflamação             | fleygmoní        |
| η φυματίωση         | tuberculose            | fimatíossi       |
| η χολέρα            | cólera                 | χoléra           |
| οι χολόλιθοι        | cálculos biliares      | χολóliði         |

| ΣΤΟ ΓΙΑΤΡΟ              | NO MEDICO                   | sto yiatró             |
|-------------------------|-----------------------------|------------------------|
| ο ασθενής               | doente, paciente            | asθenís                |
| το ασθενοφόρο           | ambulância                  | asθenofóro             |
| η αίθουσα αναμονής      | sala de espera              | éθoussa anamonís       |
| οι ώρες επίσκεψης       | horas de visita             | óres episquepsis       |
| δεν αισθάνομαι καλά     | não me sinto bem            | ðen esθánome calá      |
| μου πονάει...           | doi-me... - sinto dor...    | mu ponái...            |
| το στομάχι μου          | o meu estômago              | to stóma mu            |
| ο λαιμός μου            | a minha garganta            | o lemós mu             |
| η κοιλιά μου            | a minha barriga, ventre     | i quilhá mu            |
| χρειάζομαι ένα γιατρό   | necessito de um medico      | χriázome éna yiatró    |
| υπάρχει γιατρός εδώ;    | há algum medico aqui?       | ipárchi yiatrós eðó?   |
| είμαι κρυωμένος         | estou resfriado             | íme crioménos          |
| έχω ζαλάδες             | tenho tonturas              | έχο zaláðes            |
| πονάει το πόδι μου      | dói-me a perna              | ponái to póði mu       |
| βήχω ασταμάτητα         | tusso sem parar             | víxo astamátita        |
| έχω πυρετό              | tenho febre                 | έχο piretó             |
| έχω ψηλή πίεση          | tenho a pressão alta        | έχο psilí piéssi       |
| πονάω πολύ              | sinto muita dor             | ponáo polí             |
| να πάρετε φάρμακα       | deve tomar medicamentos     | na párete fármaca      |
| πρέπει να πάρετε σιρόπι | deve tomar xarope           | prépi na párete sirópi |
| να πάρετε χάπια...      | deve tomar comprimidos...   | na párete χáπia...     |
| τρεις φορές την ημέρα   | três vezes por dia          | tris forés tin iméra   |
| κάθε έξι ώρες           | a cada seis horas           | cáthe écsi óres        |
| ένα πρωί και ένα βράδυ  | um de manhã e um à tarde    | éna proí que ena vráði |
| έχω τίποτα σοβαρό;      | tenho algum problema serio? | έχο típota sovaró?     |
| πάρτε αντιβιοτικά       | tome antibiótico            | párte adivioticá       |

| ΣΤΟ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ           | NO RESTAURANTE                  | sto estiatório           |
|--------------------------|---------------------------------|--------------------------|
| ΤΟ ΠΡΩΙΝÓ                | pequeno almoço                  | proinó                   |
| ΤΟ ΓΕÚΜΑ                 | almoço, refeição                | yénma                    |
| ΤΟ ΔΕΪΠΝΟ                | jantar                          | ḍípno                    |
| ΤΑ ΟΡΕΚΤΙΚÁ, ΤΟ ΟΡΕΚΤΙΚÓ | entradas                        | orecticá                 |
| ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΙΑΤΟ           | primeiro prato                  | próto piáto              |
| ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΙΑΤΟ         | segundo prato                   | ḍéftero piáto            |
| ΤΟ ΕΠΙΔÓΡΠΙΟ             | sobremesa                       | epiḍórpio                |
| ΤΑ ΦΡΟÚΤΑ                | frutos                          | fruta                    |
| ΤΟ ΠΙΑΤΟ ΤΗΣ ΗΜÉΡΑΣ      | prato do dia                    | piáto tis iméras         |
| Ο ΚΑΤÁΛΟΓΟΣ, ΤΟ ΜΕΝΟΥ    | menu                            | catálogos, menú          |
| Ο ΣΕΡΒΙΤÓΡΟΣ             | garção                          | servitóros               |
| ΤΟ ΤΡΑΠÉΖΙ               | mesa                            | trapézi                  |
| ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΟΜÁΝΤΙΛΟ        | toalha de mesa                  | trapezomádilo            |
| ΟΙ ΠΕΤΣÉΤΕΣ              | guardanapos                     | petsétes                 |
| ΟΙ ΧΑΡΤΟΠΕΤΣÉΤΕΣ         | guardanapos de papel            | ḡartopetsétes            |
| Η ΚΑΡÉΚΛΑ                | cadeira                         | carécla                  |
| ΤΟ ΠΙΑΤΟ                 | prato                           | piáto                    |
| ΤΟ ΜΑΧΑΪΡΙ               | faca                            | maxiéri                  |
| ΤΟ ΠΙΡÓΥΝΙ               | garfo                           | pirúni                   |
| ΤΟ ΚΟΥΤÁΛΙ               | colher                          | cutáli                   |
| ΤΟ ΚΟΥΤΑΛÁΚΙ             | colherzinha                     | cutaláqui                |
| ΤΟ ΠΟΤΗΡΙ                | copo                            | potíri                   |
| ΤΟ ΜΠΟΥΚÁΛΙ              | garrafa                         | bucáli                   |
| ΤΟ ΦΛΙΤΖÁΝΙ              | xícara                          | flitzáni                 |
| ΤΟ ΑΛÁΤΙ, Η ΑΛΑΤΙÉΡΑ     | sal, saleiro                    | aláti, alatiéra          |
| ΤΟ ΠΙΠÉΡΙ                | pimenta                         | pipéri                   |
| ΤΟ ΛÁΔΙ                  | azeite                          | láḍi                     |
| ΤΟ ΞÚΔΙ                  | vinagre                         | csiḍi                    |
| ΤΟ ΨΩΜÍ                  | pão                             | psomí                    |
| Η ΖÁΧΑΡΗ                 | açúcar                          | záḡari                   |
| Η ΜΟΥΣΤÁΡΔΑ              | mostarda                        | mustárḍa                 |
| ΤΟ ΝΕΡÓ                  | água                            | neró                     |
| ΤΟ ΚΡΑΣÍ                 | vinho                           | crassí                   |
| ΠΑΡΑΓΓΕΪΛΑΤΕ;            | já pediram?                     | paraguílate?             |
| ΤΙ ΘÉΛΕΤΕ ΝΑ ΠΙΕΪΤΕ;     | que deseja beber?               | ti thélete na piíte?     |
| ΤΙ ΚΡΑΣÍ ΘΑ ΘÉΛΑΤΕ;      | que vinho desejam?              | ti crasí ḡa thélate?     |
| ΤΙ ÁΛΛΟ ΘΑ ΘÉΛΑΤΕ;       | o que mais desejam?             | ti állo ḡa thélate?      |
| ΘΑ ΘÉΛΑΜΕ ΚΟΤÓΠΟΥΛΟ...   | gostaremos de ter frango...     | ḡa thélame cotópulo...   |
| ΜΕ ΠΑΤÁΤΕΣ ΤΗΓΑΝΙΤÉS     | com batatas fritas              | me patátes tiyanités     |
| ΜΕ ΡÚΖΙ                  | com arroz                       | me rízi                  |
| ΘΑ ΘÉΛΑΜΕ ΜΙΑ ΣΑΛÁΤΑ...  | gostaremos de ter uma salada... | ḡa thélame mía saláta... |
| ΑΓΓΟΥΡΙ ΚΑΙ ΝΤΟΜÁΤΑ      | pepino e tomate                 | agúri que domáta         |
| ΜΙΑ ΜΠÍΡΑ                | uma cerveja                     | miá bíra                 |
| ÉΝΑ ΜΠΟΥΚÁΛΙ ΝΕΡÓ        | uma garrafa d' água             | éna bucáli neró          |
| ÉΧΕΤΕ ΕΠΙΔÓΡΠΙΑ;         | tem sobremesa?                  | éxete epiḍórpia;         |
| ÉΧΟΥΜΕ ΠΑΓΩΤÓ            | temos sorvete                   | éxume payotó             |
| ΤΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜÓ ΠΑΡΑΚΑΛΩ   | a conta, por favor              | to logariasmó paracaló   |

| ΣΟΥΠΕΣ           | SOPAS             | súpes         |
|------------------|-------------------|---------------|
| Ο ΖΩΜÓΣ          | caldo-consome     | zomós         |
| Ο ΖΩΜÓΣ ΚÓΤΑΣ    | canja de galinha  | zomós cótas   |
| Η ΚΡΕΜΜΥΔÓΣΣΟΥΠΑ | sopa de cebola    | cremiḍóssupa  |
| Η ΜΑΝΙΤΑΡÓΣΣΟΥΠΑ | sopa de cogumelos | manitaróssupa |
| Η ΜΠΙΖΕΛÓΣΣΟΥΠΑ  | sopa de ervilhas  | bizelóssupa   |
| Η ΧΟΡΤÓΣΣΟΥΠΑ    | sopa de legumes   | ḡortóssupa    |
| Η ΨΑΡÓΣΣΟΥΠΑ     | sopa de peixe     | psaróssupa    |

Aprenda grego... você pode!

| ΠΡΩΙΝΟ                          | CAFÉ DA MANHA      | proινό                      |
|---------------------------------|--------------------|-----------------------------|
| τα αυγά                         | Ovos               | avγά                        |
| τα αυγά βραστά                  | ovos cozidos       | avγά vrastá                 |
| τα αβγά μάτια                   | ovos estrelados    | avγά mátia                  |
| το βούτυρο                      | manteiga           | vútiro                      |
| το γάλα                         | leite              | γάλα                        |
| το γάλα με κακάο                | leite com cacau    | γάλα me cacáo               |
| το γιαούρτι                     | iogurte            | γιαúrti                     |
| η ζάχαρη                        | açúcar             | záχari                      |
| καφές...                        | café...            | cafés...                    |
| ζεστός                          | quente             | zestós                      |
| κρύος                           | frio               | críos                       |
| σκέτος                          | simples            | squétos                     |
| με γάλα                         | com leite          | me γάλα                     |
| με ζάχαρη                       | com açúcar         | me záχari                   |
| χωρίς γάλα                      | sem leite          | chorís γάλα                 |
| χωρίς ζάχαρη                    | sem açúcar         | chorís záχari               |
| η μαρμελάδα                     | marmelada          | marmeláδα                   |
| το νερό                         | água               | neró                        |
| το μεταλλικό νερό ή εμφιαλωμένο | água mineral       | metalικό neró í emfialoméno |
| τα μπισκότα                     | biscoitos          | biscóta                     |
| η ομελέτα                       | omeleta            | omeléta                     |
| η σοκολάτα                      | chocolate          | socoláta                    |
| το τοστ                         | tosta, pão torrado | tost                        |
| το τσάι                         | chá                | tsái                        |
| το τυρί                         | queijo             | tirí                        |
| η τυρόπιτα                      | pastel de queijo   | tirópita                    |
| οι φρυγανιές                    | torradas           | friγaniés                   |
| ο χυμός                         | suco, sumo         | χimós                       |
| το ψωμί                         | pão                | psomí                       |

| ΠΡΩΤΟ ΠΙΑΤΟ             | PRIMEIRO PRATO           | próto piáto            |
|-------------------------|--------------------------|------------------------|
| η σαλάτα                | salada                   | saláta                 |
| η σαλάτα χωριάτικη      | salada grega (campestre) | saláta xoriátiqui      |
| η ντοματοσαλάτα         | salada de tomate         | domatossaláta          |
| η ταραμοσαλάτα          | salada de ovas de peixe  | taramossaláta          |
| το τζατζίκι             | salada de iogurte        | dzadzíqui              |
| το τυρί                 | queijo                   | tirí                   |
| οι ελιές ή η ελιά       | azeitonas                | elhés                  |
| οι κεφτέδες             | almôndegas               | queftéδες              |
| οι μελιτζάνες           | berinjelas fritas        | melidzánes             |
| τα κολοκυθάκια βραστά   | abobrinhas cozidas       | coloquiθάquia vrastá   |
| τα κολοκυθάκια τηγανιτά | abobrinhas fritas        | coloquiθάquia tiγanitá |

| ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ          | NO BANCO                | stin trápeza          |
|-----------------------|-------------------------|-----------------------|
| το ευρώ               | euro                    | evró                  |
| το διαβατήριο         | passaporte              | ðiavatírio            |
| η δραχμή              | dracma                  | ðraxmí                |
| η επιταγή             | cheque                  | epitayí               |
| το κέρμα              | moeda                   | quérma                |
| τα λεφτά              | dinheiro                | leftá                 |
| ο λογαριασμός         | conta                   | loyariasμός           |
| ορίστε                | tome por favor          | oríste                |
| η πιστωτική κάρτα     | cartão de credito       | pistotiquí cártta     |
| το συνάλλαγμα         | cambio                  | sinálayma             |
| το ταμείο             | caixa                   | tamío                 |
| η ταξιδιωτική επιταγή | cheque de viagem        | tacsiðiotiquí epitayí |
| η υπογραφή            | assinatura              | ipoyrafi              |
| τα χαρτονόμισμα       | nota, dinheiro em papel | χartonómisma          |
| τα χρήματα            | dinheiro                | χrímata               |

| ΣΤΟΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟ     | NO DENTISTA       | ston oðodíatro |
|---------------------|-------------------|----------------|
| η γέφυρα            | ponte             | yéfira         |
| το δόντι, τα δόντια | dente, dentes     | ðódi, ðódia    |
| το τρύπιο δοντι     | dente furado      | trípιο ðódi    |
| ο πονόδοντος        | dor de dentes     | ponóðodos      |
| η οδοντόβουρτσα     | escova de dentes  | oðodóvurtsa    |
| η οδοντόκρεμα       | pasta dentifrícia | oðodócrema     |
| τα ούλα             | gengivas          | úla            |
| το σφράγισμα        | obturaçãο         | sfráyisma      |
| ο τραπεζίτης        | molar             | trapezítis     |
| ο φρονιμίτης        | dente do siso     | fronimítis     |

| ΣΤΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ             | NA FARMACIA                    | sto farmaquíο          |
|---------------------------|--------------------------------|------------------------|
| η αλοιφή                  | pomada                         | alifí                  |
| η αντηλιακή κρέμα         | creme solar                    | adi-iliaquí créma      |
| η ασπιρίνη                | aspirina                       | aspiríni               |
| το κουτί ασπιρίνες        | caixa de aspirinas             | cutí aspirínes         |
| το βαμβάκι                | algodão                        | vamváqui               |
| η βιταμίνη                | vitamina                       | vitamíni               |
| η γάζα                    | gaze                           | yáza                   |
| ο επίδεσμος               | bandagem                       | epíðesmos              |
| η ζυγαριά                 | balança                        | ziyariá                |
| το ιώδιο                  | iodo                           | ióðio                  |
| το οινόπνευμα             | álcool                         | onópnevma              |
| το καθαρό οινόπνευμα      | álcool puro                    | caθaró onópnevma       |
| τα καλλυντικά             | cosméticos                     | calidicá               |
| οι καραμέλες για το λαιμό | pastilhas para a garganta      | caraméles yia to le mó |
| ο λευκοπλάστης            | curativo                       | lefcoplástis           |
| το παυσίπονο              | comprimidos contra a dor       | pafsípono              |
| οι σερβιέτες              | pensos higiênicos              | serviétes              |
| οι σερβιέτες              | toalhinhas higiênicas (modess) | serviétes              |
| το ταμπόν                 | tampão                         | tabón                  |
| η συνταγή                 | receita                        | sidayí                 |
| η υδατική κρέμα           | creme hidratante               | iðatiquí créma         |
| τα φάρμακα, το φάρμακο    | remédios                       | fármaca                |
| τα χάπια, το χάπι         | comprimidos, pílulas           | chápia                 |
| τα ηρεμιστικά χάπια       | calmantes                      | chápia iremisticá      |
| τα υπνωτικά χάπια         | hipnóticos                     | chápia ipnoticá        |

| ΣΤΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ                | NO QUIOSQUE               | sto períptero                |
|------------------------------|---------------------------|------------------------------|
| ο αναπτήρας                  | isqueiro                  | anaptíras                    |
| η πρωινή εφημερίδα           | jornal da manhã           | proini efimeríða             |
| η απογευματινή εφημερίδα     | jornal da tarde           | apoyevmatini efimeríða       |
| η βραδινή εφημερίδα          | jornal da noite           | vraðini efimeríða            |
| η κυριακάτικη εφημερίδα      | jornal de domingo         | quiriacátiqui efimeríða      |
| δώστε μου...                 | dê-me...                  | ðóste mu...                  |
| ένα πακέτο τσιγάρα           | um maço de cigarros       | éna paquéto tsiyára          |
| μια εφημερίδα                | um jornal                 | miá efimeríða                |
| ένα περιοδικό                | uma revista               | éna perioðicó                |
| πόσο κάνει;                  | quanto custa?             | póssο cáni;                  |
| ο καπνός                     | fumo, tabaco              | capnós                       |
| τα πούρα, το πούρο           | charutos                  | púra                         |
| η σοκολάτα                   | chocolate                 | socoláta                     |
| τα σπίρτα, το σπίρτο         | fósforos                  | spirta                       |
| τα τσιγάρα, το τσιγάρο       | cigarros                  | tsiyára                      |
| οι τσίχλες, η τσίχλα         | chicletes, goma de mascar | tsíxles                      |
| έχετε εφημερίδες; περιοδικά; | tem jornais? revistas?    | éxete efimeríðes? perioðicá? |

Aprenda grego... você pode!

| ΚΟΥΡΕΙΟ ΚΑΙ ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟ   | BARBEARIA E SALÃO DE BELEZA | curfó que comotírio    |
|--------------------------|-----------------------------|------------------------|
| το σαπούνι               | sabonete                    | sapúni                 |
| το σαμπουάν              | xampu                       | sabuán                 |
| η κρέμα μαλλιών          | creme amaciador             | créma malhón           |
| το πλύσιμο               | lavagem de cabelo           | plíssimo               |
| το στέγνωμα              | secagem de cabelo           | stéɣnoma               |
| το χτένισμα              | penteadado                  | χτέnizma               |
| η χτένα                  | pente                       | χτέna                  |
| τα γένια                 | barba                       | γένia                  |
| το κούρεμα               | corte de cabelo             | cúrema                 |
| τα μαλλιά, το μαλλί      | cabelo                      | malhá                  |
| το λακ                   | laca                        | lac                    |
| το μανικιούρ             | manicura                    | maniquiúr              |
| το πεντικιούρ            | pedicura                    | pediquiúr              |
| το μουστάκι              | bigode                      | mustáqui               |
| το ξυράφι                | lamina, gillette            | csiráfi                |
| η κρέμα ξυρίσματος       | creme de barbear            | créma csirízmatos      |
| οι φαβορίτες, η φαβορίτα | costeletas, patilhas        | favorítes              |
| το λούσιμο               | lavagem de cabelo           | lússimo                |
| θα ήθελα...              | quero...                    | θα íthela...           |
| να με κουρέψετε          | cortar o cabelo             | na me curépsete        |
| να με λούσετε            | lavar o cabelo              | na me lússete          |
| να με ξυρίσετε           | cortar a barba, barbear-me  | na me csiríssete       |
| να με χτενίσετε          | pentear o cabelo            | na me χteníssete       |
| να μου βάψετε τα μαλλιά  | que me pintasse o cabelo    | na mu vápsete ta malhá |
| τα θέλω...               | quero (o cabelo)...         | ta θέlo...             |
| πολύ κοντά               | muito curto                 | polí codá              |
| πιο κοντά ακόμα          | mais curto ainda            | pió codá acóma         |
| όχι και τόσο κοντά       | não tão curto               | όχι que tósso codá     |
| στα πλάγια               | aos lados                   | sta pláyia             |
| στο σβέρκο               | na nuca                     | sto zvérco             |
| θέλω κρέμα μαλλιών       | desejo creme de cabelo      | θέlo créma malhón      |
| ναι, παρακαλώ            | sim, por favor              | né, paracaló           |
| όχι, ευχαριστώ           | não, obrigado               | όχι, efcharistó        |
| σου αρέσει έτσι;         | gostas assim?               | su aréssi étsi?        |
| πόσο σας οφείλω;         | quanto devo?                | póssso sas ofílo?      |

| ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑ        | NA PRAIA           | stin paralía     |
|---------------------|--------------------|------------------|
| η αερόμπαλα         | bola de praia      | aeróbala         |
| η άμμος             | areia              | ámos             |
| ο γλάρος            | gaivota            | γλάρος           |
| τα γυαλιά ηλίου     | óculos de sol      | γialhá ilíu      |
| το καπέλο θαλάσσης  | chapéu de praia    | capélo θαλάssis  |
| το καρεκλάκι        | cadeira de praia   | carecláqui       |
| τα κάστρα στην άμμο | castelo de areia   | cástra stin ámo  |
| το κογχύλι          | concha             | coxíli           |
| το κύμα             | onda               | químa            |
| το λάδι μαυρίσματος | bronzeador         | láði mavrízmatos |
| το μαγιό γυναικών   | maiô               | mayió γynecón    |
| τα μπαλάκια         | bolas de raquete   | baláquia         |
| το μπικίνι          | biquíni            | biquíni          |
| ο ναυαγοσώστης      | salva-vidas        | navayossóstis    |
| η απλώστρα          | cadeira de deitar  | csaplóstra       |
| η ομπρέλα θαλάσσης  | guarda-sol         | obréla θαλάssis  |
| η παραλία           | praia              | paralía          |
| η πετσέτα θαλάσσης  | toalha de praia    | petséta          |
| οι ρακέτες          | raquetes           | raquétes         |
| η σανίδα του σερφ   | prancha de surfe   | saníða tu sérφ   |
| το σωσίβιο          | colete salva-vidas | sossívio         |
| τα φύκια, το φύκι   | alga-marinha       | fíquia           |

| ΣΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ       | NO CORREIO       | sto taxīdromío       |
|-----------------------|------------------|----------------------|
| ο αποστολέας          | remetente        | apostoléas           |
| ο παραλήπτης          | destinatário     | paralíptis           |
| η κάρτα               | cartão postal    | cárta                |
| το γράμμα             | carta            | gráma                |
| η επιστολή            | carta            | epistolí             |
| η συστημένη επιστολή  | carta registrada | sistiméni epistolí   |
| το κατεπείγον         | urgente          | catepíyon            |
| αεροπορικώς           | via aérea        | aeroporicós          |
| το γραμματόσημο       | selo             | gramatóssimo         |
| το δέμα ή το πακέτο   | pacote           | déma, paquéto        |
| η ποστ ρενταντ        | posta restante   | póst restád          |
| τα ταχυδρομικά τέλη   | taxas de correio | taxīdromicá téli     |
| η ταχυδρομική επιταγή | vale postal      | taxīdromiquí epitaví |
| ο ταχυδρόμος          | carteiro         | taxīdrómos           |
| ο φάκελος             | envelope         | fáuelos              |

| ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΕΠΙΠΛΑ | CASA E MOVEIS           | spíti qué epipla |
|------------------|-------------------------|------------------|
| το διαμέρισμα    | apartamento             | diamérizma       |
| το δωμάτιο       | quarto, compartimento   | domátio          |
| ο καθρέφτης      | espelho                 | caθréftis        |
| ο καναπές        | sofá                    | canapés          |
| η καρέκλα        | cadeira                 | carécla          |
| ο καταψύκτης     | congelador              | catapsictis      |
| η κουζίνα        | cozinha                 | cuzína           |
| η κουρτίνα       | cortina                 | curtína          |
| η κρεβατοκάμαρα  | quarto de dormir        | crevatocámara    |
| η λεκάνη         | bacia sanitária         | lecáni           |
| το μπαλκόνι      | varanda                 | balcóni          |
| η μπανιέρα       | banheira                | banhéra          |
| το μπάνιο        | banheiro, casa de banho | bánho            |
| ο νεροχύτης      | lavá-louça              | neroxítis        |
| ο νιπτήρας       | lavatório               | níptiras         |
| η ντουλάπα       | guarda-roupas           | dulápa           |
| τα παντζούρια    | estopes                 | padzúria         |
| το παράθυρο      | janela                  | paráθi-ro        |
| το πάτωμα        | chão, piso              | pátoma           |
| ο πολυθρόνα      | poltrona                | poliθróna        |
| η πόρτα          | porta                   | pórta            |
| το σαλόνι        | salão                   | salóni           |
| η σκάλα          | escada                  | scála            |
| η σοφίτα         | águas furtadas          | sofíta           |
| τουαλέτα         | toalete                 | tualéta          |
| τραπεζαρία       | sala de jantar          | trapezaria       |
| υπόγειο          | subterrâneo, cava       | ipóγi-o          |
| χολ              | hall                    | χól              |

| ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ     | NO PARQUINHO.  | stin peðiquí chará |
|-----------------------|----------------|--------------------|
| η αμμοπαγίδα          | caixa de areia | amopayída          |
| οι βόλοι              | bolas de gude  | vóli (i)           |
| οι κούνιες            | balanços       | cúnhes             |
| το κουτσό             | amarelinha     | cutsó              |
| το κυνηγητό           | pega-pega      | quiniyitó          |
| το μονόζυγο           | trepá-trepá    | monóziyo           |
| η μπάρα               | barras         | bára               |
| τα πατίνια, το πατίνι | patins         | patínha (ta)       |
| το σκέιτ              | skate          | squéit             |
| η τραμπάλα            | gangorra       | trabála            |
| η τσουλήθρα           | escorregador   | tsulíθra           |

ΑπRENDA gREGO... VOCÊ pode!

| ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ | NA LIVRARIA            | vivliopolío |
|------------------|------------------------|-------------|
| το βιβλίο        | livro                  | vivlío      |
| η γόμα           | borracha               | γόμα        |
| το ημερολόγιο    | calendário, agenda     | imerolóγιο  |
| το καρμπόν       | carbono, papel químico | carbón      |
| η κόλλα          | cola                   | cóla        |
| το λεξικό        | dicionário             | lecsicó     |
| το μπλοκ         | bloco                  | blóc        |
| το μελάνι        | tinta                  | meláni      |
| το μολύβι        | lápiz                  | molívi      |
| το μυθιστόρημα   | romance                | miθistórima |
| το ντοσιέ        | dossiê                 | dossié      |
| η ξύστρα         | afiador                | csístra     |
| το σιλοτέιπ      | fita colante (durex)   | silotéip    |
| το στυλό         | caneta                 | stiló       |
| ο φάκελος        | envelope               | fáquelos    |
| ο χάρακας        | régua                  | χáracas     |
| ο χάρτης         | mapa                   | χártis      |
| το χαρτί         | papel                  | χartí       |

| ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ        | NO HOTEL                | sto csenodoxío        |
|-----------------------|-------------------------|-----------------------|
| η ρεσεψιόν            | recepção                | ressepsión            |
| η άφιξη               | chegada                 | áficsi                |
| η αναχώρηση           | partida, saída          | anaxórisi             |
| το δωμάτιο            | quarto                  | ðomátio               |
| ο αριθμός δωματίου    | número do quarto        | ariθmós ðomatíu       |
| το μονό δωμάτιο       | quarto individual       | monó ðomátio          |
| το διπλό δωμάτιο      | quarto duplo            | ðipló ðomátio         |
| το μεγαλύτερο δωμάτιο | quarto maior            | meγalítero ðomátio    |
| το φθινότερο δωμάτιο  | quarto mais barato      | fθinótero ðomátio     |
| ο όροφος              | andar, piso             | órofos                |
| ο πρώτος όροφος       | primeiro andar          | prótos órofos         |
| ο δεύτερος όροφος     | segundo andar           | ðéfteros órofos       |
| ο τρίτος όροφος       | terceiro andar          | trítos órofos         |
| το διπλό κρεβάτι      | cama dupla              | ðipló creváti         |
| τα δύο κρεβάτια       | duas camas              | ðío crevátia          |
| τα τρία κρεβάτια      | três camas              | tría crevátia         |
| με πρωινό             | pequeno almoço incluído | me proinó             |
| χωρίς πρωινό          | sem pequeno almoço      | χorís proinó          |
| μπάνιο                | banho, banheiro         | bánho                 |
| ζεστό νερό, κρύο νερό | água quente, água fria  | zestó neró, crío neró |
| το σαπούνι            | sabonete                | sapúni                |
| η πετσέτα             | toalha                  | petséta               |
| η κεντρική θέρμανση   | aquecimento central     | quedriquí θέρmansí    |
| η κουβέρτα            | cobertor                | cuvérta               |
| το κρεβάτι            | cama                    | creváti               |
| η κρεμάστρα           | cabide                  | cremástra             |
| το μαξιλάρι           | almofada                | macsilári             |
| το σεντόνι            | lençol                  | sedóni                |
| το στρώμα             | colchão                 | stróma                |
| η ντουλάπα            | guarda-roupa            | dulápa                |
| η καμαριέρα           | empregada de quarto     | camariéra             |
| το κλειδί             | chave                   | cliðí                 |
| το ασανσέρ            | elevador                | assansér              |
| ο λογαριασμός         | a conta                 | logariasmós           |

| ΕΙΔΗ ΡΑΠΤΙΚΗΣ | MATERIAIS DE COSTURA  | ídi raptiquís |
|---------------|-----------------------|---------------|
| το καρφισάκι  | alfinete              | carfitsáqui   |
| η κλωστή      | linha                 | clostí        |
| η κορδέλα     | fita                  | corðéla       |
| το λάστιχο    | elástico              | lástixho      |
| το κουμπί     | botão                 | cubí          |
| το μαλλί      | lã                    | malhí         |
| το νήμα       | linha                 | níma          |
| η παραμάνα    | alfinete de segurança | paramána      |
| το πατρόν     | patrão                | patrón        |
| το ύφασμα     | tecido                | ífasma        |
| το βαμβάκι    | algodão               | vamváqui      |
| το βελούδο    | veludo                | velúdo        |
| το κοτλέ      | bombazine             | cotlé         |
| το λινό       | linho                 | linó          |
| το νάιλον     | nylon, nailon         | náilon        |
| το φερμουάρ   | fecho, fechicler      | fermuár       |
| το ψαλίδι     | tesoura               | psalídi       |

| ΤΑ ΣΗΜΑΤΑ        | OS SINAIS             | símata             |
|------------------|-----------------------|--------------------|
| η αδιέξοδος      | sem saída             | aðiécsoðos         |
| απαγορεύεται...  | proibido...           | apayorévete...     |
| η είσοδος        | a entrada             | i ísoðos           |
| η στάθμευση      | o estacionamento      | i stáðmefsi        |
| το πάρκιν        | o estacionamento      | to párqin          |
| το κάπνισμα      | fumar                 | to cápnisma        |
| το μπάνιο        | banhar-se             | to bánho           |
| οι ουαλέτες      | W.C. tualetas         | tualétes           |
| η διάβαση πεζών  | passagem de pedestres | ðiávassi pezón     |
| ενοικιάζεται     | aluga-se              | eniquiázete        |
| πωλείται         | vende-se              | políte             |
| ελεύθερο         | livre                 | eléfθero           |
| κατειλημμένο     | ocupado               | catiliméno         |
| προσοχή!         | atenção!              | prosoxí!           |
| σύρατε, τραβήξτε | puxa                  | sírate, travícste  |
| ωθήσατε, σπρώξτε | empurre               | oθissate, sprócste |

| ΣΤΟ ΠΡΑΤΗΡΙΟ BENZINΗΣ    | NO POSTO DE GASOLINA         | sto pratirio venzínis    |
|--------------------------|------------------------------|--------------------------|
| αέρα στα λάστιχα         | ar nos pneus                 | aéra sta lástiça         |
| η βενζίνη                | gasolina                     | venzíni                  |
| γεμίστε το ντεπόζιτο     | enchá o depósito, por favor  | yemístete to depózito    |
| θέλω δέκα λίτρα βενζίνη  | quero dez litros de gasolina | thélo ðéca lítra venzíni |
| τα λάδια, το λάδι        | óleo do motor                | láði, láðia              |
| αλλαγή λαδιού            | troca de óleo                | alayí laðiú              |
| μπορείτε να κοιτάξετε... | pode olhar...                | boríte na quitácsete...  |
| το νερό;                 | a água?                      | to neró?                 |
| τα λάστιχα;              | os pneus?                    | ta lástiça?              |
| τα λάδια;                | o óleo?                      | ta láðia?                |
| τα φρένα;                | os feios?                    | ta fréna?                |
| πλύσιμο παρμπριζ         | lavagem de pára-brisas       | plíssimo parbriz         |
| πλύσιμο αυτοκινήτου      | lavagem de carro             | plíssimo aftoquinítu     |

ΑπRENDA gREGO... VOCÊ pode!

| ΣΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ            | NO AUTOMÓVEL                | sto aftoquiníto          |
|---------------------------|-----------------------------|--------------------------|
| η άδεια οδήγησης          | carta de condução, diploma  | άδεια οδίγισσις          |
| η απαγόρευση              | proibição                   | apayórefsi               |
| ο αριθμός κυκλοφορίας     | número de circulação        | ariθmós quicloforías     |
| το αυτοκίνητο, το αμάξι   | automóvel, carro            | aftoquiníto, amácsi      |
| ο αυτοκινητόδρομος        | auto-estrada                | aftoquinítóδromos        |
| η διασταύρωση             | cruzamento                  | diastávrossi             |
| τα διόδια                 | pedágio, portagem           | διόδια                   |
| η εθνική οδός             | estrada nacional            | eθniquí oδós             |
| η κυκλοφορία              | o trânsito                  | quicloforía              |
| ο μονόδρομος              | de sentido único            | monóδromos               |
| ο οδηγός, ο σωφέρ         | motorista, condutor, chofer | οδιγός, sofér            |
| το πεζοδρόμιο             | calçada, via de pedestres   | pezoδρόmio               |
| ο πεζός                   | pedestre, peão              | pezós                    |
| η πινακίδα                | tabuleta, sinal de trânsito | pinaquíδα                |
| η πινακίδα                | placa de matricula, chapa   | pinaquíδα                |
| η προσπέραση, προσπέρασμα | ultrapassagem               | prospérassi, prospérasma |
| το πρόστιμο               | multa                       | próstimo                 |
| η προτεραιότητα           | prioridade                  | protereótita             |
| η στάθμευση ή παρκάρισμα  | estacionamento              | στάθμεψις ή parcárizma   |
| οι συγκοινωνίες           | transportes                 | siguioníes               |
| η ταχύτητα                | velocidade                  | taxítita                 |
| το όριο ταχύτητας         | limite de velocidade        | ório taxítitas           |
| η υψηλή ταχύτητα          | alta velocidade             | ipsilí taxítita          |
| η χαμηλή ταχύτητα         | baixa velocidade            | χamili taxítita          |
| η τροχαία                 | polícia de trânsito         | troχιέα                  |
| ο τροχονόμος              | policial de trânsito        | troχonómos               |
| το φανάρι, τα φανάρια     | semáforo, farol             | fanári, fanária          |
| τα χαρτιά του αυτοκινήτου | documentos do carro         | χartiá tu aftoquinítu    |

| ΤΑ ΟΙΚΙΑΚΑ ΣΚΕΥΗ       | OS UTENSÍLIOS DOMESTICOS | iquiacá squévi   |
|------------------------|--------------------------|------------------|
| η αλατιέρα             | saleiro                  | alatiéra         |
| το γουδί               | almofariz                | γυδί             |
| η ζαχαριέρα            | açucareiro               | zaxariéra        |
| το καλαμάκι            | canudinho                | calamáqui        |
| η κανάτα               | jarro                    | canáta           |
| η κατσαρόλα            | caçarola                 | catsaróla        |
| η καφετιέρα            | cafeteira                | cafetiéra        |
| το κουτάλι             | colher                   | cutáli           |
| το μαχαίρι             | faca                     | maxiéri          |
| το μαχαιράκι           | faca pequena             | maxieráqui       |
| τα μαχαιροπίρουνα      | talheres                 | maxieropirona    |
| το μπουκάλι            | garrafa                  | bucáli           |
| η πετσέτα              | toalha                   | petséta          |
| το πιάτο               | prato                    | piáto            |
| το πιατάκι             | pratinho                 | piatáqui         |
| το βαθύ πιάτο, το ρηχό | prato fundo, raso        | vaθί piáto, rixó |
| το πιρούνι             | garfo                    | pirúni           |
| το πιρουνάκι           | garfinho                 | pirunáqui        |
| το ποτήρι              | copo                     | potíri           |
| το ποτηράκι            | copinho                  | potiráqui        |
| το σίδερο              | ferro de engomar         | síδero           |
| η σκούπα               | vassoura                 | scúpa            |
| το σουρωτήρι           | coador                   | surotíri         |
| το τηγάνι              | frigideira               | tiγáni           |
| το τραπεζομάντιλο      | toalha de mesa           | trapezomádilo    |
| η τσαγιέρα             | bule                     | tsayiéra         |
| το φλιτζάνι            | xícara                   | flitzáni         |